

A Circular Approach to Plastics in Frisian Hospitality: Perceived Opportunities and Barriers of Reducing, Reusing, and Recycling Single-use Plastics

Livia Westgeest (S4016416)

University College Fryslân, University of Groningen
BSc. Global Responsibility and Leadership
CFB063A10: Capstone Project

Internship organisation:
Professorship of Sustainability in Hospitality and Tourism
NHL Stenden University of Applied Science

Internal Supervisor:
Dr. Lucia Tomassini

External Supervisor:
Dr. Elena Cavagnaro

10 June, 2022

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to my two supervisors for guiding me throughout the creation of this thesis. First and foremost, I would like to thank Dr. Lucia Tomassini for the abundance of feedback and brainstorming sessions. Without your advice, knowledge, and expertise, this paper would not have turned out the way that it has. In addition, I am very grateful that Dr. Lucia Tomassini and Dr. Elena Cavagnaro approached me for the opportunity to write this preliminary research. Secondly, I would like to thank Dr. Elena Cavagnaro for her feedback and support, and specifically for lending me her book ‘Nudge: the final edition’ by Sunstein and Thaler. Without your input, my knowledge of nudging would not have been as extensive. Lastly, I would like to thank my friends and loved ones for their moral support and for always believing in me. Your support and love have kept my spirits high during the writing process.

Abstract

Despite its importance and influence on global plastic consumption, plastic management in the hospitality industry remains largely under-researched. As a preliminary study for the project proposal ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ by the Professorship of Sustainability in Hospitality and Tourism at NHL Stenden, this study aims to investigate the perceived opportunities and barriers to reducing, reusing, and recycling single-use plastics among selected project partners. By means of a thematic narrative analysis, four project partners engaged in hospitality firms in Friesland were interviewed to investigate their perceptions of plastic management, the Circular Economy, and nudging among employees and guests. This paper aims to better understand what limits the project partners from reducing their plastic consumption and to find what we can learn from their current experienced successes. The results revealed that the key perceived plastic management barrier themes are (1) plastic packaged food and cleaning supplies from suppliers, (2) no possibility for plastic separation, (3) laws and regulations, as well as (4) staff motivation. For the opportunities component of the research question, it was found that further research should be conducted for effective nudging strategies in plastic reduction, as only one participant has currently implemented this in their business. Secondly, further pilot research should be conducted for the identified best practices, such as the bicycle waste pick-up service. Furthermore, this thesis recommends to continue research on the additional emerging themes, which are increased plastic utilisation by all the participants due to Covid-19 and perceived low plastic waste standards of the Green Key certification. Finally, further research should be conducted on plastic reduction and nudging in hospitality in general due to the current limited availability thereof.

Keywords: plastic management in hospitality, perceived plastic management, Circular Economy, 3R framework, nudging theory, Friesland

Table of Content

Acknowledgements	2
Abstract	3
1. Introduction	5
2. Literature Review	7
2.1 The Circular Economy	7
2.1.2 Barriers to Circular Economy Implications in Hospitality	9
2.1.3 The 3R Framework	10
2.2 Plastic Management in Hospitality	12
2.3 Nudging Theory	13
3. Methodology	15
3.1 Research Context	15
3.2 Methodological Approach	15
3.3 Method of Data Collection	16
4. Results & Discussion	19
4.1 The Circular Economy	19
4.1.1 Circular Economy Perception	19
4.1.2 Circular Economy Motivation	22
4.2 Plastic Management	23
4.2.1 Plastic Management Barriers	25
4.2.2 Plastic Management Successes	28
4.2.3 The 3R Framework Participant Implications	30
4.3 Nudging Theory Participant Implications	32
4.4.1 COVID-19 Plastic Increase	33
5. Conclusion	35
6. References	37
7. Appendix	44
7.1 Interview Guide	44
7.2 Consent Letter Example	45
7.3 Interview Transcripts	47
7.3.1 Transcript of Participant 1	47
7.3.2 Transcript of Participant 2	67
7.3.3 Transcript of Participant 3	91
7.3.4 Transcript of Participant 4	129

1. Introduction

Plastics and microplastics are increasingly found in remote locations such as the polar regions, deep-sea sediments, mountain tops, and outer space (Porta, 2021; Zalasiewicz et al., 2016). The production of plastics is ever-growing, with a staggering worldwide growth from 2 million tons in 1950 to 367 million tons in 2020 (PlasticsEurope, 2021). The convenience that accompanies this abundance of plastics comes with a great expense to the natural environment and climate, animal wellbeing, and human health (PlasticAtlas, 2021; Rist et al., 2018; Royer et al., 2018). Adverse effects on the environment are the entanglement of animals in plastics, the consumption of plastics by animals, the pollution of ecosystems, and the emission of greenhouse gases by exposure to solar radiation (PlasticAtlas, 2021; Rist et al., 2018; Royer et al., 2018). Negative effects on human health are ingestion, inhalation, and skin contact with plastics which have been linked to diseases such as cancer, hormone disorder, respiratory disorder, and many others (PlasticAtlas, 2021; Rist et al., 2018).

As a measure against the harmful effects of plastics, the EU enabled a new directive in July 2019 called the EU Single-Use Plastic Directive (SUPD) to legislate the use of single-use plastics (SUP) (EC, 2018). One of the measures of the SUPD is to ban 10 specific SUPs, namely: plates, cutlery, stirrers, straws, cotton buds, and balloon sticks (EC, 2018; EMF, 2020). In the Netherlands, the ban on SUPs plastics has been in effect since July 2021 (Rijksoverheid, 2021).

The SUPD is a key element initiated by the EU to achieve a Circular Economy (EC, 2019). The Circular Economy is a regenerative systems solution framework that tackles challenges regarding waste management, climate change, pollution, and biodiversity loss (EMF, 2022; Murray, Skene & Haynes, 2017). Keeping plastics in the economy and out of the environment is a key element of the Circular Economy (EMF, 2022). A core strategy to attain a Circular Economy is the implication of the 3R framework in waste management schemes: to reduce, reuse, and recycle (Ghisellini et al., 2016; Ioannidis et al., 2021). The strategy aims to be heuristic by placing recycling last in the hierarchy of waste management, in order to reduce the input of primary resources and prioritise the reduction and reuse of as many plastics as possible (Ioannidis et al., 2021).

Hospitality has always been a large consumer of SUPs, as plastics play a key role in this sector (Pirani & Arafat, 2014). Since the 1980s, hospitality has been the umbrella term for the

establishment and services of hotels, restaurants, bars, cafés, snack bars, canteens, school meals, and transport cafés (Lashley, 2015). In the hospitality sector, plastics are often used for their affordability, convenience, and immediacy (Tan et al., 2021). With the ongoing COVID-19 pandemic, plastics have made a surge as national plastic regulations in countries such as the United Kingdom have been postponed (Filimonau, 2021; Vanapalli et al., 2021). At its peak, the lockdown measurements forced hospitality to close, compelling entrepreneurs to shift their business to take-away services which increased their use of SUP take-away containers (EEA, 2021; Filimonau, 2021). Plastics often give the idea of sanitation and hygiene, making it difficult for entrepreneurs to phase out the plastics in their business, especially during a pandemic (Filimonau, 2021). However, van Doremalen et al. (2020) have found that COVID-19 actually prevails for a longer time on plastic material than on cardboard.

In light of these developments, this paper aims to investigate, through a thematic narrative analysis, what the opportunities and barriers to reducing, reusing, and recycling plastics in the hospitality sector are. The main research question is therefore: *what are the perceived opportunities and barriers to reusing, reducing, and recycling single-use plastics in the Frisian hospitality sector?* The focus on the province of Friesland was chosen as the provincial agenda aims to become the most circular region in Europe by 2025 (VCF, 2021a; Provincie Fryslân, 2021). The locality of Friesland provides the opportunity to find local solutions to a global challenge. Furthermore, multiple local Circular Economy projects and initiatives have been enabled at institutional and university level in Friesland. One of these initiatives is the KIEM HBO project of NHL Stenden which created the ‘Friese Doorlopers’ community to instigate projects regarding circular plastic, circular coffee grounds and orange peels, circular grey water, and circular storytelling (NHLStenden, 2021).

This research paper contributes to a spin-off of the Friese Doorlopers KIEM HBO project, a project proposal called ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ organised, among others, by the Professorship of Sustainability in Hospitality and Tourism. The project is currently in an early stage, as it is awaiting a definite answer for the application for funding from the Dutch public SIA organisation. The project proposal mainly aims to reduce plastic in the hospitality sector through collaboration with a consortium of national and local stakeholders. A specific ambition is to conduct a preliminary study to research what barriers and opportunities there are for plastic reduction among the project partners. This

study aims to accommodate this ambition by performing the first preliminary research among four of the project partners. To contribute to the project proposal even further, three supplementary objectives will be investigated in this paper: (1) to make an inventory of the most used single-use plastics among the participants and what their functions, as well as prominent locations in the company, are, (2) to make an inventory of the reducing, reusing, and recycling practices among current project partners, and (3) to make an inventory of nudging strategies that are currently used among the participants.

The research is structured as follows: firstly, which are (1) the Circular Economy, (2) plastic management in hospitality, and (3) nudging theory. This section is followed by a description of the methodology used for this research project. Through qualitative research in the form of semi-structured interviews with four Frisian entrepreneurs and a thematic narrative analysis, the plastic management perceptions will be analysed. Thereafter, the most relevant themes of the interviews will be presented and compared to the findings from the literature review in the results and discussion section. In addition, the results will be analysed for gaps, similarities, or differences to interpret the findings. Lastly, the paper will be finalised within the conclusion section, to summarise the contribution of this research to the 'Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions' project as well as, to give recommendations for future research and to address the limitations.

2. Literature Review

Based on the research question and literature found, the literature review will research three different topics, namely the Circular Economy, plastic management in hospitality, and nudging theory to gain sufficient background information for the qualitative research.

2.1 The Circular Economy

The Circular Economy (CE) is a regenerative systems solution framework that tackles challenges regarding waste management, climate change, pollution, and biodiversity loss (EMF, 2022). The CE draws from concepts like 'cradle-to-cradle', where industry operates waste-free and has no influence on the environment (Murray et al., 2017). The CE aims to move away from the Linear and Recycle Economy (Murray et al., 2017). The Linear Economy which we use now employs a take-make-dispose approach, where a low-cost high profit model is applied, and

valuable resources are thrown away (Murray et al., 2017; Sørensen & Bærenholdt, 2020). The value creation and production in such an economy take form in a one-way directional chain (Cirtoinno, 2018). The Recycle Economy moves a step further; it reuses products until they are unrecyclable and then disposes of them, forming more of a feedback loop structure, although the end-of-life directional chain remains (Cirtoinno, 2018). The Circular Economy surpasses this by creating a concept that is regenerative and restorative (Murray et al., 2017). The CE was created to minimise the effect on the environment by reducing emissions, reducing waste, preventing severe exploitation of resources, and optimising agricultural production (Cirtoinno, 2018; Murray et al., 2017). A CE adopts the approach of a natural ecosystem, where waste is not present because all resources are reused, accomplishing a self-sufficient system (Murray et al., 2017).

According to the Ellen Macarthur Foundation (2014, p. 14) a CE “replaces the end-of-life concept with restoration, shifts towards the use of renewable energy, eliminates the use of toxic chemicals, which impair reuse and return to the biosphere, and aims for the elimination of waste through the superior design of materials, products, systems, and business models”. Value creation and production in such a system form a circular structure where resource flows and activities are obscuring the one-way direction of a traditional linear economy chain (Cirtoinno, 2018; EMF, 2022). A CE aims to move beyond recycling as a primary concept and starts at the designing phase of a product to eliminate waste and ensure the product has a long life span which can be reused or refurbished in a more efficient manner (EMF, 2022; Murray et al., 2017).

2.1.1 Circular Economy in the Netherlands and Friesland

In 2015, the European Commission created an action plan for the Circular Economy in the EU (EC, 2019). The plan consists, among others, of revised legislation to change certain concepts of ‘waste’ to ‘raw material’, to better foster the Circular Economy (Rijksoverheid, 2016). As a response to this, the Netherlands instigated a nationwide program in 2016, called “The Netherlands circular in 2050” which aims to become 100% circular in 2050 and to reduce raw material consumption by 50% in 2030 (Rijksoverheid, 2016). To achieve these goals, all levels of society need to be engaged (Rijksoverheid, 2016). In the Circular Economy Action Plan, the government has emphasised the plastic sector to be one of the leading sectors in this

circular transition (Friant et al., 2022). In line with the goal of 100% circularity, it means that by 2050, 100% of the plastics used need to be renewable plastics (Friant et al., 2022).

Consequently, to achieve this plastic target, multiple initiatives have been instigated to foster this development. On a European level, the European Commission created the “European Strategy for plastics in a Circular Economy”, and eventually adopted the EU Single-Use Plastic Directive (SUPD) to ban multiple plastics (EC, 2018; Friant et al., 2022). Since 2021, the Netherlands has adhered to the SUPD, for which specific single-use plastic items have been banned. Namely, cutlery (forks, knives, spoons, chopsticks); plates; straws; cotton bud sticks; beverage stirrers; sticks to be attached to and to support balloons; food containers made of expanded polystyrene; and products made from oxo-degradable plastic (EC, 2018). Additionally, from 2023 onwards, customers will have to pay more for disposable plastic takeaway cups and food containers (Rijksoverheid, 2022). As a part of the plastic commitments, the Netherlands enacted the voluntary ‘Plastic Pact NL’ and ‘Transition Agenda on Plastics’ to set multiple voluntary plastic targets for a wide range of stakeholders from various sectors and positions in society (Friant et al., 2022).

On a more local scale, the Province of Friesland has the ambition to become the circular example region in the Netherlands and Europe (Provincie Fryslân, 2021). In 2018, a policy called ‘Circular Economy’ was established with the ambition to make Friesland one of the most circular regions in Europe by 2025 (VCF, 2021a; Provincie Fryslân, 2021). To accelerate the ambition of Friesland, an association called Association Circular Friesland (ACF) was established to support and accelerate this process. One of their core themes is the recreation and tourism sector (VCF, 2021b). Projects such as the ‘Friese Doorlopers’ and ‘Circo Track’ have been implemented to instigate the circular development of hospitality and tourism in Friesland (VCF, 2021b).

2.1.2 Barriers to Circular Economy Implications in Hospitality

The Circular Economy is an umbrella concept for the development of sustainable practices and enables an implementational heuristic toolkit (Sorin & Sivarajah, 2021). For example, there are a variety of circular business models and business strategies that can be implemented to attain a circular business (Blomsma & Brennan, 2017). To understand the implementation of circular business strategies such as plastic reduction, it is important to first

understand the barriers that limit the overall concept of the Circular Economy. As the focus of this paper is on the hospitality sector, I will summarise the barriers that limit Circular Economy implementation in hospitality.

As identified in the circular applicability framework by Sorin & Sivarajah (2021), there are three key barriers to the deployment of the Circular Economy in hospitality. The first barrier (1) is asset-light models with fragmented hotel ownership structures, which weaken the environmental responsibilities of operators and owners. The second barrier (2) is the supply chain understanding of circular value creation opportunities, also described as the management and employee understanding of the CE. The third barrier (3) is (the lack of) waste management, fiscal, and environmental regulation.

After the development of the circular applicability framework, Sorin & Sivarajah (2021) applied the framework to hotel chains in Scandinavia from 2018 until 2019 and found that the first barrier ‘the separation between hotel operators and assets owners’ was not necessarily an obstacle for them. The remaining two barriers were identified as relevant. Therefore, it can be inferred that the accuracy of the three barriers can differ per business and geographical location.

2.1.3 The 3R Framework

Plastic management in this research and in the project ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ is perceived, among others, as a means to contribute to the transition toward a Circular Economy. A distinct sustainable strategy used to acquire a Circular Economy is called the 3R framework (Ioannidis et al., 2021; Murray et al., 2017). The three R’s stand for reducing, reusing, and recycling, and should be enacted in this hierarchy (Ioannidis et al., 2021). The strategy is versatile, as it can be applied in many sectors. However, one must keep in mind that the 3R framework is a step closer towards a CE but the implementation does not mean that the process is circular.

In the hospitality sector, the application of the 3R framework strategy is not yet abundant (Ioannidis et al., 2021). There is a gap in research on its application in the sector, especially when focussing on plastic management in hospitality (Ioannidis et al., 2021). For this paper, the 3R framework was chosen as it is grounded in the methodology of the project proposal. In the following paragraphs, the existing research on the 3R framework and its implications for plastic management in hospitality will be unpacked.

The term “reduce” in the context of plastics means to minimise the plastic waste generated before it occurs, this R can therefore be generic, producer, or consumer-oriented (Ioannidis et al., 2021, as cited in Reike et al., 2018). The principle “reduce” is first in the hierarchy of the 3R, as it contributes directly toward the accomplishment of a circular system and avoids the need for recycling or reusing (Ioannidis et al., 2021, as cited in Ranta et al., 2018). For example, single-use plastics can be reduced when entrepreneurs enable the promotion of reusable containers (Ioannidis et al., 2021, as cited in Pirani & Arafat, 2014).

The term “reuse” is explained as “the re-usage of a product, or part of it, after its first life cycle in its initial usage” (Ioannidis et al., 2021 p. 4, as cited in Rizos, Tuokko & Behrens, 2017). For example, entrepreneurs can commit to reusing their plastic furniture and service items to limit their emissions in the manufacturing industry (Ioannidis et al., 2021). Implementing such strategies can consequently assist in the principle of “reduce” and are therefore interlinked (Ioannidis et al., 2021).

The term “recycle” is defined as “the conversion of organic materials into entirely new products” (Ioannidis et al., 2021 p. 4). When compared to the previous two terms, the principle of recycling is the least sustainable, especially in terms of resource efficiency, and is therefore placed last in the hierarchy (Ioannidis et al., 2021). In table 1, multiple examples can be found of 3R implications for plastic management in the hospitality industry.

Table 1

Examples Overview of 3R framework Implications in the Hospitality Industry

Type	Examples of 3R Implications in the Hospitality Industry	Source
Reduce	<ul style="list-style-type: none"> • Reduce plastic waste e.g. by eliminating single-use plastic items (straws, cups, stirrers) 	Rodríguez-Antón & Alonso-Almeida (2019)
Reuse	<ul style="list-style-type: none"> • Reuse solid waste such as furniture, appliances, service items, and amenities made of plastics • Reuse plastics for an alternative purpose • Use of furniture or beddings made from reused or recycled 	Rodríguez-Antón & Alonso-Almeida, M. del M. (2019)
Recycle	<ul style="list-style-type: none"> • Recycle plastic in waste management strategy • Build establishments with easily recyclable materials and recycled building elements when buildings are rehabilitated 	Rodríguez-Antón & Alonso-Almeida, M. del M. (2019); Singh et al. (2014)

Note. This table is modified from source: Ioannidis et al. (2021 p. 3396).

2.2 Plastic Management in Hospitality

The challenges of plastic waste management in the hospitality industry have been scarcely researched (Filimonau, 2021; Pirani & Arafat, 2014). Overall, it has been found that hospitality businesses such as hotels generate a great amount of plastic waste (Pirani & Arafat, 2014). Especially, single-use plastics are common in hospitality (Ioannidis et al., 2021). Single-use plastics are defined as “a product that is made wholly or partly from plastic and that is not conceived, designed or placed on the market to accomplish, within its life span, multiple trips or rotations by being returned to a producer for refill or re-used for the same purpose for which it was conceived” (EUR-Lex, 2019, art. 3). Single-use plastics are often found in the form of packaging, one of the most significant markets of plastics in the world today, as it represents 42% of all plastics ever made (CIEL, 2019). The reason for this is that plastics are convenient, practical, and cheap (CIEL, 2019; WEF, 2016). Plastics increase the shelf life of food, create better efficiency for transport, and are available at relatively low costs (CIEL, 2019; Tan, Tiwari & Ramakrishna, 2021; WEF, 2016). In addition, plastics can significantly reduce foodborne contamination and illnesses, due to their ability to prevent contact with moisture or gases (Tan, Tiwari & Ramakrishna, 2021; as cited in Guillard et al., 2018).

It is therefore imaginable that it can be challenging to reduce plastics in an industry that relies on being efficient, affordable, and hygienic. Hence, there is value in finding the obstacles that hospitality entrepreneurs face when attempting to reduce their plastic waste. Research by Legrand et al. (2013) identified five common barriers for hospitality businesses to reduce and recycle plastics, which are summarised in table 2.

It seems that the barriers are mainly related to financing, time, and effort. What is interesting is that none of the barriers addresses the (lack of) regulations or support from the government. Hitherto, there has been no other research conducted to identify the barriers that hospitality entrepreneurs face when tackling plastic waste management. The available research was more often focused on the implementation of the Circular Economy in hospitality in its holistic form than on one aspect such as plastic management.

Table 2*Overview of 5 Common Plastic Reduction and Recycling Barriers in Hospitality Businesses***Common Barriers to Recycling and Reducing Plastic Waste**

1. Perceived high capital costs
2. Doubts of return on investments
3. Lack of time
4. Requires too much management
5. Limited interest/knowledge

Note. This table is modified from sources: Ramirez & George (2019) and Legrand et al. (2013).

2.3 Nudging Theory

Hospitality is often not aware of the potential influence at their disposal. For example, research by Minnaert (2012) found that learning and behaviour change can take place in many forms of tourism. Therefore, hospitality has a promising playing field to influence and inform guests. Not only is this the case for guests, but employees can be influenced too (de Visser-Amundson, 2020).

One strategy to influence guests and employees positively toward normative choices is called ‘nudging’ (de Visser-Amundson, 2020; Thaler & Sunstein, 2021; Ranson & Guttentag, 2019). Nudging is a concept that originates from psychology and behavioural economics that can also be described as a behavioural intervention (de Visser-Amundson, 2020; Smallman & Ryan, 2020). A nudge, as coined by Thaler & Sunstein (2021, p. 8), is “any aspect of the choice architecture that alters people’s behaviour in a predictable way without forbidding any options or significantly changing their economic incentives”. Nudges are a rather subtle and soft approach which often appeals to the unconscious behavioural mechanisms of human beings (Thaler & Sunstein, 2021). For example, only changing the default offer can already be a successful way to nudge consumer's plastic reduction (Borg et al., 2022). However, a precondition for nudging is that behavioural intervention must be cheap and easy to avoid (Thaler & Sunstein, 2021). Therefore, nudges cannot consist of fines, subsidies, mandates, bans, or taxes (Thaler & Sunstein, 2021).

So far, limited academic research has been conducted on nudging in hospitality and its effectiveness, especially when focused on the employee perspective (de Visser-Amundson, 2020;

de Visser-Amundson & Kleijnen, 2019; Filimonau & De Coteau, 2019; Stöckli et al., 2018). Examples of literature that is available on the topic of nudging in hospitality are the following:

- Re-designing restaurant menus to nudge guests towards environmental- and societal conscious food choices e.g. by adding labels indicating the footprint or nutritional value (Filimonau, et al., 2017).
- Encouraging guests in lodging to reuse their towel by addressing ‘normative appeal’, such as describing group behaviour e.g. stating that the majority of the guests in that room reuse their towels (Goldstein et al., 2008; Ranson & Guttentag, 2019).
- Reducing food waste among employees in professional kitchens by using pre-commitment letters and signs stressing the importance of food waste reduction (de Visser-Amundson & Kleijnen, 2019).
- Reducing the use of paper to-go cups by encouraging the usage of reusable cups through evoking environmental values with a video on the consequences of using paper to-go cups (Novoradovskaya et al., 2021).

When researching the topic of plastic reduction nudging in hospitality, the abundance of articles became more limited. The available research is mostly focused on plastic bottled water (Chatterjee & Barbhuiya, 2021), disposable cups (Loschelder et al., 2019), or straws (Mundt et al., 2020). Examples of types of successful interventions that were used to reduce plastic are:

- with signs stating that “more and more customers opt for sustainable, reusable alternatives” (Loschelder et al., 2019, p. 11).
- visual nudges of negative images where plastic littered forests are shown (Chatterjee & Barbhuiya, 2021).
- separating straws from cups by default, to increase the effort for consumers to pick a straw themselves (Mundt et al., 2020).

Reasons for the limited availability of academic research on nudging in hospitality can be prescribed to the hesitancy in hospitality to experiment with nudging for fear of adverse effects from customers (Stöckli et al., 2018). In addition, nudging is a relatively contemporary concept (Loschelder et al., 2019; Thaler & Sunstein, 2008), therefore, its application in hospitality and academic research can be inferred to be rather novel.

3. Methodology

The methods used for this research paper consist of multiple semi-structured interviews and a literature. In addition, a thematic narrative analysis was used to investigate the research question ‘*what are the perceived opportunities and barriers to reducing, reusing, and recycling single-use plastics in the Frisian hospitality sector?*’. In the following paragraphs, I will explain the research context, the methods used for the literature review, the methodological approach, and the data collection procedure.

3.1 Research Context

As mentioned in the introduction, this research has been conducted to perform the first preliminary research for the project proposal of ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ which aims to research the reduction of plastic waste in the hospitality and tourism sector. This paper aims to contribute to three objectives of the project proposal which are (1) to make an inventory of the most used single-use plastics among the participants and what their functions, as well as prominent locations in the company, are, (2) to make an inventory of the reducing, reusing, and recycling practices among current project partners, and (3) to make an inventory of nudging strategies that are currently used among the participants.

The project proposal uses the 3R framework in its design, therefore the same framework has been used in this paper (section 2.1.3). Lastly, the project is a collaboration of a consortium of national and local stakeholders, therefore, the research participants were specifically picked out of this consortium, namely four of the core Frisian hospitality project partners.

3.2 Methodological Approach

A qualitative narrative inquiry was used to identify the narratives of the interview data. A narrative ‘inquiry [is] directed at narratives of human experience or inquiry that produces data in narrative form’ (Butina, 2015). By using this type of analysis, the stories and experiences told during the interviews themselves become the data for the research (Butina, 2015). As I interviewed a small sample of participants (4) to research their perception of Circular Economy practices, nudging, and plastic reduction, this inquiry was appropriate to extract key elements from the narratives of the participants. One must take into account that ‘the “truths” of narrative

accounts are not in their faithful representations of a past world, but in the shifting connections they forge among past, present, and future.’ (Riessman, 2005, p. 6). Thus, the usefulness of the narratives is not in the ‘truth’ but rather in the participants' interpretation and inevitably in their perceived experiences (Riessman, 2005).

A constructivism paradigm was used to understand the interviewees’ experiences and perceptions. In the constructivism paradigm, social reality exists as individuals experience it and assign meaning to it (Appleton & King, 2002). This understanding is created through social interaction with other individuals via a continual process of interpersonal communication and negotiation’ (Appleton & King, 2002, p. 643). To make sense of people’s experiences, this pluralistic view of reality considers all individual experiences valid (Appleton & King, 2002; Bogdan & Taylor, 1975). Through this paradigm, I try to understand and find an answer to my research question by studying the interviewees' experiences and perceptions. Therefore, using an inductive process, an explorative approach was used to analyse the perceived opportunities and barriers of the four interviewees.

To analyse the different narratives from the interviews, a thematic analysis advanced by Clarke & Braun (2017) was conducted to identify common themes or topics among the interviewees' lived experiences. As mentioned earlier, I am using an inductive approach, therefore, the data from the interviews will determine the themes in the thematic analysis. This analysis method goes beyond summarising themes and moves to interpret and identify key features of the data, providing a rigorous and high-quality analysis (Clarke & Braun, 2017).

For the thematic analysis, I first immersed myself into the data to develop seven initial codes that, when grouped and compared, allowed core themes to emerge. The core themes were then constructed into four overarching themes, as presented in the four chapters of the results and discussion. The four overarching themes were then divided into 7 sub themes ‘Circular Economy Perception’, ‘Circular Economy Motivation’, ‘Plastic Management Barriers’, ‘Plastic Management Successes’, ‘The 3R Framework Participant Implications’, ‘COVID-19 Plastic Increase’ and ‘Green Key Certification’.

3.3 Method of Data Collection

To gain relevant background knowledge, I first performed a literature review to explore the current literature on circularity in hospitality plastic management. The literature review

mainly focused on three topics: Circular Economy, plastic management in hospitality, and nudging theory. Both Dutch and English literature were consulted primarily through SmartCat and Google Scholar. The literature used for sections 2.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2, and 2.3 mainly consists of peer-reviewed literature. In addition, research of well-established foundations and organisations such as the Ellen Macarthur Foundation and the Center for International Environmental Law (CIEL) were used in the aforementioned sections. For section 2.1.1, Dutch literature was used to review the local context and plastic aims of the province of Friesland. For Dutch literature, relevant articles were found through websites of the province of Friesland, prominent Frisian organisations, and the national government. In addition, multiple articles of the European Commission were used in section 2.1.1. In this sense, the literature review also incorporated grey literature from the previously named sources. Lastly, the keywords used to find the literature were ‘circular economy’, ‘circular hospitality’, ‘circular plastic management’, ‘hospitality plastic management barriers’, ‘circular economy in hospitality’, ‘nudging theory’, ‘nudging in hospitality’, ‘nudging for plastics’, and ‘single-use plastic in hospitality’.

In addition to the literature review, I conducted semi-structured interviews in a natural conversational manner and setting to instigate a deep understanding of the interviewees' perceptions and experiences of, among others, constraints and opportunities to reduce, reuse, or recycle SUPs. The sample consisted of 4 participants who were either owners or managers of restaurants, hotels, or campings situated in different locations in Friesland. Locations ranged from the Wadden Islands to Southwest Friesland and Leeuwarden. The interviewees were all members of the Friese Doorlopers group, a rather circular progressive group that is often portrayed as the ‘frontrunner’ of the hospitality industry in Friesland. In addition, the participants are all partners of the ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ project proposal. In table 3, all important details of the participants are summarised.

Interviews were conducted in Dutch and were recorded and transcribed in Dutch using the Sonix transcription software. The interviews ranged from 33 minutes to 1 hour and 10 minutes. Once the Sonix software created the output of the transcriptions, the remaining errors were manually edited according to the recording and verbatim. In Appendix 7.3, the anonymized Dutch transcripts of all four interviews can be found. Two out of four interviews were conducted online, the remaining two were conducted on-site of the business.

Table 3*Participant Information (N=4)*

Participants	Type of Hospitality	Position in Company	Time in Position	Business Location	Interview Length	Online or Offline
P1	Pub with Kitchen	Owner	23,5 years	Leeuwarden	33 minutes	Offline
P2	Hotel with restaurant	General manager	1.5 years	Wadden Islands	1 hour and 10 minutes	Online
P3	Camping with lunch bar	Owner	35 years	Southwest Friesland	47 minutes	Offline
P4	Hostel with restaurant and bar	General manager	14 years	Wadden Islands	52 minutes	Online

All interviews were processed anonymously, while giving the interviewees the choice and opportunity to be named in the final infographic and presentation. Additionally, all participants were given the option to receive a copy of the final research paper. Interviewees were informed about the topic and research questions beforehand and asked to sign a carefully drafted consent letter (see Appendix 7.2).

The semi-structured interview was divided into three different topics: plastic management, guest and staff engagement, and the Circular Economy. For each topic, a broad open-ended question was asked to receive a broad idea of the participants' perceptions and lived experiences. As well as, to create space for other topics and discussions that may concern the interviewee or the researcher. The three open-ended questions were:

1. Can you broadly tell me how you manage plastic in your company?
2. Are you doing anything to encourage the reduction of plastic consumption among guests and staff?
3. Can you tell me how you understand the concept of Circular Economy, especially in your business?

For each broad themed question, multiple sub-questions were asked to gain sufficient in-depth information for the research paper. The sub-questions can be found in Appendix 7.1. The transcriptions of the interviews were colour-coded according to seven codes; plastic barriers, plastic successes, 3R framework, nudging, motivation, Circular Economy, and additional findings. The codes were then used to identify emerging themes. The exploratory findings of the themes were merged into tables to create a clear overview for the reader. The results and discussion section describes and portrays said tables in order to give an understanding of the acquired findings and to emphasise the key findings.

4. Results & Discussion

In the following chapters, the results of the four themes that emerged from the thematic narrative analysis will be presented and discussed. The four emerging themes are divided into four overarching topics namely the Circular Economy, plastic management, nudging theory participant implications, and additional themes. Per theme, the most essential and relevant sub-themes and findings will be described and portrayed in tables and related to the interview questions from Appendix 7.1.

4.1 The Circular Economy

In this chapter, I will describe the exploratory findings of the first identified theme ‘the Circular Economy’. The topics that will be discussed are the perceptions of the Circular Economy in the business of the different participants, in what way this concept is perceived, and what motivates the participants to engage in circular initiatives.

4.1.1 Circular Economy Perception

Plastic reduction in this research and in the project ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ is perceived, among others, as a means to contribute to the transition toward a Circular Economy. In order to retrieve an answer to the research question, it is therefore essential to first have a broad view of the participant’s overall perception of the Circular Economy and from there, zoom into how plastic management is perceived.

As all participants are partners of the ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ project, it was not surprising to learn that all were familiar with the

concept of the Circular Economy and have the ambition to create a business according to the concept. The main identified perceptions are summarised in table 4.

For participant 1, to think more circular, they¹ needed to become more aware of what practices were unsustainable. A change of mindset was crucial to this development. They took the time to reflect on their daily practices to see what practices could be changed and in what manner. Although they certainly remain positive towards the concept of Circular Economy, they still perceive it as a challenge, mainly for larger investments such as double-glazing.

Participant 2 has a similar perception of the concept, however, they stress the following challenge “.. I find it very difficult to think of things here, for this company, how we could do that [engaging in circular practices]” and “especially to find initiatives that are also operationally workable and that is actually, um, truly something positive. Not just as if we pretend it's circular”. For example, participant 2 tried to partake in a circular coffee grounds project to cultivate mushrooms, however, after some time, the quantity of coffee grounds collected was overtaking the growth of mushrooms. They do perceive the CE as an ideal concept, but for them, the need for well-thought-out and practically feasible initiatives is a must to achieve this ideal.

Table 4

Overview of Circular Economy Perceptions

Perception	Participants	Example Quote
1. Positively Challenging	P1, P4	“Yes, some things are also quite difficult (double-glazing), uh, I mean, replacing LED bulbs is of course very easy.” (P1) “Yes, I see that as a challenge” (P4)
2. Practically Challenging	P2	“.. I find it very difficult to think of things here, for this company, how we could do that.”
3. Abundance of Opportunities	P3	“We are all doing so poorly together that there are simply many more steps we can take.”

¹ From here onwards, I use the singular ‘they/their’ in order to be inclusive towards people of all genders and to obtain anonymity for the participants of this study. In the context of this paper, I use this method to refer to the participants in a third-person singular pronoun. This method has been endorsed by the APA 7th edition manual (APA, 2020).

Participant 3 has a slightly different perspective, although they agree that achieving a circular business is a challenge, they see an abundance of initiatives a company can undertake to become more circular, “we are all doing so poorly together that there are simply many more steps we can take”. The dream of participant 3 is to turn their business into a circular living lab where suppliers can showcase their circular capabilities, as their customers are innovators and early adopters, they see this as a great opportunity to make a change.

Lastly, participant 4 perceives the Circular Economy as a challenge, however, they continuously strive to improve their company to have as little of a footprint as possible. They believe circular business management will become very important in hospitality in general; especially if the guests start asking for it more. An outstanding challenge for them is that it takes a lot of time and devotion to create a truly circular business.

When comparing the findings to the Circular Economy barriers by Sorin & Sivarajah (2021) from section 2.1.2, the only similarity in barriers is for participant 1, who identified with barrier 1 of the circular applicability framework. Barrier 1 relates to the Circular Economy's understanding of management and employees, in other words, the mindset change and increased awareness that needed to occur in participant 1's business to further develop their circular business. Similarly, participant 2's perception revolves around barrier 1 too. As they struggle to find good alternative circular practices, this can be prescribed to a limited understanding of circular value creation opportunities. For the remaining participants, the perception of circular business management seems to be rather positive, as they stress their continuous aim to engage in new circular practices, even if they are challenging. However, participant 3 emphasises the time and devotion obstacles that come with such practices. The remaining two barriers by Sorin & Sivarajah (2021) do not seem to be a very present obstacle for the participants. Overall, there seems to be a consensus that the Circular Economy is perceived as a challenge by all participants, but not an impossible one.

4.1.2 Circular Economy Motivation

To retrieve a more in-depth insight into the interviewees' implementation of plastic management and Circular Economy practices, it is important to understand what motivation influences them to engage in these initiatives.

First, participant 1 expressed feeling indebtedness, especially towards their grandchildren, as they feel their generation is responsible for the current climate change. By setting a good example with their circular entrepreneurship and by inspiring others to do the same, they aim to contribute to a better future for all the generations to come.

Similarly, participant 3 expressed their wish for a good life for their grandchildren, a healthy planet, and a healthy society. In addition, their upbringing had a significant influence on their motivation today, as they grew up learning about the toxic leakage scandal in Lekkerkerk and had parents who engaged them in topics on sustainability.

Participant 2 indicated that circular business management has grown more important to them throughout the years, but states that “ultimately I want guests to be happy with their stay because we have done something that fits their values and standards”. Meaning that on a personal level, circular practices have become more important to them, but on a professional level, they need to attain the needs of the customer. In this sense, the professional level has a different purpose, which is to cater for the needs and wishes of the guest.

Lastly, participant 4 has multiple motivations for their circular practices, namely “I think it's good to do, it feels good. I think it's the future, so I also think it's very important for business operations to implement it. I find it interesting to learn from, and I enjoy working with people who have similar interests”.

Overall, there seems to be a rather altruistic motivation, as it is of importance for the participants (P1 and 3) to take responsibility and do better for the planet and future generations. Other motivations (P2) emphasise that their motivation stems from accommodating the needs of the guests and their values. Lastly, the motivation of participant 4 seems to be derived from genuine interest and willingness to learn more and enable change for a sustainable company.

4.2 Plastic Management

As mentioned in the methodology (3.1), the first objective of this paper is to make an inventory of the most used single-use plastics among the participants and what their functions, as well as prominent locations in the company, are. The themes that emerged from the interviews regarding this inventory are summarised in table 5 (page 24). The first column displays from which participant the results originate. Column 2 to 5 display questions a, b, c, and d from the interview guide. Column 2 summarises the themes of question a ‘where do you mostly use plastics in your business?’, column 3 outlines the themes of question b ‘what types of plastics do you use most?’, column 4 summarises the themes of question c ‘why do you use these plastics the most?’ and column 5 presents the themes of question d “where do most plastics of your business end up?”, this question will answer which waste processors collect their companies waste.

From table 5, it emerged that most plastics among the businesses of the participants are prominent in food and beverages (F&B) locations. For F&B, one can consider the locations where food and beverages are prepared, such as restaurants, buffets, bars, and lunchrooms.

The types of plastics that are used in F&B are mostly addressed as supplier packaging, meaning the plastics in which the food arrives, such as plastic packaged vegetables, grains, meats, dairy etcetera. In addition, most of the participants (1, 2, and 4) make use of plastic food vacuuming, a method that chefs use to preserve the food for a longer time. The functions of these supplier packaging types of plastic for F&B are efficient transportation, hygiene, and durability.

The second most prominent location where plastics were indicated to be found is in housekeeping and cleaning, with the exception of participant 3. The types of plastics that are used most in this location are cleaning supplies such as sprays, soap jerry cans, and plastic packaging for sheets. The functions of these plastics are hygiene and convenience. In addition, an interesting finding is that only participant 3 addressed their guests as the prominent source of plastic waste. This may be because of the difference in the type of business (camping or hotel).

Lastly, all participants emphasised their inability to collect plastic waste separately, as the waste processor (Omrin) does not collect this separately due to their ability to separate plastics in a special separation machine. Although all participants have different waste collectors (Suez,

NNRD, Omrin, and municipality management), all waste eventually ends up at the waste processing facilities of Omrin.

Table 5

Results of Four Interview Questions Focussing on Location, Type, Function, and Management of Plastics

P	(a) Prominent Plastic Location	(b) Most Used Types of Plastics	(c) Plastic Functions	(d) Plastic Management
P1	1. F&B (food and beverages)	1. Single-use key kegs, frying oil buckets, supplier packaging of food, and packaging to preserve the food	1. Beer transportation, plastics for transportation and durability of oil, as well as plastics for food transportation and durability (vacuuming food)	▪ Management by Suez, almost all plastics are put with the residual waste
	2. Cleaning	2. Cleaning supplies, e.g. sprays and jerry cans	2. Hygiene	▪ Plastic bottle caps are recycled by the 'schillenboer'
P2	1. F&B	1. Supplier packaging of food, mono packaging of food for the breakfast buffet and packaging to preserve the food	1. Plastics for transportation, hygiene, and durability (vacuuming food)	▪ Management by the municipality, all plastics are put with the residual waste
	2. Housekeeping	2. Housekeeping supplies packaged in plastic	2. Hygiene and convenience	
	3. Accommodation	3. Plastic water cups and soap bottles in the accommodation	3. Safety, hygiene, and convenience	
P3	1. Guests	1. A broad range of plastics; take-away packaging, camping gear, delivery of goods in plastic packaging such as swimwear, desks, and lamps	1. Convenience and comfort	▪ Management by NNRD (Noord-Nederlandse Reinigingsdienst), all plastics are put with the residual waste
	2. F&B	2. Supplier packaging of food	2. Durability	
P4	1. F&B	1. Supplier packaging of food and sometimes packaging to preserve the food		▪ Management by Omrin, all plastics are put with the residual waste
	2. Housekeeping	2. Plastic packaging of sheets	2. Hygiene	

4.2.1 Plastic Management Barriers

The core of this research consists of identifying what challenges and barriers hospitality entrepreneurs face to reducing, reusing and recycling their plastic waste. In total, 21 challenges were identified from all four interviewees. From the 21 specified challenges, 4 key themes, hereafter referred to as ‘barriers’, have been identified based on how many entrepreneurs addressed them in the interviews. Barriers in this sense are seen as obstacles that prevent a larger change from happening in the different participant's businesses. In table 6, an overview of the four key barriers can be found, with an indication of how my participants emphasised a barrier, as well as relevant example quotes from the interviews. Although the barriers are ordered in a certain hierarchy in table 6, this does not mean that one is less or more urgent than the other.

The first identified barrier that was mentioned by all interviewees is that most food and cleaning supplies arrive in plastic packaging from the supplier. Two out of four participants have attempted to find a solution together with the suppliers. For participant 1, this was successful when talking to specific suppliers such as the liquor supplier, however, the other participant did not have much success when communicating with food suppliers. When participant 4 approached Bidfood, even their business, a chain company with 20 accommodations all through the Netherlands, was not large enough to enable substantial change. Participant 2 is also part of a larger chain company and therefore has the challenge that a special task force is assigned for communication with the supplier, making interviewee 2 powerless to enable change in their current position. Lastly, participant 3 does not see a possibility and purpose in communicating with the food supplier, as they see little opportunity in packaging food without plastics. Nevertheless, they did find a way to use fewer plastics for cleaning supplies, namely by making use of highly concentrated soaps in jerry cans, which allowed to reduce the abundance of plastics used in cleaning.

The second identified barrier addressed by all interviewees is the incapability to separate plastic waste in Friesland. Waste collectors such as Omrin, Suez, Noord-Nederlandse Reinigingsdienst (NNRD), and the municipality of Ameland do not collect plastics separately as the end destination is often in one of Omrins waste facilities in Friesland. Waste collector and processor Omrin is known for not collecting plastic waste separately due to its ability to separate plastics in a special separation machine. Nevertheless, for three of the participants, it was clear

that there remains suspicion and doubt about this process. For example, interviewee 4 indicated the perception that most of the plastic waste ends up in incinerators in Harlingen. Participant 3 stated that they see the value in Omrin's separation system, but acknowledge that the downside of this system is the lack of plastic consumption awareness among guests. Without plastic separation, guests are not confronted with the amount of plastic waste they generate.

Table 6

Overview of Key Barriers in Plastic Management

Key Barrier	Participants	Example Quotes
1. Plastic packaged food and cleaning supplies from suppliers	P1, P2, P3 and P4	“And, uh, in the kitchen you do get a lot of packaging in plastic, you somehow can't escape that.” (P1)
2. No possibility for plastic separation	P1, P2, P3 and P4	“[I know] that they (Omrin), uh are better at separating there [...] but, I still find it difficult, because it doesn't help with the guest's awareness.” (P3)
3. Laws and regulations	P2, P3 and P4	“I think if you, if we as a hospitality industry have to change, that those laws and regulations will help a lot. Because then we think from the company perspective, okay we have to do it, and then suddenly it works.” (P2)
4. Staff motivation	P2 and P4	“How are you going to make sure your staff stays interested? How are you going to make sure they are informed? How are you going to ensure that they get or are able to make time to work in a circular manner?” (P4)

The third barrier consists of the laws and regulations that are not actively supporting innovation in the recreation and hospitality sector. Three out of four participants addressed this as an obstacle for their business. Participant 3 stressed that the recreation sector has the most laws and regulations when compared to other sectors, which creates many difficulties to become more circular and innovative. Interviewee 3 is specifically aiming to establish a plastic waste shredder connected to a 3D printer which can create different kinds of recycled plastic products. However, as current regulations do not allow plastic waste processors close to urban areas, they are unable to execute their circular plan. The differentiation in municipal, provincial, and national laws and regulations was especially pointed out as a barrier to circular innovation. In addition, participant 3 stressed that other sectors, such as the agricultural sector, have a much better lobby when applying for loans from banks for circular projects, yet for the recreational sector this tends to be much more difficult. Participant 2 stated that laws and regulations are needed for the hospitality industry to instigate faster sustainable changes. Without this, a majority of hospitality entrepreneurs will lag behind. Changes in laws and regulations will establish advancement throughout the hospitality chain, from the production down to the consumption. Lastly, participant 4 stated that laws and regulations are very often delayed and in the case of plastics, have not been monitored, as participant 4 said ‘there is no single-use plastics police or snitch line or anything’.

The fourth barrier addressed by two out of four interviewees is the lack of staff motivation. Participant 2 stressed that they currently do not have a team where they feel the drive and ambition to make a sustainable impact, which makes it difficult for them to motivate the team. Participant 2 explains the cause of this as the work being too time-consuming. Likewise, participant 4 stresses the challenge of successfully instigating an entire sustainable culture change within their company and being able to maintain this. Interviewee two asked questions such as ‘How are you going to make sure your staff stays interested? How are you going to make sure they are informed? How are you going to ensure that they get or are able to make time to work in a circular manner?’.

When comparing these barriers with those identified by Legrand et al. (2013) in section 2.2 (table 2), it becomes evident that the barriers do not align with those identified in table 6. The cause of this may be the fact that all participants are already engaged in circular practices and therefore have a different perception of plastic barriers when compared to businesses that are not

yet engaged. Whereas the barriers from table 2 are mainly related to financing, time, and effort, the barriers identified in table 6 are related to dependency on waste processors, food suppliers, regulations, and staff motivation.

4.2.2 Plastic Management Successes

The second core aspect of this research is to identify the opportunities that the participants from the project ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’ have encountered in their plastic management. In order to find opportunities, the participants were asked to identify their most successful plastic strategies, to see if there are any practices that can be continued in the project or in the hospitality industry. In the following table (7), five of the emerging themes, hereafter referred to as successes, are summarised.

I will elaborate on the first three of the successes from table 7, as the remaining two speak for themselves. One of the highlights of the successes is the bicycle waste pick-up service implemented by participant 3. The intended aim of this service was to make life for the camping guests more convenient, however, the unintended consequence was rather interesting. What participant 3 found is that the waste that was produced by the guests decreased because of this service, with an estimate of 30%. The interviewee stated that they believed the cause of this is that people are ashamed of their waste, therefore, they actively try to reduce their waste for the pick-up service.

The second success is the ‘beach clean-up week’ which was established in the 90s and is organised annually for a week to clean the beaches of Terschelling. Participant 4 organises and provides arrangements for guests to come and spend the week cleaning the beaches and engage in a full programme of other activities such as theatre, lectures, and dark sky excursions. The booking arrangements for this beach clean-up week are made more affordable than normal booking prices to encourage potential guests to join the initiative.

The third success is the ‘single-use plastic workshop’ for which participant 3 encouraged the camping guests to bring all the single-use plastic waste from their accommodation. The guests were asked to individually display their plastics on the grass to learn from each other’s plastic consumption, as well as the alternatives that some guests may already be using, such as bamboo toothbrushes. Creating an insightful approach to bring single-use plastic consumption awareness to guests.

Table 7

Overview of Participants' Successes in Plastic Management

Key Successes	Participants	Examples
1. Bicycle waste pick-up service	P3	 <p data-bbox="808 800 1560 831">Note. Bicycle waste pick-up service. Acquired from Watersportcamping Heeg.</p>
2. Beach clean-up week	P4	<p data-bbox="808 894 1511 1073">“Well, what we have been doing since the 90s at least, we always clean the beaches [...] so cleaning the environment is what we do. Then we (and the guests) pick up thousands of kilos.”</p>
3. Single-use plastic workshop	P3	<p data-bbox="808 1167 1544 1346">“But we have held, uh, workshops with guests [...] (instructing them to) go to the dike with a cloth and put all your disposable plastics there. And then they learned, we didn't have to do that much, but they learned from it.”</p>
4. Biodegradable mouth masks	P3	 <p data-bbox="808 1608 1479 1640">Note. Biodegradable mouth masks with flower seeds (Open31, 2022).</p>
5. Plastic-free buffet	P4 (P2 almost)	<p data-bbox="808 1682 1560 1818">“I think the biggest successes were at a time (pre-covid) when we were indeed rid of all those mono packages (at the buffet).” (P2)</p>

4.2.3 The 3R Framework Participant Implications

As described in the methodology (3.1), the second objective of this paper is to identify current reducing, reusing, and recycling practices among the project partners. Therefore, the participants were asked to identify where the 3R framework may have already been applied in their business. In table 8, the findings of current 3R practices are summarised for each participant.

The findings showed that two out of four participants had already applied all three of the approaches in their business, the remaining two only missed the recycling approach. The cause of this may be the inability of businesses and households to separate plastic waste in Friesland, due to waste processor Omrin's ability to separate plastics in special sorting machines. In addition, a recurring reduction practice among the participants is the usage of sustainable alternatives for e.g. straws and cocktail stirrers (P1 and P2), as well as, the reduction of plastics at the breakfast buffet (P2 and P4). For the reuse section of the table, the practices identified were quite creative, especially the reuse of frying old buckets for gardening and the two guest encouragement practices implemented by participant 3.

When comparing table 8 to the examples identified in table 1 section 2.1.3, there is a clear resemblance in the implications of the 3R framework. The types of 3R integration from the participants are more creative in some aspects, when compared to table 1. An overall difference between the two tables is that the research participants are not using many 3R approaches for furniture or building elements at the moment, this could be useful to address. From both the literature review and the participant practices, it becomes clear that there is an abundance of options to implement the 3R framework for plastic reduction. In future developments of the project, it could be helpful to extensively research effective 3R strategies in hospitality to create a best practices guide for hospitality entrepreneurs.

Table 8*Participant Examples of 3R Framework Initiatives*

Participants	Reduce	Reuse	Recycle
P1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducing plastic by making use of a QR-code menu instead of plastic menus ▪ Making use of alternative straws and wooden cocktail stirrers 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reusing metal key kegs instead of plastic disposable key kegs ▪ Reusing frying oil buckets as much as possible, e.g. in gardening or bokashi pick-up 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Collecting plastic bottle caps for the Schillenboer waste processor
P2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducing plastics at the breakfast buffet by making use of dispensers ▪ Making use alternative bamboo straws and wooden cocktail stirrers 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reusable bamboo straws ▪ Limited reuse of plastic soap and shampoo dispensers in accommodation 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Not applicable
P3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducing plastic waste by using bulk sized highly concentrated soap in jerry cans 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reuse of plastic cleaning spray bottles ▪ Encourage guests to cut their fabric softener plastic bottles in a way that it can be reused as a bail to remove water from the boat ▪ Encouraging guests to reuse their waterproof water sports barrel as a washing machine to wash underwear and socks 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Using recycled flags ▪ Using black posts made from recycled agricultural plastics
P4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plastic free buffet due to the elimination of mono packaging 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reusable plastic cups in rooms instead of single-use plastics ▪ Reusable tupperware in the kitchen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Not applicable

4.3 Nudging Theory Participant Implications

In this chapter I will describe the findings of the third theme which centred around nudging theory. As described in the methodology (3.1), the third objective of this paper aims to create an inventory of the nudging strategies used among the project participants. The main topic that will therefore be addressed here is nudging approaches among the participants to reduce plastic utilisation of customers and employees.

When first touching upon the topic of nudging among the participants, not all were immediately familiar with the concept. Two out of four participants needed an explanation to get a full understanding of the meaning. Once explained, it became evident that only participant 4 is using nudging strategies for plastic reduction..

Participant 4 utilises posters to encourage guest participation in beach clean-ups on the Wadden Islands. They collaborate with initiatives such as ‘the Waddenvereniging’, ‘Stichting de Milieujutter Terschelling’ and ‘Staatsbosbeheer’ to clean the beaches from plastics and rubbish. In figures 5, 6, and 7 you can see the different posters that are displayed in the public areas of the hostel. Quotes such as ‘Together for a clean coast’ (figure 1) or ‘Do your part today’ (figure 2) nudge the guests to join in clean up initiatives. In addition, posters inform the guest about their ability and location, as well as time to join local beach clean-ups (figure 3). This approach is similar to the one identified in the literature review by Chatterjee & Barbhuiya (2021), as both make use of visuals for nudging.

Figures 1, 2 & 3

Posters that are Nudging for Beach Clean-Ups.

Note. Acquired from Participant 4.

The fact that none of the remaining participants is currently using nudging strategies for plastic reduction does not exclude the use of nudging approaches for other purposes. For example, participant 1 explained their concept of offering smaller meal servings where customers can order more for free, to reduce food waste for servings that are too large. In addition, participant 2 emphasised their strategy of encouraging guests to use fewer towels to prevent excessive water waste. They specifically encourage this through quotes about water reduction on the bathroom mirrors of each hotel room. Similarly, participant 3 uses wooden water droplets with quotes about water reduction in bathroom buildings on the camping to reduce excessive water usage in showers and water tabs.

The reason that most of the participants have not applied nudging strategies for plastic reduction in their businesses may be derived from the fact that the associated academic research is rather scarce. The scarcity in research could restrain its application in the field and make it relatively uncommon for hospitality companies to apply.

4.4 Additional Themes

Besides the three main themes, two additional relevant sub themes were identified, namely the increase of plastics during COVID-19 among all participants and the rather low standard perception of the Green Key certification. As these themes are not the main focus of this research but nonetheless important to highlight, they are grouped together in this chapter.

4.4.1 COVID-19 Plastic Increase

Next to the core focusses of the research, some additional themes were addressed by the participants. All four participants indicated that their plastic management practices deteriorated during the past two years of COVID-19. All participants saw an increase in plastic usage for sanitation such as mouth masks, gloves, and hand sanitizer. Participant 2 emphasised their relapse to plastic mono packaging at the breakfast buffet for the prevention of the spread of COVID-19. Additionally, as the lockdown forced many hospitality establishments to close their restaurants or lunchrooms, more plastic was used for takeaway facilitation. Except for participant 1, all other participants referred to the increase in disposable plastics usage for take-away food, such as foam plastic containers and plastic spoons. Furthermore, participant 3 indicated an

increase in plastic waste from guests as they ordered take-away and other goods to the camping for convenience and their inability to dine in restaurants or lunchrooms during the lockdown.

It is important to acknowledge and research the effect that COVID-19 has had, amongst others, on hospitality plastic management. Due to the increased hygiene and safety measures, many hospitality companies have adopted additional plastic supplies to serve their customers, this can be seen as an emergent theme amongst the participants in this research too. Finding plastic alternatives (such as the biodegradable mouth mask in table 7) and bringing awareness to the illusions of plastic being safer in COVID-19 transmission (van Doremalen et al., 2020) may help reduce the additional plastic consumption.

4.4.2 Green Key Certification

Another interesting emerging theme was that all participants had some sort of circular hospitality certification. For participants 1, 2, and 3 this was the renowned Green Key Certification, in which all of them had the gold rank. For participant 4, this is the European Ecolabel and Gaia Green award ‘plastic free’, which is awarded to hospitality businesses that are making significant progress in plastic reduction (Green Key, 2021). The Gaia Green awards are an initiative of, amongst others, Green Key The Netherlands and Belgium (Green Key, 2021).

What became evident from the interviews was that two out of four participants (P2 and 3) found the Green Key standards quite low. For example, participant 3 stated, “Almost anyone can get it, you have to be managing your business terribly if you don't get a Green Key certification”. Furthermore, participant 2 adds, “If I'm honest, Green Key is no longer so, so progressive”. Explaining that, the Green Key standards used to be more progressive back in the day, but are becoming quite normal now. Participant 2 emphasised that the Green Key might have higher standards for topics such as energy or water usage, but perceived the standards for plastic reduction as not yet substantial enough.

The participants who perceive the Green Key plastic standards as rather low may view it this way due to their already active involvement in the reduction of plastic. For a hospitality entrepreneur who is not engaged with plastic reduction, this may be perceived as relatively high standards. However, since we are facing an abundance of negative plastic effects, it may be of use to revise or research the extent of the plastic standards of the Green Key certification in

future research, especially to see if there may be some form of greenwashing present for said certification.

5. Conclusion

The intention of this research paper was to establish a preliminary study for the project ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’. By means of a thematic narrative analysis, the research question ‘*what are the perceived opportunities and barriers to reusing, reducing, and recycling single-use plastics in the Frisian hospitality sector?*’ was investigated. In addition, the ambition was to accommodate three sub-objectives: (1) to make an inventory of the most used single-use plastics among the participants and what their functions, as well as prominent locations in the company, are (chapter 4.2), (2) to make an inventory of the reducing, reusing, and recycling practices among current project partners (section 4.2.3), and (3) to make an inventory of nudging strategies that are currently used among the participants (chapter 4.3).

The relevant findings of the research question in section 4.2.1 showed that four key themes were perceived as barriers by the participants for reusing, reducing, and recycling single-use plastics: (1) plastic packaged food and cleaning supplies from suppliers, (2) no possibility for plastic separation, (3) laws and regulations, and (4) lack of staff motivation. For future research in the project, it would be of interest to investigate if there is consensus concerning the perceived barriers among the remaining project partners. Once this is achieved, it would be valuable to work with the participants to find solutions for the identified barriers in order to enable a more effective plastic management.

Regarding the perceived opportunities component of the research question, it is beneficial to learn from the perceived successes in table 7, section 4.2.2. The identified successes can be used for further research in the project, especially the bicycle waste pick-up service for campings is an innovative practice that would be interesting to pilot research on more campings or bungalow parks. Particularly to investigate if it has the same potential to decrease guests’ waste production in other businesses. Furthermore, as the findings of chapter 4.3 revealed that only one of the participants is currently using nudging strategies for plastic reduction, it indicates an important gap for the project to pursue research. Finding effective nudging theory approaches in plastic management and implementing these among the project partners could be an opportunity

of finding local solutions to the global hospitality plastic overconsumption problem. Nudging strategies have the potential to become the spark that instigate effective and holistic plastic reduction in this sector.

Furthermore, the fact that many participants were found to perceive the circular economy and plastic management as a challenge emphasises the need for guidance and support from project initiatives such as ‘Plastic in Hospitality & Tourism: a Global Problem with Local Solutions’. Particularly, in the sense of guidance towards a deeper approach of sustainability in one's company, moving beyond the standard plastic reduction requirements as outlined by the SUPD and towards a plastic-free company. With an ambition to reach holistic plastic management, where employees and guests are engaged and included in the process of plastic mitigation.

Moreover, it is recommended to continue research on the additional emerging themes, which are increased plastic utilisation by all the participants due to Covid-19 and perceived low plastic waste standards of the Green Key certification. Support and recommendations of scholars on both themes could be helpful for entrepreneurs to reduce their plastics and for the Green Key certification to establish additional plastic standards.

For future research overall, there is a great need for further extensive inquiry on plastic management in hospitality, and nudging strategies that are built upon this, as the literature review manifested the scarcity in research on either topic. The urgency of the global plastic problem is evident and further research to tackle this issue in hospitality is crucial.

Ultimately, this study is not free of limitations. A main limitation of this paper is the lack of focus on literature that identifies opportunities in Circular Economy implementations and the 3R framework plastic reduction strategies. This is prescribed to the limited scope and word count of this thesis. For further research and extrapolation it would be valuable to relate the opportunities of current literature to the findings of this paper. In addition, although generalisation was not the intended aim of this paper, it must be taken into account that the results do not allow generalisation for the hospitality industry in Friesland due to the limited sample size.

6. References

- APA. (2020). Chapter 4.8 Contractions and Colloquialisms. *Publication Manual of the American Psychological Association (7th ed.)*. Retrieved from: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/grammar/singular-they>
- Appleton, J. V., & King, L. (2002). Journeying from the philosophical contemplation of constructivism to the methodological pragmatics of health services research. *Journal of Advanced Nursing*, 40(6), 641–648. Retrieved from: <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1046/j.1365-2648.2002.02424.x>
- Blomsma, F., & Brennan, G. (2017). The emergence of circular economy: A new framing around prolonging resource productivity. *Journal of Industrial Ecology*, 21(3), 603–614. <https://doi.org/10.1111/jiec.12603>
- Bogdan R. & Taylor S.J. (1975). *Introduction to Qualitative Research Methods*. John Wiley, New York.
- Borg, K., Lennox, A., Kaufman, S., Tull, F., Prime, R., Rogers, L., & Dunstan, E. (2022). Curbing plastic consumption: a review of single-use plastic behaviour change interventions. *Journal of Cleaner Production*, 344. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.131077>
- Butina, M. (2015). A Narrative Approach to Qualitative Inquiry. *Clinical Laboratory Science*. Retrieved from: <http://clsjournal.ascls.org/content/ascls/28/3/190.full.pdf>
- Friant, M. C., Lakerveld, D., Vermeulen, W. J. V., Salomone, R., & Environmental, G. (2022). Transition to a sustainable circular plastics economy in the netherlands: discourse and policy analysis. *Sustainability*, 14(1), 190–190. <https://doi.org/10.3390/su14010190>
- Chatterjee, D., & Barbhuiya, M. R. (2021). Bottled water usage and willingness to pay among indian tourists: visual nudges and the theory of planned behaviour. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 21(5), 531–549. <https://doi.org/10.1080/15022250.2021.1974544>
- CIEL. (2019). Plastic & Health: The Hidden Costs of a Plastic Planet. *Center for International Environmental Law*. Retrieved from: <https://www.ciel.org/reports/plastic-health-the-hidden-costs-of-a-plastic-planet-february-2019/>

- Cirtoinno. (2018). Destination: A circular tourism economy. Retrieved from:
https://circulareconomy.europa.eu/platform/sites/default/files/cirtoinno-handbook_eng-rev.-4.pdf
- Clarke, V. & Braun, V. (2017). Thematic analysis, *The Journal of Positive Psychology*, 12:3, 297-298. DOI: 10.1080/17439760.2016.1262613
- de Visser-Amundson, A. (2020). A multi-stakeholder partnership to fight food waste in the hospitality industry: a contribution to the United Nations Sustainable Development Goals 12 and 17. *Journal of Sustainable Tourism*, 1–28.
doi:10.1080/09669582.2020.1849232
- de Visser-Amundson, A., & Kleijnen, M. (2019). Nudging in food waste management: Where sustainability meets cost-effectiveness. In E. Närvänen, N. Mesiranta, M. Mattila, & A. Heikkinen (Eds.), *Food Waste Management: Solving the Wicked Problem* (pp. 57-87). *Springer International Publishing AG*.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-20561-4_3
- EC. (2018). Single-use Plastics. Retrieved from:
https://ec.europa.eu/environment/topics/plastics/single-use-plastics_en
- EC. (2019). Closing the loop: Commission delivers on Circular Economy Action Plan. Retrieved from: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_1480
- EEA. (2021). Impacts of COVID-19 on single-use plastic in Europe's environment. Retrieved from: <https://www.eea.europa.eu/publications/impacts-of-covid-19-on>
- Ellen Macarthur Foundation. (2014). *Towards the Circular Economy, Volume 3, Accelerating the scale-up across global supply chains*. Retrieved from:
<https://emf.thirdlight.com/link/t4gb0fs4knot-n8nz6f/@/preview/1?o>
- EMF. (2020). The Ministry of Infrastructure and Water Management, the Netherlands 2020 Global Commitment report on plastic packaging. The Ellen Macarthur Foundation. Retrieved from:
<https://ellenmacarthurfoundation.org/global-commitment/signatory-reports/gov/the-ministry-of-infrastructure-and-water-management-the-netherlands#commitments>
- EMF. (2022). What is the Circular Economy? Retrieved from:
<https://ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview>
- EUR-Lex. (2019, June 5). Directive (EU) 2019/904 Of The European Parliament And Of The Council, on the reduction of the impact of certain plastic products on the

- environment. Retrieved from:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L0904>
- Filimonau, V. (2021). The prospects of waste management in the hospitality sector post covid-19. *Resources, Conservation, and Recycling*, 168.
<https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2020.105272>
- Filimonau, V., & De Coteau, D. A. (2019). Food waste management in hospitality operations: a critical review. *Tourism Management*, 71, 234–245.
<https://doi.org/10.1016/j.tourman.2018.10.009>
- Filimonau, V., Lemmer, C., Marshall, D., & Bejjani, G. (2017). ‘Nudging’ as an architect of more responsible consumer choice in food service provision: The role of restaurant menu design. *Journal of Cleaner Production*, 144, 161–170.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.01.010>
- Ghisellini, P., Cialani, C., & Ulgiati, S. (2016). A review on circular economy: The expected transition to a balanced interplay of environmental and economic systems. *Journal of Cleaner Production*, 114, 11–32.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2015.09.007>
- Goldstein, N. J., Cialdini, R. B., & Griskevicius, V. (2008). A room with a viewpoint: using social norms to motivate environmental conservation in hotels. *Journal of Consumer Research*, 35(3), 472–482. <https://doi.org/10.1086/586910>
- Green Key. (2021). Vakjury maakt duurzame finalisten Gaia Green Awards bekend. Retrieved from:
<https://www.greenkey.nl/k/n1193/news/view/457917/416068/vakjury-maakt-duurzame-finalisten-gaia-green-awards-bekend.html>
- Ioannidis, A., Chalvatzis, K. J., Leonidou, L. C., & Feng, Z. (2021). Applying the reduce, reuse, and recycle principle in the hospitality sector: its antecedents and performance implications. *Business Strategy and the Environment*, 30(7), 3394–3410.
<https://doi.org/10.1002/bse.2809>
- Lashley, C. (2015). Hospitality and hospitableness. *Research in Hospitality Management*, 5:1, 1-7. DOI:10.1080/22243534.2015.11828322
- Legrand, W., Sloan, P. & Chen, J. S. (2013). Sustainability in the Hospitality Industry (2nd ed.). Retrieved from:
<https://www.routledge.com/Sustainability-in-the-Hospitality-Industry-2nd-Ed-Principles-of-Sustainable/Legrand-Sloan-Chen/p/book/9780415531245>

- Loschelder, D.D., Siepelmeyer, H., Fischer, D., Rubel, J.A. ((2019)). Dynamic Norms Drive Sustainable Consumption: Norm-based Nudging Helps Café Customers to Avoid Disposable To-Go-Cups, *Journal of Economic Psychology*. doi: <https://doi.org/10.1016/j.joep.2019.02.002>
- Minnaert, L. (2012). Social tourism as opportunity for unplanned learning and behavior change. *Journal of Travel Research*, 51(5), 607–616. <https://doi.org/10.1177/0047287511431324>
- Mundt, D., Carl, S., Harhoff, N., 2020. A field experiment on reducing drinking straw consumption by default. *Frontiers in Psychology*, 11, 2266–2266. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.565537>
- Murray, A., Skene, K., & Haynes, K. (2017). The circular economy: an interdisciplinary exploration of the concept and application in a global context. *Journal of Business Ethics*, 140(3), 369–380. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2693-2>
- NHLStenden. (2021, July 8). Circulaire horeca in Friesland en de Friese Doorlopers Community. Retrieved from: <https://www.nhlstenden.com/nieuws-en-artikelen/circulaire-horeca-in-friesland-en-de-friese-doorlopers-community>
- Novoradovskaya, E., Mullan, B., Hasking, P., & Uren, H. V. (2021). My cup of tea: behaviour change intervention to promote use of reusable hot drink cups. *Journal of Cleaner Production*, 284. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.124675>
- Open31. (2022). Marie Bee Bloom Mondkapjes Silvercreek. Retrieved from: https://www.open32.nl/silvercreek-marie-bee-bloom-mondkapje-bloemzaadjes-per-5-st-white-offwhite-b3330300138?channable=0135386d6167656e746f5f696400373531323549&gclid=EAIaIQobChMI-OO8vuvS9wIVltxRCh2wSw5dEAQYASABEGIAAnPD_BwE#152=191
- Pirani, S. I., & Arafat, H. A. (2014). Solid waste management in the hospitality industry: a review. *Journal of Environmental Management*, 146, 320–336. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2014.07.038>
- PlasticAtlas. (2021). Plastic Atlas Asia Edition, *Facts and figures about the world of synthetic polymers*. Retrieved from: <https://hk.boell.org/en/2021/04/22/plastic-atlas-asia-edition>
- PlasticsEurope. (2021). Plastics, the facts 2021. Retrieved from: https://plasticseurope.org/wp-content/uploads/2021/12/AF-Plastics-the-facts-2021_250122.pdf

- Porta, R. (2021). Anthropocene, the plastic age and future perspectives. *Department of Chemical Sciences, University of Naples 'Federico II', 11(4)*, 948–953. <https://doi.org/10.1002/2211-5463.13122>
- Provincie Fryslân. (2021). Circulaire Economie. Retrieved from: <https://www.fryslan.fr/circulaireeconomie>
- Ramirez, A., & George, B. (2019). Plastic recycling and waste reduction in the hospitality industry: current challenges and some potential solutions. *Economics, Management and Sustainability, 4(1)*, 6–20. <https://doi.org/10.14254/jems.2019.4-1.1>
- Ranson, P. & Guttentag, D. (2019). “Please tidy up before leaving”: nudging Airbnb guests toward altruistic behavior. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*. Vol. 13 No. 4, pp. 524-530. <https://doi.org/10.1108/IJCTHR-06-2019-0101>
- Ranta, V., Aarikka-Stenroos, L., & Mäkinen, S. J. (2018). Creating value in the circular economy: a structured multiple-case analysis of business models. *Journal of Cleaner Production, 201*, 988–1000. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.08.072>
- Reike, D., Vermeulen, W. J. V., & Witjes, S. (2018). The circular economy: new or refurbished as ce 3.0? — exploring controversies in the conceptualization of the circular economy through a focus on history and resource value retention options. *Resources, Conservation and Recycling, 135*, 246–264. <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2017.08.027>
- Riessman, C. K. (2005). Narrative Analysis. In: *Narrative, Memory & Everyday Life*. University of Huddersfield, Huddersfield, pp. 1-7. Retrieved from: <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/4920/>
- Rijksoverheid. (2016). Nederland circulair in 2050, rijksbrede programma Circulaire Economie. Retrieved from: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-a6ce8220-07e8-4b64-9f3d-e69bb4ed2f9c/1/pdf/bijlage-1-nederland-circulair-in-2050.pdf>
- Rijksoverheid. (2021). Nieuwe regels over wegwerp plastic. Retrieved from: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/afval/regels-voor-wegwerpplastic>
- Rijksoverheid. (2022). Minder wegwerpplastic voor een schoner milieu. Retrieved from: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/03/29/minder-wegwerpplastic-voor-een-schoner-milieu>
- Rist, S., Carney Almroth, B., Hartmann, N. B., and Karlsson, T. M. (2018). A critical perspective on early communications concerning human health aspects of

- microplastics. *Science of the Total Environment*, 626, 720–726.
<https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.01.092>
- Rizos, V. & Tuokko, K. & Behrens, A. (2017). "The Circular Economy: A review of definitions, processes and impacts," CEPS Papers 12440, Centre for European Policy Studies. Retrieved from:
<https://www.ceps.eu/ceps-publications/circular-economy-review-definitions-processes-and-impacts/>
- Rodríguez-Anton, J. M., & Alonso-Almeida, M. d. M. (2019). The circular economy strategy in hospitality: A multicase approach. *Sustainability*, 11(20), 5665–5665.
<https://doi.org/10.3390/su11205665>
- Royer, S-J., Ferrón, S., Wilson, S. T., and Karl, D. M. (2018). Production of methane and ethylene from plastic in the environment. *Plos One*, 13(8), 0200574.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0200574>
- Singh, N., Cranage, D., & Lee, S. (2014). Green strategies for hotels: Estimation of recycling benefits. *International Journal of Hospitality Management*, 43, 13–22.
<https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2014.07.006>
- Smallman, C., & Ryan, P. (2020). Order Out of Chaos: Nudging Tourists' Behaviours at a Time of Disruption? *Journal of Tourism and Hospitality Management*, Vol. 8, No. 4, 131-139. doi: 10.17265/2328-2169/2020.04.001
- Sorin, F., & Sivarajah, U. (2021). Exploring circular economy in the hospitality industry: empirical evidence from scandinavian hotel operators. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 21(3), 265–285.
<https://doi.org/10.1080/15022250.2021.1921021>
- Sørensen, F, Bærenholdt, J. (2020). Tourist practices in the circular economy, *Annals of Tourism Research*, 85, 103027, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.annals.2020.103027>
- Stöckli, S., Niklaus, E., & Dorn, M. (2018). Call for testing interventions to prevent consumer food waste. *Resources, Conservation and Recycling*, 136, 445-462.
<https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2018.03.029>
- Tan, J., Tiwari, S.K. & Ramakrishna, S. (2021). Single-Use Plastics in the Food Services Industry: Can It Be Sustainable?. *Mater Circ Econ* 3, 7.
<https://doi.org/10.1007/s42824-021-00019-1>
- Thaler, R. H., & Sunstein, C. R. (2008). *Nudge: Improving decisions about health, wealth, and happiness*. Yale University Press.

- Thaler, R. H., & Sunstein, C. R. (2021). *Nudge: the final edition (Updated)*. Penguin Books, an imprint of Penguin Random House LLC.
- van Doremalen, N., Bushmaker, T., Morris, D.H., Holbrook, M.G., Gamble, A., Williamson, B.N., Tamin, A., Harcourt, J.L., Thornburg, N.J., Gerber, S.I., Lloyd-Smith, J.O., de Wit, E. & Munster, V.J. (2020). Aerosol and Surface Stability of SARS-CoV-2 as Compared with SARS-CoV-1. *New England Journal of Medicine*, 382 (16), pp.1564–1567. <https://doi.org/10.1056/NEJMc2004973>
- Vanapalli, K. R., Sharma, H. B., Ranjan, V. P., Samal, B., Bhattacharya, J., Dubey, B. K., & Goel, S. (2021). Challenges and strategies for effective plastic waste management during and post covid-19 pandemic. *Science of the Total Environment*, 750. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.141514>
- VCF. (2021a). Obstakels en uitdagingen. Retrieved from: <https://circulairfriesland.frl/over-ons/>
- VCF. (2021b). Recreatie & Toerisme. Retrieved from: <https://circulairfriesland.frl/themas/recreatie-toerisme/>
- WEF. (2016). The New Plastics Economy, Rethinking the future of plastics. *World Economic Forum*. Retrieved from: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_New_Plastics_Economy.pdf
- Zalasiewicz, J., Waters, C. N., Ivar do Sul, J. A., Corcoran, P. L., Barnosky, A. D., Cearreta, A., Edgeworth, M., Gałuszka, A., Jeandel, C., Leinfelder, R., McNeill, J. R., Steffen, W., Summerhayes, C., Waple, M., Williams, M., Wolfe, A. P., & Yonan, Y. (2016). The geological cycle of plastics and their use as a stratigraphic indicator of the anthropocene. *Anthropocene*, 13, 4–17. <https://doi.org/10.1016/j.ancene.2016.01.002>

7. Appendix

7.1 Interview Guide

Plastic Management

- 1) Can you broadly tell me how you manage plastics in your company?
 - a. Where do you mostly use plastics in your business?
 - b. What types of plastics do you use most?
 - c. Why do you use these most (what are their functions)?
 - d. Where do most plastics of your business end up? (waste management strategy: recycling, reusing etc.)
 - e. What barriers do you see for plastic management in your business?
 - f. What successes/improvements have you seen in your business for plastic management?
 - g. How has COVID-19 influenced your plastic management?

Guest and Staff Engagement

- 2) Are you doing anything to encourage the reduction of plastic consumption among guests and staff?
 - a. Do you know the concept of ‘nudging’ and did you apply this in your business?
 - b. How did you get the idea/motivation to implement this?

Circular Economy

- 3) Can you tell me how you understand the concept of Circular Economy, especially in your business?
 - a. Are you familiar with the term Circular Economy?
 - b. Do you see circularity possible in your company?
 - c. Do you see the circular economy as a useful and reachable concept/ideal for your business?
 - d. Do you see a possibility for circular plastics in your business?

7.2 Consent Letter Example

Toestemmingsformulier Plastic Reductie in de Friese Gastvrijheidssector

Het doel van dit formulier is om u te informeren over mijn onderzoek en ervoor te zorgen dat u akkoord gaat met een interview als onderdeel van mijn kwalitatieve onderzoek naar de mogelijkheden van plastic reductie in de gastvrijheidssector van Friesland. Om ervoor te zorgen dat dit onderzoek in lijn blijft met alle ethische procedures, wens ik dat de geïnterviewden expliciet akkoord gaan met een interview en akkoord gaan met de manier waarop hun informatie zal worden gebruikt. Het doel van dit toestemmingsformulier is voor mij noodzakelijk om ervoor te zorgen dat u het doel van uw betrokkenheid begrijpt en dat u akkoord gaat met de voorwaarden van uw deelname. Op basis van de verstrekte informatie kunt u beslissen of u deelneemt aan het onderzoek. Dit proces wordt 'geïnformeerde toestemming' genoemd.

Ik verzoek u daarom om de onderstaande informatie goed door te lezen, om te beoordelen of u het eens bent met alles wat hieronder staat. Voeg uw volledige naam toe waar vermeld en onderteken het formulier om ervoor te zorgen dat u akkoord gaat met het volgende:

Ik,, ga vrijwillig akkoord met deelname aan dit onderzoek, ik begrijp dat zelfs als ik nu akkoord ga met deelname, ik me op elk moment kan stoppen of weigeren om een vraag te beantwoorden zonder enige gevolgen.

- Ik heb niet direct baat bij deelname aan dit onderzoek.
- Het interview wordt opgenomen en er wordt een transcriptie van gemaakt.
- De opname van het interview zal alleen worden geanalyseerd door de onderzoeker en supervisors. Toegang tot de interviewopname zal beperkt zijn tot degenen die bij dit onderzoek betrokken zijn.
- De interviewopname wordt tijdelijk bewaard door de onderzoekers. Het is mogelijk dat de informatie uit de opname opnieuw gebruikt zal worden voor het NHL Stenden SIA RAAK MKB onderzoek naar het reduceren van de plastic soep in horeca en toerisme. Echter zal dit alleen in nader overleg met de deelnemer gebeuren.
- Ik begrijp dat mijn gegevens in het definitieve onderzoeksrapport worden geanonimiseerd.
- De daadwerkelijke opname en een transcriptie van mijn interview worden bewaard totdat de examencommissie van de Rijksuniversiteit Groningen de resultaten van het proefschrift van de onderzoekers bevestigt.
- Ik heb recht op toegang tot de informatie die ik heb verstrekt op elk moment terwijl deze in de opslag is zoals hierboven gespecificeerd.
- Het geanonimiseerde transcript verschijnt in de bijlage van het definitieve onderzoeksrapport.
- Ik ben vrij om contact op te nemen met een van de onderzoeker/supervisors die betrokken zijn bij het onderzoek voor meer verduidelijking en informatie.
- Een wijziging van de bovenstaande voorwaarden zal alleen plaatsvinden met uw verdere uitdrukkelijke toestemming.

Ik begrijp ook dat mijn woorden direct in de uiteindelijke infographic en presentatie kunnen worden geciteerd. Om geciteerd te worden, gelieve het vakje naast een van de uitspraken in te vullen met **Ja of Nee**:

	Ik wil de aantekeningen, transcripties of andere gegevens bekijken die tijdens het onderzoek zijn verzameld met betrekking tot mijn deelname.
	Ik ga ermee akkoord om rechtstreeks in de uiteindelijke infographic en presentatie te worden geciteerd (maar niet in het definitieve onderzoeksrapport).
	Ik ga ermee akkoord rechtstreeks in de infographic en presentatie te worden geciteerd als mijn naam niet wordt gepubliceerd en een verzonden naam (pseudoniem) wordt gebruikt.

Handtekening van onderzoeksdeelnemer

Ik,, geef geïnformeerde toestemming om deel te nemen aan dit onderzoek.

Handtekening van deelnemer

X/X/2022

Datum

Handtekening van de onderzoeker

Ik, **Livia Westgeest**, geloof dat de deelnemer geïnformeerde toestemming geeft om deel te nemen aan dit onderzoek.

Handtekening van de onderzoeker

X/X/2022

Datum

7.3 Interview Transcripts

7.3.1 Transcript of Participant 1

Transcript Keys

- {...} = Introduction / Conclusion
- I = Interviewer
- P = Participant
- (...) = Pause
- [[____]] = Redacted text for anonymity

I: [00:00:00] {...} Ik zal kort uitleggen wat waar we t over hebben en wat we gaan doen. Uhm of waar ik ben bezig ben eigenlijk. Ik ben op t moment uh een soort vooronderzoek aan het doen voor het SIA RAAK MKB onderzoek naar plastic vermindering in de gastvrijheidssector. En uhm, mijn scriptie is daar eigenlijk een een vooronderzoek van omdat ik nu ook uh junior project assistent bent voor dit specifieke project. En in mijn vooronderzoek ben ik aan het onderzoeken wat de barrières en wat de kansen zijn van het verminderen van plastic in de Friese als gastvrijheidssector. En dan met een focus op de Friese Doorlopers en op de partners van het SIA RAAK MKB project. Uh, dus uhm jij bent de perfecte Uh ja deelnemer. Uh, dus in in het komende uur ga ik uh vragen stellen over uh, drie thema's. Het eerste is over plastic beheer in een bedrijf, daarna over uh gasten en personeelsbetrokkenheid in plastic vermindering en als laatste over circulaire economie. Uhm ja, we hebben het formulier ondertekend en, Uh, het ding staat aan, dus dat is top. En nog een paar korte vragen, als ik deze mag stellen, Uh, hoe lang ben je al bezig met [[____]] hoe lang bestaat het al, hoe lang run je het?

P: [00:01:21] [[____]] bestaat nu drieëntwintig en een half jaar, 1 september 2022, dit jaar is t vierentwintig jaar.

I: [00:01:30] Ja. En uh, hoe oud ben je? Als ik dat mag vragen?

P: [00:01:35] 1 september 2022, word ik zeventig.

I: [00:01:39] Oke, bijna al! En wat voor onderwijs heb je zelf gevolgd hiervoor?

P: [00:01:47] VWO.

I: [00:01:50] Heb je ook nog uh, daarna een vervolg uh gedaan?

P: [00:01:52] Uh, nou, ik heb heel veel uh uh cursussen gedaan. Uh, op het gebied van hospitality Uh en Nederlandse letterkunde nog een keer. Maar met name uh alles op t gebied van van hospitality. Uh en vroeger moest je apart. Uhm. En een diploma halen om te mogen starten. Ja je kon niet zomaar uh beginnen. En dan moest je echt ook. Uh en uh je uhm. Uh hoe heet het uh restaurant diploma's. En je moest voor uh economie uh bewijzen dat je economisch kon denken.

I: [00:02:30] Wauw, dat is wel flink veranderd nu denk ik.

P: [00:02:34] Ja, dat is nu heel anders.

I: [00:02:36] En uhm, welke afvalinzamelaar gebruiken jullie Uhm?

P: [00:02:41] Ik werk tot eind deze maand nog met of uh volgende maand nog met Omrin, Nee nee, da's niet waar. Uh, met uh SUEZ. En daarna gaan we naar een RENEWI.

I: [00:02:51] Ok. Dus je werkt niet met Omrin?

P: [00:02:54] Nee nee.

I: [00:02:55] En je werkt ook met de Schillenboer toch ?

P: [00:02:57] Ja de Schillenboer is net weer geweest. En die gaan nu uitbreiden in plaats van uhm alleen het koffiedik. Gaan ze nu ook de uh doppen ophalen? En ja goed. geleidelijk aan moet dat groter Uh worden en moeten ze meer op gaan halen. En wij doen t gft afval nu al apart.

I: [00:03:20] Maar dat halen zij ook op. Of niet?

P: [00:03:22] Nee, Ik breng het nu nog apart weg.

I: [00:03:24] Ok en uhm, nu even terug naar het plastic beheer in je bedrijf, kun je mij een beetje globaal vertellen wat je doet met de plastic in je bedrijf. Waar, Uh, heb je een soort strategie of heb je een recyclesysteem?

P: [00:03:38] Wij we hebben hier personeels drinken, dat zijn grote flessen. Dat kwam altijd in petflessen en daar ben ik mee opgehouden. Er is nog wel personeel drinken, maar nu alleen nog maar in glas. Uh, en voor de rest komt er hier niet zo veel plastic binnen, behalve zo nu en dan. Uhm de plastic uh key kegs en dat zijn fusten van plastic.

I: [00:04:07] Oke, en wat zit daar dan in?

P: [00:04:08] Bier.

[00:04:09] Oh bier, en komt dat hier nu langs?

P: [00:04:12] Nee, dit zijn uh, dit zijn uh gewone fusten. Maar de key kegs zijn disposable fusten. Daar ben ik zo op tegen. Dus ik probeer eigenlijk bij iedereen die. Hé ik heb vier, Uh guest biers, dat zijn eigenlijk wissel taps. Ja, en daar probeer ik zo veel mogelijk te werken met de uh statiegeld fust.

I: [00:04:34] Ok. Ja. En bij mij wat voor merk? Uh kom je dan bij de plastic kegs?

P: [00:04:41] Ja dat, Uh de kleine uh, dat noemen ze craft breweries, dus eigenlijk de kleinere brouwerij. Die vinden dat. Uh. Nou ja, vaak is t kijk, je moet als zij die kleine fusten hebben, die moeten ze eerst aanschaffen. En dan komt er daarna wat statiegeld op als het naar de consument gaat of meestal naar ons gaat. Maar dat is in de aanschaf voor uh kleine brouwerijen vaak heel erg kostbaar en daarom kiezen zij dan voor.

I: [00:05:13] Iets betaalbaarder?

P: [00:05:14] Voor de plastic. Maar uh, ik geef iedere keer nu aan dat ik dat liever niet heb. Dus dat uh ik uh.

I: [00:05:21] En hoe reageert zo'n bedrijf daar op?

P: [00:05:23] Nou bij sommige bedrijven. Uh d die snappen dat wel. En uh die zeggen van nou zodra we weer een uh een biertje hebben op uh in in uh metalen uh fust, dan komen we wel bij je. Ja. En maar daardoor kies ik er soms voor om niet gebruik te maken van uh die brouwerij op dat moment.

I: [00:05:43] Ok, en je hebt geen single use plastics in je bedrijf?

P: [00:05:48] Nou ja, goed eh Nee, absoluut niet. Wij uh. Wij werken niet met single-use plastic. En uh, in de keuken krijg je wel verpakkingen in plastic, daar ontkomt op een of andere manier niet aan.

I: [00:06:00] Ja, dat komt dan van de de bijvoorbeeld Bidfood. Ik weet niet waar je mee werkt?

P: [00:06:05] Met de Hanos bijvoorbeeld.

I: [00:06:07] En ben je wel ns, dan heb je geprobeerd om in gesprek te gaan met Hanos?

P: [00:06:10] Ja ik, ik heb t wel met mijn dranken leveren zeer geregeld, want die hadden de gewoonte om als zij uhm, wij hebben dan dan de sterke drankflessen die komen. Dat zijn de singel fles. Dat is, dat is dus niet een krat. Dan is er een of twee flessen en dan stopten ze dat in een doosje met zo gigantisch veel van dat verpakings plastic. Dus daarvan hebben we aangegeven dat we dat niet wilden. En dat is nu uh he, dat hebben ze aangepast.

I: [00:06:40] Oh wat goed. Dat is mooi. En je hebt t niet. Uh, voor wat doen jullie ook aan afhalen maaltijden?

P: [00:06:49] En uh, wij hopen dus dat de schillenboer straks ook plastic op gaat halen.

I: [00:06:53] Ah ok. Maar ik bedoel eh, kunnen mensen hier eten afhalen?

P: [00:06:56] Wij hebben hier geen uh take-away hoor. Nee nee nee.

I: [00:06:59] Uh dus dan heb je ook geen uh plastic of of verpakkingen waar mensen naar eten of als de mensen bijvoorbeeld een doggybag willen, wat geven jullie dan?

P: [00:07:06] En daar heb ik nog steeds ouwe plastic doosjes van staan. Ja. En dat is uh, heeft ooit met een uh. Ja, dat was een, hoe heette dat, een uh work en taste uh te maken gehad. Uh, dan krijgen we zo'n doos van die zwarte plastic bakjes met een uh deksel derop. Nou ja, wat er nu staat gebruiken we daarna. Komt er niet weer een nieuwe in.

I: [00:07:36] Nee ok.

P: [00:07:37] Dus. En nou en dat gebruik we alleen maar als mensen speciaal vragen van mogen we t meenemen.

I: [00:07:41] Ok. En dat is dan, je probeert t nu op te uh. Krijgen die plastic bakjes?

P: [00:07:46] Ja ja ja.

I: [00:07:48] En als je moest kiezen tussen de bar en een keuken en het schoonmaken van [[____]] ? En waar komt dan het meeste plastic in voor?

P: [00:07:57] Uh in t schoonmaak materiaal. Daar zit wel plastic, want dan heb je uh de spuitbussen van uh de dubro Uh ontvetter.

I: [00:08:08] Ja.

P: [00:08:09] Maar uh, voor de rest werken we heel veel met grote verpakkingen.

I: [00:08:14] Ok. En dat zit dan.

P: [00:08:15] In in jerrycans. Ja ok. Maar dat zijn in ieder geval niet allemaal van die kleine plastic flesjes.

I: [00:08:22] En dat is ook voor de dat schoonmaken.

P: [00:08:23] Voor t schoonmaken, zowel voor de keuken als als voor de uh bar.

I: [00:08:27] Ok. Dus vooral in t in t schoonmaak gedeelte zit het meeste plastic.

P: [00:08:33] Ja. Oh ja.

I: [00:08:35] En dat ze dan vooral in uh de bijvoorbeeld uh, waar de schoon en schoonmaakmiddelen in zitten.

P: [00:08:41] Ja ja, maar we werken uh. Sinds kort met met speciale eco zeep eco, Uh uhm vaatwasser Uh producten. En ja, die komen ook in jerrycans, maar dat is wel afbreekbaar plastic zeggen ze. Ja.

I: [00:08:58] Oke, interessant. En uhm, bijvoorbeeld als mensen een rietje willen of zo?

P: [00:09:04] Het is stro.

I: [00:09:06] Stro?

P: [00:09:06] Ja, we hebben rietjes van stro.

I: [00:09:08] Oh.

P: [00:09:09] Straw by straw, heet dat.

I: [00:09:11] Dat ken ik nog niet.

P: [00:09:12] Ja, dat gebruik wel heel lang.

I: [00:09:14] Werkt dat goed?

P: [00:09:15] Ja, nee, je moet er niet op, Uh op bijten, want kinderen bijten d'r wel eens op en dan zuigen ze minder. Maar t t krijgt in ieder geval niet zo'n smaak. Papier krijgt een vies smaakje.

I: [00:09:25] Mmm. Ja.

P: [00:09:26] Ja, en en papier zit kleurstof in en dat vind ik ook niks.

I: [00:09:30] Nee.

P: [00:09:30] En we hebben tonic stampers van hout.

I: [00:09:34] Ok, dat is ook een goeie. En uh, ben je tevreden over dit soort alternatieven? Zijn ze duurder?

P: [00:09:40] Uh ja die tonic stamper is een stuk duurder en men breekt ze voor de fun wel eens doormidden. Maar ja uh op zich, het product zelf is goed.

I: [00:09:50] Ok. En uhm, waar komen de meeste plastics uit jouw bedrijf terecht? Wordt het dan gerecycled of scheiden jullie dat?

P: [00:10:01] Nee, dat is nu nog niet omdat we nog steeds geen mogelijkheid hebben. Uh met de schillenboer. En ik ben benieuwd hoe dat bij t Renewi nou weer werkt. Of zij daar aparte inzameling van hebben.

I: [00:10:14] Want Suez doet dit ook niet apart?

P: [00:10:16] Nee nee. Suez heeft alles in n bak, die wil het liefst ook de de gift en alles d'rin.

I: [00:10:22] Oh interessant. Wist ik niet. En waarom de keuze om niet met bijvoorbeeld Omrin te werd, omdat het de lokale afvalverwerker is?

P: [00:10:31] Uh, nou ja, dit is uh via uh uh procenten. Uh, dat is een een uh maatschappij waar wij al, of een organisatie waar wij bij aangesloten zijn en waarbij kortingen bedongen worden voor uh grotere groepen. En ja dit, Uh, dit scheelt mij een enorm stuk in wat ik nu maandelijks betaal aan t afvalverwerker. Mmm.

I: [00:10:52] Want Omrin is dan duurder?

P: [00:10:53] Ja en Suez is nog veel duurder.

I: [00:10:56] Ok.

P: [00:10:58] En Renewi geeft aan dat zij uh in ieder geval apart, uh in uh verwerken.

I: [00:11:04] Mmm ok. Dus dan kan je t echt goed scheiden?

P: [00:11:09] Ja.

I: [00:11:10] En ook uhm doen zij ook koffiedik of niet?

P: [00:11:13] Nee, geen idee. Maar ik, wij uh ja, hebben daar ook niet naar geïnformeerd omdat we dat allemaal via de schillenboer doen.

I: [00:11:19] Ja, dat is ook beter. Lokaal eigenlijk.

P: [00:11:21] En ze hebben net echt weer een emmer vol opgehaald hoor. Dat doen ze twee keer in de week. Ja.

I: [00:11:27] En als bijvoorbeeld als. Uh sommige. Je hebt. Uh. In de circulaire economie heb je drie specifieke principes om afval te verminderen. Dat zijn de drie ervan 'R'en dat is uh reduce, reuse, recycle. En uhm, dus verminderen, hergebruiken en recyclen. En als t dan hebben over verminderen, waar hebben jullie in jullie bedrijf? Uhm plastic verminderd. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de de rietjes en de tonic stampers.

P: [00:11:54] Ja, maar ook daar dus. Uh s uh. Op t moment dat die bieren uh in de keykegs komen proberen zo min mogelijk met keykegs te werken. Uhm, wat nog wel een probleem is is uh de emmers met uh olie. De frituurolie komt allemaal in emmers. Ik heb toch gemiddeld zo'n uh tien emmers in de week. En ik d'r is bijna geen volkstuin meer waar ze in niet onze emmers hebben staan. Want ik weet in ieder geval in Ernsom, want we werken met groentes uit Ernsom om. En uh, daar zijn heel veel emmers naartoe gegaan.

I: [00:12:32] Wat doen ze daar ook weer mee bij volkstuinen? Wa wa wat waar gebruiken ze dat voor?

P: [00:12:37] Nou ja, zij gebruik het voor bijvoorbeeld afval uh te verzamelen of uh onkruid.

I: [00:12:42] Oke gewoon de emmers als ze leeg zijn.

P: [00:12:43] Ja het zijn Uh uh een schone emmers.

I: [00:12:45] Ok, ik dacht dat ook met dat vet erin.

P: [00:12:47] Nee nee, nee nee. Nee wij wij gebruiken we t t want t uh ouwe vet wordt opgehaald. Dat wordt gerecycled.

I: [00:12:53] Oh, ook door Suez.

P: [00:12:54] Nee, door een apart bedrijf. Olthuis heet dat. Mmm. En die haalt n keer in de twee weken uh ze uh een grote ton met uh vet. Uh op.

I: [00:13:04] Ok. En die emmers, die zijn we best wel gewild onder de volkstuinten?

P: [00:13:10] Nou ja, maar op een gegeven moment staan d'r wel heel veel ja emmers. Uh. En dan denk ik van ja, wat moet je d'r mee? Dus dan breng ik ze maar naar. Uh uh de uh stort maar uh, en ik plaats nog wel eens een oproep. Laat stond d'r had de gemeente een uh twitter bericht dat er, Uhm ik geloof dat de Bokashi kon opgehaald worden en toen hij uh o op, uh nou ja, er was in ieder geval iets wat opgehaald kon worden. En toen, Uh, dan zet ik er onder en dan heb je een emmer nodig. Haal hem maar op bij uh [[____]] in de hoop dat mensen m zo veel mogelijk gaan hergebruiken.

I: [00:13:44] Ja, dat is wel mooi, want dat bedrijf dat de olie levert, die wil niet de emmer terug hebben?

P: [00:13:48] Nee. Wilden ze niet terug.

I: [00:13:49] Dat zou zonde, want je zou denken dat dat een goed systeem zou zijn. Nou en d'r zijn er nog andere plastic producten die jullie proberen her te gebruiken of proberen aan te bieden als hergebruik.

P: [00:14:03] Nee, voor de rest hebben wij niet echt. Nee. Ik zit te denken van wat hebben we dan.

I: [00:14:10] Bijvoorbeeld toen, we diep in de pandemie zaten van Corona, Uh, gebruikten jullie toen herbruikbare mondkapjes bijvoorbeeld?

P: [00:14:20] Ja nou ja, uh t zolang dat uh mocht. En op een gegeven moment. Maar als je hier in de horeca moet je die uh speciale modkapjes, die moest je.

I: [00:14:29] Was dat verplicht?

P: [00:14:30] Nou ja, t t uh, dat was het advies. Ja dus. Dan had ik liever niet dat ze de wasbare mondkapjes deden. Maar uh gewoon uh. Iedereen, iedere keer als ze kwamen een eigen mondkapje, een nieuw schoon mondkapje uit de doos. Ok. Ja. Mmm. Gelukkig is nu niet meer uh van toepassing. Als het langer duurt.

I: [00:14:49] Ja. Merkte je daar veel van, want tijdens de corona dat je meer plastic ging gebruiken of viel dat wel mee?

P: [00:14:55] Nee, nee, niet echt dat we daadwerkelijk veel meer. Kijk, omdat wij ook geen take away doen. Uh. Ja.

I: [00:15:03] Maar dacht je toen ook niet van. Misschien moet ik ook maar meedoen met de take-away. Uh, omdat er zo weinig kans is om klanten binnen te halen. Tenminste toen echt lockdown was.

P: [00:15:11] Nee, we hebben er heel duidelijk voor gekozen om geen uh take-away te doen omdat wij, Uh, Ik zeg altijd ik verkoop lucht. Mmm. En dan wil ik graag dat je d'r wat bij eten en drinkt. Mmm. Maar die lucht, die past niet in een doosje, dat is uh, hier kom je voor de beleving, hier kom je niet voor, Uh ja, even de boel, maar dan mensen mogen hier graag eten. Maar uh, dat is niet iets waarvan ik zeg van nou, dat gaat dan. Kon je bestellen. Ik heb k heb wel mensen gehad hoor die vroegen van ma uh, kun je, kunnen we een English breakfast uh bestellen, maar d ik, ja, ik zie die kwaliteit daar niet komen als je dat uh mee gaat geven. Dus uh nee.

I: [00:15:49] Dat is ook wel. Dat heeft ook waarde. Dat ze de in de sfeer hier.

P: [00:15:52] Ja het gaat mij hier voornamelijk om de sfeer. Uh dat ik dat dat is wat wij zijn. En en daarnaast hebben wij een aantal dingen op een kaart waarvan ik hoop dat je d'r gebruik van maakt. Ja ja.

I: [00:16:05] Ok. En maar er werden dus wel mondkapjes gebruikt, uh tijdens Corona, en uhm misschien ook plastic handschoenen?

P: [00:16:12] En uh. Nee uh, niet zozeer uh de handschoenen maar veel meer. Uh de e. Heel veel van dat, Uh uh spuitbusjes is met schoonmaak, uh, toestand voor je handen.

I: [00:16:23] Bedoel je dat die sanitizer die daar staat?

P: [00:16:25] Ja die ook. Maar we hadden ook uh, iedereen had zo'n uh spuitbussen is zo'n uh uh ze zak zitten waar ie z'n handen iedere keer mee in zn schort.

I: [00:16:35] Oh ok.

P: [00:16:36] Om maar je je handen even in te spuiten.

I: [00:16:39] En van die handsanitizer thuis, zit daar ook. Ja hoe, hoe werkt. Zit daar plastic bij in die verpakking?

P: [00:16:45] En daar zit een uh plastic zak in, volgensmij. Ja.

I: [00:16:50] En kan je dat weer terugbrengen naar de leverancier?

P: [00:16:51] Nee.

I: [00:16:53] Dus dat moet je ook weggooien?

P: [00:16:56] Ja, dat zijn allemaal uh. Weggooien artikelen.

I: [00:17:01] Ja, Ok. Dus dat is wel dan een klein beetje meer plastic gebruikt tijdens corona, als je denkt van de handsanitizer en ...

P: [00:17:08] En uh. Ja hij staat er nu nog steeds. En uh, hij wordt ook nog wel gebruikt. Dus uh. Ja.

I: [00:17:12] Ja, mensen willen toch meer hygiëne sinds de pandemie?

P: [00:17:15] Uh ja.

I: [00:17:17] En uhm, naast de emmers met vet bijvoorbeeld. Wat, wat je nog wel als een soort barrière zag. Ze ze zie je nog andere barriers ergens in je bedrijf voor plastic beheer of plastic vermindering?

P: [00:17:31] Nou ja, t t nadeel is dat er zoveel in plastic wordt geleverd.

I: [00:17:35] Ja.

P: [00:17:37] Ik heb, ik heb zelfs een een een plastic zakje tik. Want uh ik uh. Gebruik plastic zakjes voor elke dag voor dat leeg scheppen van m'n kattenbak. En uh. Oh ja. Dus uh, alles wat ik aan plastic zakje zie liggen. Dat gaat gelijk weer in mijn uh in uh in mijn tas. En dat uh gaat mee naar huis.

I: [00:17:59] Nou, dan wordt er toch wel hergebruikt.

P: [00:18:00] Ja. Maar uh. Uh ja, ik vind t nadeel best wel dat er zoveel is wat wat in plastic komt. Of t nou de zeep is voor uh de de de v, heet t uh bad voor de wc's en uh alles.

I: [00:18:19] Maar zie je dan het meeste bij de de schoonmaakmiddelen nog steeds?

P: [00:18:21] Ja, met name bij de schoonmaakmiddelen.

I: [00:18:26] Dus dan een beetje op te sommen. Voornamelijk de emmers met olie en t plastic in, Uh de schoonmaakmiddelen.

P: [00:18:33] Ja, goed en en vanuit de keuken moeten wij uh vaccumeren.

I: [00:18:38] Wat is dat?

P: [00:18:39] Dus dan? Uh ja, trekken ze t vacuüm?

I: [00:18:43] Oh vaccumeren ja.

P: [00:18:43] Dus uh, als t uh de vis binnenkomt die wordt, Uh gevacumeerd. Dus dat is ook weer plastic.

I: [00:18:53] Maar dat komt zo aan. Of moeten jullie t zelf?

P: [00:18:55] Nee, wij vaccumeren zelf?

I: [00:18:56] Ok. Uh, wat is het doel daarvan?

P: [00:18:59] Voor het vers houden? Ja.

I: [00:19:04] Ok. Ja, dat is inderdaad wel lastig om daar andere manieren voor te vinden.

P: [00:19:08] Ja, dat kan niet anders dat. Uh.

I: [00:19:11] Mmm. En misschien meer naar de positieve kant, heb je ook een soort van successen en verbeteringen in je bedrijf gezien voor plastic vermindering door de jaren heen?

P: [00:19:21] Nou ja, t t feit dat wij ons op een gegeven moment bewust werden van dat die keykegs. Dat dat allemaal plastic is. Dus uh. En en daarin of daarover ook in gesprek gaan met uh de de leveranciers. En ik krijg binnenkort mijn eigen bier en dat wordt voor ons in Ierland gebrouwen. Maar ik, we hebben de afspraak gemaakt dat t in uh metalen uh uh fusten komt.

I: [00:19:47] En dat wordt dan echt uh [[____]] ale?

P: [00:19:49] Ja uh [[____]] uh uh [[____]] uh IPA Ale.

I: [00:19:55] Wauw, wat leuk. Leuke ontwikkeling. En ik zie ook wel de de tonic stampers als een mooie verbetering ten opzichte van plastic en de rietjes. Uhm, gebruiken jullie toevallig ook misschien, Uhm vuilniszakken die afbreekbaar zijn?

P: [00:20:15] We hebben voor een deel groene vuilniszakken, afbreekbare. Uh, dat is met name voor het gft afval.

I: [00:20:21] Ok. En nu breng je de GFT naar een en andere specifieke container. Of hoe werkt.

P: [00:20:27] De GFT container hier.

I: [00:20:29] De GFT container. Mooi mooi ontwikkelingen wel. En uhm, dat moet. Dan ga ik even door naar het volgende onderwerp. Dat gaat over gasten en uh betrokkenheid en ook over het personeel. Uhm, doe je iets in je bedrijf om het plastic verbruik van gasten en personeel terug te dringen, bijvoorbeeld door middel van nudging ken je nudging?

P: [00:20:50] Nou ja, goed. Kijk, wij hebben uh ja personeels, Uh meetings, briefings. En dan uhm weten ze dat ik bezig ben met circulariteit? Dus daar hebben we t absoluut over. Ja. Maar uhm, omdat we zelf niet zoveel met plastic werken is dat ook niet iets van van, Nou, je moet t naar de gast toe uh verminderen. Want uh de gast krijgt bij ons geen plastic.

I: [00:21:17] Nee uh, we hebben al de.

P: [00:21:18] En ze weten waarom ik geen pet uh uh flessen meer wil hebben, maar alleen nog maar de glazen uh flessen. En en. Ja, ik bedoel t t t is een kwestie van t uh met elkaar over hebben. Toevallig zit ik net in app, Uh, in de staff app uh dat ze nu de bottle caps moeten bewaren omdat uh de schillenboer net aangeeft dat die ze voortaan ook wel op wil halen. En uh ja eigenlijk, tot 2020 werden die dingen altijd opgehaald door een uh organisatie die uh daar weer geld voor kreeg voor het goede doel. Ja. Maar die die daar waren geen vrijwilligers meer voor. Maar goed, ik weet niet wat wat de schillenboer d'r mee doet. Maar uh, ik heb liever dat iemand ze apart inzamelt.

I: [00:22:01] En hoe zamelen jullie dan de de bottom caps in? Is dat een bakje of zo?

P: [00:22:05] D'r hangt een uh emmertje aan de uh bar en daar komen ze. En en ze zijn t zo gewend van al die jaren dat t al zo was.

I: [00:22:12] Ah het was al zo lang.

P: [00:22:14] Ja dus. Uh t eigenlijk. Uh staat er niemand meer bij stil dat dat niet meer in die zak hoeft, maar dat dat. Uh, nu gooien ze te dus in t afval maar vanaf nu staat er in de app van gaat t weer in een emmer. Weer één van die emmers, gelukkig en dan, Uh, dan kan t uh door de de schillenboer worden meegenomen.

I: [00:22:34] Mooi. Fijn dat dat weer kan. En uhm, je doet dus niet aan iets van nudging voor gasten om plastic te verminderen? Bijvoorbeeld, uhm, ik heb wel eens gezien in een strandtent in Scheveningen dat ze dan een soort korting aanbieden voor gasten die uh tenminste dat ze op t strand als ze op t strand gaan uh gaan afval gaan rapen. Dus dan krijgen ze een zak.

P: [00:22:57] Oh ja, ja.

I: [00:22:57] Dan gaan ze zeg maar strandjuttten om het plastic op te ruimen. Dan krijgen ze met een volle zak krijgen ze korting op een uh drankje of zo. Dat is dan een vorm van nudging die daar wordt gebruikt. Maar ik dacht misschien hebben jullie ook iets wat daar op lijkt. Of?

P: [00:23:10] Nee, nou goed, we. Nee, alleen we gaan in gesprek als mensen vragen zegt van oh wat een grappig uh tonic, stamper ze dan, dan is dat wel een uh moment dat je zegt van nou uh ja, deze zijn van hout omdat wij niet met plastic willen werken.

I: [00:23:23] Dat is mooi en dat vind k ook heel leuk (wijst naar plastic vrij thee).

P: [00:23:25] Ja, dat is fairtrade he.

I: [00:23:27] Ja supergaaf. Dat vertelt ook een mooi verhaal derbij. Daar staat ook een briefje bij. Toch? Superleuk. Mooi concept. En uhm, wat is voor jou de de de meeste motivatie om dit soort dingen te doen. Dus plastic verminder in je bedrijf. Is dat ook voor kostenvermindering? Of is t voornamelijk voor uh, de klimaatverandering of wat?

P: [00:23:50] In de eerste plaats een stukje schatplichtigheid. Uh, kijken der naar wat er met t klimaat gebeurt en je realizeren dat het mijn generatie is die de wereld heeft gemaakt zoals ze nu is.

I: [00:24:03] Ja.

P: [00:24:05] En daar, Uh, en wil je uh uh verzekeren van een goede toekomst voor de al die generaties die daarna mee komen. Dan zullen we toch nu wel wat moeten doen.

I: [00:24:14] Ja.

P: [00:24:15] En uh, in die zin hoop ik ook door uh t voorbeeld te geven en daar met mijn mensen over te praten dat ze dat ook meenemen naar hun toekomst.

I: [00:24:27] Mooi.

P: [00:24:28] En we hebben nu een groep studenten die schrijft een uh soort manual over uh hoe je uh in de hospitality uh duurzaam kunt werken met kleine uh stapjes en dan gebruiken ze [[___]] als best practices. En dan kan ik tegen mijn collega's zeggen van nou kijk hier, Uh, dit zijn gewoon de middelen. En dat hoeft niet gelijk een kapitaal te kosten.

I: [00:24:54] Nee, dat is mooi, gewoon, want dat zijn de stapjes waar je niet gelijk misschien aan denken. Want iedereen denk ik moet uh geld uitgeven om te verduurzamen, maar dat dat hoeft per se niet per se zo te zijn. Maar leuk dat ze daarmee bezig zijn. Wanneer is ie klaar? Ben wel benieuwd hoe dat.

P: [00:25:09] In juni is, zijn de design uh challenges afgelopen.

I: [00:25:13] Ok. Ik ben wel benieuwd. Uhm nog even naar dat laatste onderwerp van uh het interview dat gaat over de circulaire economie. Uhm, kan je een beetje aan mij vertellen hoe je het concept van circulaire economie begrijpt en dan vooral in toepassing op je eigen bedrijf?

P: [00:25:32] Uh, nou ja, goed. Uh circulair denken begint denk ik met met een stuk bewustwording van uh wat je dagelijks doet en hoe gemakkelijk je bepaalde verkeerde dingen doet.

I: [00:25:45] Ja.

P: [00:25:46] Dus uh, voor mij is t heel duidelijk een kwestie van een mindset. Ja, en ik ga niet zeggen van je mag nooit weer plastic gebruiken, maar je kunt er wel over nadenken. Van, Uhm I-in plaats van een een, Uh vragen om een plastic tasje neem je, neem je tasje mee. Uh, deze tasjes liggen overal bij mij en uh.

I: [00:26:08] Dat is mooi.

P: [00:26:10] Ja en en ik bedoel uh t mooie is dat zelfs de slager heeft nu een sticker van neem je eigen uh verpakkingsmateriaal mee. Dus t t, ik denk dat dat circulaire economie voor mij in de eerste plaats draait om de bewustwording van wat we doen.

I: [00:26:32] Ok. Mooi. En uhm, wat een zijn soort van jouw aspiraties voor de toekomst van je bedrijf? Zou je bijvoorbeeld een een een zero waste bedrijf of ja, je gaat natuurlijk met pensioen wel binnenkort.

P: [00:26:46] Volgend jaar, volgend jaar september.

I: [00:26:49] Uh ja, maar wie, wie gaat t dan overnemen?

P: [00:26:54] Nou, ik ben met mensen in gesprek. Die die uh oud werknemers die uh al heel lang uh graag willen. Dus uh, en dan uh uh wel met t idee dat [[___]] blijft. Maar goed, uh, ik ga niet

regeren over mijn graf. Het is uh aan hun hoe ze die invulling gaan geven. Maar t mooie is als wij uh dus in mei onze uh Green Key award krijgen.

I: [00:27:18] Oh ja.

P: [00:27:19] Dan helpt dat ook mee in t verhaal van de CO2 reductie die ze toch in tweeduizend dertig moeten doen. En die moet je bereikt hebben. Ja dus als je nu al die stappen maakt dan uh hoop ik dat zij daar uh een vervolg aan geven.

I: [00:27:36] Dat hoop ik ook. Dat zou wel als ze toch wel de Green Key award hebben dan.

P: [00:27:40] Uh ja, ik ben nu ook bezig met green dish. Oh ja. Dus uh uh. We moeten nog een uh prijs opgave krijgen van van uh Michiel over de oesterzwammen. Maar dan willen we graag oesterzwammen gaan verwerken in de [[____]] burger dat dat een kwestie wordt van honderd gram vlees en tachtig gram per, Uh oesterzwammen krijgen. Dus dat uh. Op een ander soort [[____]] burger krijgt.

I: [00:28:05] Met andere verhouding.

P: [00:28:06] Ja. Waardoor je ook hé, doordat je minder vlees gebruikt. Weer die CO2 uh, reductie hebt. En dat zijn allemaal van die stapjes. Ja uh die je, je moet er eerst op gewezen worden voordat je je realiseert van hoe en wat.

I: [00:28:23] Ja, maar er zijn wel mooie stappen. De [[____]] burger, heb je m al geproefd?

P: [00:28:31] Nee, nog niet. Nou uh, ik. Maar ik wacht op [[____]] met z'n oesterzwammen komt. En uh.

I: [00:28:35] Ok ja. Ja. Jullie zijn nog niet aan het uh, experimenteren?

P: [00:28:39] Hij is nog een, uh nee, want hij, ze hebben al wel oesterzwammen, maar nog niet helemaal Uh voldoende, want ze gebruiken ze nu nog heel veel voor de oesterzwammen kroket.

Maar ik zei ik wil gewoon oesterzwammen van je hebben en kijken van uh hoe dat werkt. Uh met uh die verwerking.

I: [00:28:57] Ik ben al heel benieuwd. En uhm nou uhm, nog een. Een van de laatste vragen. Uhm hoe zie jij deze circulaire economie als een een, een bruikbaar concept en je bedrijf? Vind je dat een lastig iets of? Want je zei dat het een kwestie is van een mindset?

P: [00:29:17] Ja, sommige dingen zijn ook heel moeilijk. Uh. Ik bedoel, het vervangen van ledlampen is natuurlijk heel makkelijk.

I: [00:29:23] Ja.

P: [00:29:24] En uh daar daar. Uh dat zijn stappen, dan moet je even in n keer in investeren en daarna denk je van klaar. Maar ik zit hier in een monumentaal pand. Ik heb beneden uh wel allemaal dubbele ramen. Ja maar uh, eigenlijk zou dat op de eerste verdieping ook moeten. Maar ja, dat zijn investeringen. Na die twee lockdowns en in de wetenschap dat ik er volgend jaar uitstap. Uh ja, doe je dat niet meer. Maar uhm. Uh ja goed. En t t is een een een hoog pand. T is uh oud uh lek. Dus uh.

I: [00:29:56] Dat maakt het niet makkelijker.

P: [00:29:57] Nee, maar we hebben gekeken, d'r kunnen geen zonnepanelen op t dak. De die daken zijn d'r niet meer geschikt voor. Dat is te oud, daar zou d'r een heel nieuw dak op moeten. Nou. Dus dat dat uh gebeurt daar niet. Maar uh, ik denk wel dat we uh langzaam maar zeker toch wel uh zoveel dingen doen dat je dat je en uh de water reductie, afval reductie. Uh kleinere porties. Uh mensen de gelegenheid geven om gewoon bij te bestellen gratis, in plaats van dat je van alles weggooit. Nou da dat zijn stappen om om toch in uh in een circulair uh ja traject mee te gaan.

I: [00:30:38] Maar dat klinkt dan wel als t nog een wel een uitdaging.

P: [00:30:41] Ja, het blijft een uitdaging. Ja. Ja.

I: [00:30:47] Ok. Dat waren al mijn vragen al best snel. Mm hu. Je bent mijn eerste interview dus. Maar uhm. Heb je misschien nog vragen voor mij?

P: [00:30:58] Nee, dit is dus de eerste begrijp ik. Dus uh je, en je gaat alle koplopers. Uh. interviewen?

[[]]

I: [00:32:33] Ok, Opgeschreven. En uh, over de toekomst zou je graag t onderzoeksrapport willen ontvangen als de af is?

P: [00:32:50] Ja, bijna altijd maar heel benieuwd naar. Ja.

I: [00:32:52] Leuk. Dan zet ik je op de lijst. Nou super bedankt!

P: [00:33:00] Graag gedaan.

I: [00:33:01] dat je tijd vrij kon maken voor mij en dat ik je kan interviewen, echt fijn dat je kon participeren.

7.3.2 Transcript of Participant 2

Transcript Key

{...} = Introduction / Conclusion

I = Interviewer

P = Participant

(...) = Pause

[[]] = Redacted text for anonymity

(inaudible) = Unclear speech

[laughs] = Laughter

I: [00:00:05] {...}. Super! Dus goed is dat ie aan. Mooi. Ik zou even kort vertellen wat we komende uur, waar we over gaan praten en wat ik aan het onderzoeken ben. En ja, ik ben Livia Westgeest. Ik zit nu in mijn laatste bachelor jaar op de Rijksuniversiteit van Groningen en ik ben sinds kort ook junior project assistent van Lucia Tomassini voor een project. En dat heet het Sia RAAK MKB project voor het verminderen van plastic in de gastvrijheidssector. En dat is er een soort stage die ik de komende, nu nog iets van acht maanden, want het was in totaal tien maanden. En uhm, voor dit project ben ik nu een vooronderzoek aan het doen. En daarin ben ik eigenlijk aan het onderzoeken wat de barrières en ook de kansen zijn om momenteel plastic te verminderen in de gastvrijheidssector. En voornamelijk met een focus op de Friese Doorlopers en de partners van het MKB project om te kijken wat de soort van de meer progressieve bedrijven die ermee bezig zijn, waar ze eigenlijk mee vast komen te zitten. En dus in het komende uur zal ik wat vragen stellen over drie thema's. Eerst de thema's plastic beheer. Het tweede thema is gasten en personeels betrokkenheid. En het laatste thema zal circulaire economie zijn. Dus dat is wat in het komende uur gaan doen. Ik uh, ik zal zorgen dat het binnen een uur houden, want ik wil niet teveel van je tijd afnemen natuurlijk. Ik heb eerst een paar korte vragen om een beetje te weten wie je bent en wat je doet. Ja, een eerste vraag is eigenlijk wat jouw rol is in het bedrijven. Is dit jouw bedrijf of ben je de manager?

P: [00:01:58] Ja, ik ben, Ik ben de general manager van [[____]] uhm, anderhalf jaar nu op [[____]]. En het bedrijf is dus van [[____]] en ik ben eigenlijk gewoon in in dienst. Wel uh, volledig verantwoordelijk voor uh de hele bedrijfsvoering.

I: [00:02:19] Ok. En uhm, hoe oud ben je? Als ik dat ook mag vragen?

P: [00:02:23] Dat mag je vragen, drieëndertig.

I: [00:02:25] Oke. En wat voor opleiding heb je hiervoor gedaan? Uhm, voordat je general manager werd?

P: [00:02:33] Nou ik, ik heb hoge hotelschool gedaan in, in [[____]] en daar ben ik ongeveer. Hoeveel jaar geleden? Een jaar of tien geleden denk ik, ben was ik afgestudeerd, misschien negen. En toen heb ik daarna eigenlijk altijd in de hotellerie gewerkt, voornamelijk in [[____]],

bij [[____]] . En nou ja, in heel veel verschillende functies. En nu uiteindelijk dus op [[____]] . In deze functie.

I: [00:03:02] Mooi, en ook wel een beetje een random vraag bij wat is de afval inzamelaar van [[____]] ? Is het Omrin of werken jullie met een andere?

P: [00:03:12] Ehm nee, wij werken gewoon met de de afvalinzameling hier op het eiland en even wat is hun naam ook alweer? Ik zoek een het heel even op hoor, wat dat ook alweer is, ik ben de naam even kwijt. En we hebben wel verschillende afval inzameling. Want zo hebben we wel wat dingen, bijvoorbeeld ook voor frituurvet, et cetera. Die worden weer door andere partijen opgehaald. Het is volgens mij gewoon de gemeente [[____]] . Zit daar dan nog een ding achter?

I: [00:03:54] Als je het niet kan vinden, kan je het misschien ook later mailen hoor.

P: [00:03:56] Ja, ik, ik, ik. Volgens mij is dit gewoon. Het wordt gewoon echt door de gemeente opgehaald hier.

I: [00:04:01] Ok. Interresant.

P: [00:04:03] En uh, d'r zit volgens mij niemand tussen maar. Nou ga k effe checken nog later.

I: [00:04:08] Ja is goed. Maar dat is dus waar eigenlijk voornamelijk jullie plastic naartoe gaat. Dit wordt opgehaald door gemeenten.

P: [00:04:14] Ja.

I: [00:04:16] En uhm, kun je mij een beetje globaal vertellen hoe je plastic beheert in een [[____]] ? En hebben jullie misschien een plastic strategie? Of of uh, hebben jullie een recycle systeem?

P: [00:04:28] Uh nee, het is op dit moment zelfs nog echt heel, heel erg door het plastic wordt nog niet gescheiden zelfs. Uh, dat heeft te maken met hier op het eiland wordt het. Wordt het op dit moment nog niet helemaal als het goed is verwerkt. Dus we hebben op dit moment alleen nog

maar papier, scheiding en GFT scheiding en gewoon restafval. Uhm, wij hebben vanuit [_____] hebben wij natuurlijk wel een strategie omdat ik onderdeel ben van een grote concern en een uhm, dus daarin zijn we wel druk bezig om zoveel mogelijk alternatieven te vinden op gebied van vooral single-use plastic. Natuurlijk ook omdat het binnenkort gewoon moet. En uhm. Ja, wij, wij proberen daar in mee te gaan, maar wij zijn zeker geen koploper. Ok en en achteraan lopen echt echt heel ver achterhalen moet ik eerlijk zeggen. Ja.

I: [00:05:24] En welke soort plastics gebruik je het meest in je bedrijf? Zie vooral in in de schoonmaakmiddelen of in de verpakking voor de gasten.

P: [00:05:37] Ja, het is natuurlijk een beetje lastig geweest met de afgelopen twee jaar, want we waren op een soort goede weg waarin we bijvoorbeeld ook tijdens het ontbijt etcetera niets meer single-use hadden verpakt. Alles ging in in in. Nou ja, bijvoorbeeld. De jam kwam gewoon uit een grote pot met een lepel. En dat dat was het weer helemaal. Dus dat was supergoed. En toen, ja, toen zijn we helemaal alweer teruggevallen tijdens Corona met allemaal weer cupjes en en dingetjes. En dus nu gaan we daar langzaam weer vanaf. Maar daar zijn we ook weer niet. Want ja, intussen hebben we het al twee jaar en voorraden moeten op. En ik denk dat het meeste plastic wordt gebruikt. Op dit moment nog wel in onze, uh, ik denk in onze F&B en een deel natuurlijk, in de housekeeping is het ook echt wel waar, maar maar daar vind ik het relatief meevallen.

I: [00:06:27] Ja. En uhm, dat je weer bent teruggegaan naar die single-ude verpakkingen, merk je, deed dat voor de hygiëne of werd het ook gevraagd door de gast?

P: [00:06:40] Nee, ja, dat was natuurlijk. In het begin van Corona was iedereen natuurlijk super. Vond iedereen alles spannend, elke lepel uh, moesten gepoetst worden nadat de volgende de er was. En ik heb zelfs, ik werkte toen nog niet hier, ik werd toen NH. Toen werden de appels ook per stuk in folie verpakt. En ja, het was natuurlijk echt dus te zot voor woorden. Maar dat was wel een beetje de tendens toen. Dus uhm ja, dat is eigenlijk wel gewoon geweest. En vanuit de hospitality wil je natuurlijk het idee creëren dat het zo veilig mogelijk is. En de sfeer hing bij de gasten wel dat alles wat niet verpakt was kans op besmettingen gaf, dus daar is het wel uitgekomen.

I: [00:07:24] Dat is is wel uhm heftig. De appel in een stuk folie.

P: [00:07:27] Een appel in folie ja, en dan gewoon het, weten toen nog. Het was in Zandvoort en in het lage gewoon honderd appels, allemaal in folie verpakt dat je echt dacht. Nee, maar ja, dat. Ja.

I: [00:07:39] Jeetje.

P: [00:07:41] Ja.

I: [00:07:42] Maar je zei dat het voornamelijk in de F&B zit het plastic is dat de food en uh?

P: [00:07:48] Ja ja sorry. Ja dat zijn de restaurants. Dus t ontbijt de diner, de vergaderzalen waar eten drinken genuttigd wordt.

I: [00:07:57] En doen jullie ook aan take away?

P: [00:07:59] Wij deden ook aan take-away. Dat hebben we nu niet meer en ook dat hebben we geprobeerd om een beetje duurzaam te doen. Maar ook dat was lastig. We hebben veel. Uh, we gebruikt ook veel van dat foam plastic en zo. Ja ja.

I: [00:08:15] Ja voor die voor die bakjes waar het eten dan in ging?

P: [00:08:17] Ja, ja niet best.

I: [00:08:20] Oke. En uhm.

P: [00:08:23] Maar nu niet meer.

I: [00:08:25] Oke. En voor de de plastic dat voornamelijk wordt gebruikt. Waar kan ik dan aan denken in het restaurant? Is dat de verpakkingen waar het eten in aankomt van de Hanos bijvoorbeeld? Of is het juist die cupjes waar je het over houdt bij het buffet?

P: [00:08:40] Ja, ik denk sowieso ook wel waar het in aankomt, want dat is dat is eigenlijk onveranderd gebleven, maar dat ook ook elk jammetje in een cupjes had. Twee plakjes kaas zat in een verpakking twee pakjes ham zat in de verpakking en dat ging maar zo door. En intussen hebben we dat allemaal wel weer teruggebracht. Maar zitten wij nog steeds wel weer met cupjes.. En met voor de jam bijvoorbeeld. Of de hagelslag in een papieren verpakking? Ja, noem maar op. Dus het is al wel weer redelijk terug naar wat het was, maar nog niet helemaal.

I: [00:09:13] En voor de verpakkingen die dan aankomen van de voedsel leverancier. Heb je al eens geprobeerd om in gesprek te gaan met de voedsel leverancier van hoe kunnen we het verminderen?

P: [00:09:22] Of nou ja, in principe ben ik dan onderdeel van een groter concern waarbij ik, wij nouja inkoop afspraken hebben en waarbij wij een aantal personen hebben die de de besprekingen met met leveranciers doen. Dus zij ze zij zullen degenen zijn die dat dan die dat doen. En ik weet dat er wel gesprekken gaande zijn, ook omdat er gewoon de regel en wetgeving echt natuurlijk er nu om vraagt, gelukkig. En waar wel echt verandering gaat komen denk ik.

I: [00:09:56] En ook met wetgeving waar recent een stuk of negen plastics werden verboden voor de rietjes uit mijn hoofd en nog wat andere. Ik weet het nu even niet uit mn hoofd. Maar oh ja, bestek ook plastic borden. Ja hoor, roerstaafjes. Hebben jullie dat ook opgevolgd, die regelgeving?

P: [00:10:15] Ja. Ja, we hebben nu van die bamboe rietjes zeg maar.

I: [00:10:19] Oh ja.

P: [00:10:20] En wat is het houten houten roer, staafjes en uhm. Verder gebruikten we verder geen plastic bestek en zo dat soort dingen. Dus datgene wat we gebruikten, dat is gelukt.

I: [00:10:33] En uhm, bevallen die alternatieven of krijgen er wel eens een klacht van gasten?

P: [00:10:38] Ja, de rietjes die uh die die zijn zeker niet. Uh niet zo duurzaam als in dat ze dat je d'r lang op kan zuigen. Want rietjes worden vaak voor kinderen gebruikt, nou die hoeven de maar even een keer op de kauwen of wat dan ook. En hij is al gesplitst en dan moet er alweer een nieuwe in dus. Ja. Nou ja, klachten wil ik niet zeggen, maar ze zijn niet zo praktisch als dat de plastic rietjes waren. Laat ik het zo noemen.

I: [00:11:07] Ok ok. En waarom dan niet bijvoorbeeld de keus voor een stalen rietje of zo? Want die gaan dan net weer iets langer mee denk ik.

P: [00:11:16] Ja, die hebben we ook wel. We hebben ook wel bijvoorbeeld. Dat zijn bamboe, rietjes, maar dat zijn bamboe rietjes die je kan afwassen. En een beetje van die luxe, die gaan bij ons in de cocktails. Daar krijgen we ook nog wel opmerkingen over dat mensen dat niet hygiënisch vinden, dus dat hebben we ook. Maar ja, {onverstaanbaar}.

I: [00:11:38] Ja ok. Maar jullie wassen ze wel gewoon in een vaatwasser toch?

P: [00:11:42] Ja, tuurlijk. Ja, ja zeker. Dat is hetzelfde bijna als een uh. Een een een een een vork natuurlijk, die was je ook gewoon af. Alleen ja, met die rietjes is is het. Volgens mij is de beleving van de gast toch iets dat het de hele tijd bij iemand in de mond zit. En ja, het is toch iets anders.

I: [00:11:56] Ja. En in de schoonmaak waar ze daar het meeste plastic is, dat van de schoonmaakproducten. Of. Het is misschien dat de lakens ook aankomen in verpakking ofzo?

P: [00:12:10] Nou ja, die komen nu nog wel aan in in in rolcontainers met plastic eromheen. En dat wordt binnenkort wel. Er wordt nu naar gekeken volgens mij om van een andere stof iets te maken of herbruikbare hoesrn. Dus dat zit er wel aan te komen.

I: [00:12:26] Oh mooi.

P: [00:12:27] Wij hebben al bij. Binnen [[___]] hebben we wel al dat onze verpakkingen groot verpakkingen zijn op de kamers dus geen kleine flesjes shampoo, maar iets wat wat langer

meegaat. Maar uiteindelijk, als het op is, gaat het wel weer echt weg. Terwijl, je zou het ook kunnen bijvullen.

I: [00:12:44] Ja, dat doen jullie niet?

P: [00:12:45] Dat doen wij niet. Nee dus. Het is wel iets wat langer meegaat. Maar op moment dat het dan ook leeg is, dan gaat het ook wel gewoon de prullenbak in. Uhm.

I: [00:12:55] Dus daar een speciale reden voor is dat hygiënischer of.

P: [00:12:58] Nee weet ik eigenlijk niet. Weet ik eigenlijk niet. Nee, ik weet ook eigenlijk niet of dat überhaupt. Wat of dat überhaupt een mogelijkheid is omdat het het zijn echt mooie pompje is. Ik heb er misschien hier een staan, nee het zijn echt pompjes zeg maar die niet die je echt mee moet nemen terwijl, ik heb wel eens in hotels gezeten waarbij er dispensers zijn die je echt van de muur kan afhaken en hem kan vullen, dat is het niet, dus nee weet ik eigenlijk niet. Ik denk gemak.

I: [00:13:25] Ok en uhm. Ga je me wel eens in gesprek met uhm bijvoorbeeld. Met andere bedrijfs mensen die het managen, het hotel managen, over het plastic vermindering. Of hebben jullie een een bijeenkomst met z'n allen dat ze het over het duurzaamheid hebben van t hotel?

P: [00:13:47] Ja, wij hebben wel uh, ook een werkgroep binnen [[____]] die zich hiermee bezighoudt en niet alleen over plastic verminderen, maar überhaupt over duurzaamheid. En dat is ook wel bijzonder een beetje aan een aan en aan [[____]] als bedrijf zijnde, want wij hebben ook Hotel Jakarta in ons portfolio. Hotel Jakarta is een van de meest duurzame hotels van Nederland. Dus uhm, daar de hotels op de Waddeneilanden, eerlijk gezegd, dat zijn toch ook nog wat ouderwetse minded hotels terwijl we horen bij dezelfde groep. Dus. Die worden wel voorbeelden van vanuit daar ook wel gebruikt om om op andere plekken in in te voeren. Dus daar, dat is zeker wel iets waar aandacht voor is.

I: [00:14:31] Ok, dat is wel interessant, ik wist niet dat uh Jakarta Hotel dat ook bij zat.

P: [00:14:35] Ja ja.

I: [00:14:37] Leuk.

P: [00:14:37] Ja.

I: [00:14:39] En maar wat zijn dan in jouw opzicht de de de grootste barrières voor het plastic beheer in je bedrijf?

P: [00:14:47] Uhm. Ik denk dat het. Ik denk dat het alternatieve, vaak soms vrij prijzig zijn en dat alternatieven operationeel gezien niet altijd even praktisch zijn. Ja. En uhm. Ik denk dat de het lastige soms is. We zitten momenteel. Het gaat nu al harder hoor, heb ik het idee de laatste jaar. Maar gasten willen zich maar wel de luxe hebben en en en het uhm, het gemak en het weldadige. Maar ze willen ook weer niet dat er een grote, niet de negatieve kanten of niet de offering die je ervan moet maken. En ik heb het idee dat het nu langzaam wel ietsje beter aan t worden is. Dat gasten ook steeds meer denken ja, oh maar dan, dan vind ik het ook goed als het maar goeie. Als de intentie maar goed is en als het effect maar goed is. Maar dat is lastig als, je, hier ook, soms betalen gast hier voor een nacht richting de 300 euro, en dat ze het niet in een face krijgen dat ze dat ze op bepaalde dingen moeten letten.

I: [00:16:00] Ja ok, ja.

P: [00:16:02] Daarin is zit ook wel een bepaalde angst denk ik. Niet voor dit hotel, maar uberhaupt in de hospitality dat we daar, dat we dat spannend vinden omdat we niks willen afdoen aan de ervaring.

I: [00:16:13] Ja ok. En onder het personeel zie je ook misschien een beetje terughoudendheid om er tijd in te besteden, want ik kan me ook voorstellen het best wel veel tijdsbesteding aan kan zitten om plastic te verminderen?

P: [00:16:26] Ja dat is het ook. Het is ook uh ja, moeilijk uhm. En zelfs ik heb een ik heb met het team hier is gemiddeld, laten we zeggen tussen de 20 en 25 jaar en uh en ik. Ja, ik had van hun

wel ietsje meer. Ik verwacht dat zij het belangrijker vonden. Dit is toch de generatie die je die en ik weet niet hoe oud jij bent.

I: [00:16:52] Ik ben 23 jaar.

P: [00:16:54] 23 ja, volgens mij ben jij wel een beetje de generatie die zegt jongens, nu moeten we veranderen. Kom op. En dat dat voel ik niet heel erg bij mijn team.

I: [00:17:03] Oh, dat is gek.

P: [00:17:04] Ja, we hebben hier ook wel eens werkgroepjes zelf in het hotel zelf gehad. Dat we zeggen oké, jongens, we hebben een duurzaam groepje. We hebben natuurlijk ook een Green Key certificaat, dat kan je dan erbij betrekken. En dat we gewoon met elkaar gaan op zoek gaan naar initiatieven om om, om, om beter om te gaan met het milieu. Dat is, dan krijg ik daar heel weinig spontaan, heel weinig respons op hoor.

I: [00:17:25] Oh interessant.

P: [00:17:26] Ja.

I: [00:17:28] Maar je zei dat je ook een Green Key certificaat hebt?

P: [00:17:31] Ja.

I: [00:17:31] Zitten daar ook niet best wel wat voorwaarden voor plastic beheer in?

P: [00:17:36] Er zit wel redelijk wat wat aan, maar daar voldoen we allemaal aan en we hebben net weer goud goud binnengekregen.

I: [00:17:44] Oh mooi.

P: [00:17:46] Ik weet niet inhoudelijk precies, maar in ieder geval voldoende.

I: [00:17:50] Ok.

P: [00:17:51] Als ik eerlijk ben is Green Key ook niet meer zo. Niet meer zo vooruitstrevend. Het was ooit was het heel knap allemaal, maar intussen zijn we eigenlijk al veel verder en heb ik het idee dat het een klein beetje achteraan ook loopt ermee.

I: [00:18:05] Ah en he, hebben alle [[____]] hotels een Green Key. Is dat normaal?

P: [00:18:10] Ja, dat is ja.

I: [00:18:11] Ja mooi.

P: [00:18:13] Ja.

I: [00:18:14] Dat is wel heel goed. Maar ik heb ik weet niet precies alle details van de Green Key.

P: [00:18:19] Ja er is een tijd geweest denk ik dat het, dat het heel heel goed was. En ik heb het idee dat Green Key nu nog steeds wel prima is, maar dat het, het bestwel normaal is wat je dan doet, dat zijn echt niet hele goede voorbeelden of hele vooruitstrevende initiatieven.

I: [00:18:36] Ok, dus ik kan me wel herinneren dat ze zich promoten als dat ze voorbij de wet gaan eigenlijk dat ze net wat meer doen dan wat er van het beleid gevraagd wordt. Maar misschien is het niet meer.

P: [00:18:48] Misschien wel op, op bepaalde onderwerpen. Misschien wel hier. Dus misschien wel een gebied van water. Of of of of of energie. Dat soort zaken misschien wel, maar ik, ik heb het idee dat plastic nog niet zo'n heel hele grote onderwerp daarin is.

I: [00:19:04] Ok en ehm, doen jullie ook bijvoorbeeld aan plastic hergebruiken op een of andere manier bijvoorbeeld.. Ik zit even te denken uhm. Ik heb laatst iemand geïnterviewd die dan de

frituurolie binnenkreeg in emmers, maar die emmers nam de leverancier dan niet mee terug, dus deze ondernemer bracht dan de emmers naar een volkstuin en daar in de volkstuin werden de emmers weer gebruikt door die mensen die lekker, aan het tuinieren zijn in de tuin.

P: [00:19:37] Wij maken. We gebruiken de emmers wel soms als schoonmaak emmers, dus dat is wel een soort hergebruik.

I: [00:19:44] Maar heb je ook het probleem dat de emmers niet terug kunnen met frituurolie? Nee.

P: [00:19:50] Nee, nee nee. Ik denk ook wel krijgen we alles binnenin? Nee, we krijgen ook. Uhm, we krijgen ook niet gewone frituurolie, want wij hebben. Volgensmij krijgen wij metalen blikken daarvan, maar die gaat gewoon. Die gaat gewoon de prullenbak in.

I: [00:20:08] De metalen blikken?

P: [00:20:09] Volgensmij hebben wij metalen eh, en dat is wij frituren volgens mij ook vooral in niet in frituurvet, maar in in, in olie, in zonnebloemolie.

I: [00:20:19] Oh, dat wordt dan wel prijzig nu met uh.

P: [00:20:22] Ja, dat klopt ja. Dus daar zijn we mee bezig inderdaad.

I: [00:20:28] Uh, nou.

P: [00:20:28] Ja.

I: [00:20:32] Voor te recyclen. Daar zijn ook niet, daar kunnen jullie nu niet echt iets mee doen omdat de gemeente dat niet apart inzamelen?

P: [00:20:39] Ja ja, en ik denk wel dat dat binnenkort verandert hoor. En wat hadden we nou nog meer? We hebben wel qua qua. We hebben het wel qua GFT. Dat wordt wel apart opgehaald voor recycle en voor frituurvet. Dus wel of de olie olie. Zo moet ik het dan noemen. Ja.

I: [00:20:59] En uhm, wat zijn eigenlijk successen die door de jaren heen hebt gezien in het bedrijf in het opzicht van plastic beheer? Hebben jullie wat? Bijvoorbeeld de rietjes zijn al een succes in mijn opzicht en de, de de houten roeren staafjes hebben je misschien aan de menukaart op een QR code gezet ofzo.

P: [00:21:21] Ja, hebben we wel gehad. En dat is nu weer terug ook weer naar. We hebben ook wel het oude publiek die vaker nog wel om vraagt is dat, want dan gaat het. Sorry?

I: [00:21:34] Is de menukaart dan van plastic?

P: [00:21:36] Of nee, we hebben wel. We hebben papier en wat we gewoon in een soort van map steken zeg maar. Dat zijn gewoon uhm. Nee, ik denk dat ik denk dat de grootste successen waren op een moment dat we inderdaad af waren van al die mono verpakkingen. En daar gingen wij heel erg naar toe en dat is dat is nu wel. Dat is wel weer wat teruggevallen. We hadden het er laatst ook nog over met uhm. Met een groepje over over hoe we koffie serveren. Er worden op heel veel plekken nog steeds die die koffiemelk cupjes. Gedaan, weet je? Terwijl een een een kannetje met een beetje melk erin en suiker ernaast is nog, geeft een bijna nog een wat luxere uitstraling. Dat is alweer beter. Zo kan het eigenlijk op alles, want ik vind ook de dingen op het buffet. Als dat in een mooie presentatie in een pot zit of wat dan ook, is dat, ziet dat er over het algemeen veel mooier uit. Dus ik denk dat dat een groot succes is en als we daar weer heel gauw, nu binnenkort weer vanaf afstappen. Uhm, maar verder weet ik het eigenlijk niet. Zo weet ik eigenlijk niet zo goed.

I: [00:22:41] Dat zijn nou mooie ontwikkelingen. En uhm, heb je daar ook een soort van een actieplan opgezet dat je dat binnen een jaar wil gaan verminderen?

[00:22:50] [Schut nee]

[00:22:50] Of. Nee? Mm hu. En uhm, tijdens Corona merkte je naast dat je ook een buffet natuurlijk weer in mono verpakking deed, merkte je dat er ook in andere delen van t hotel meer plastic werd gebruikt, ten opzichte van voor Corona? Bijvoorbeeld ook met mondkapjes. Waren die allemaal van plastic en handschoenen? Misschien ook plastic handschoen in de keuken?

P: [00:23:17] Ja wel plastic handschoenen, inderdaad. Mondkapjes hadden we wel stoffen, maar hadden we ook natuurlijk gewoon de normale he waar plastic in verwerkt zit. Ja dus dat dat? Dat zag je wel, maar echt verder in de schoonmaak of in de receptie, of nou op een gegeven moment, dat was ook heel erg. We hadden op een gegeven moment ook altijd nieuwe pennen en die pennen zaten allemaal in een plasticje. Oh. En dat was toen nog wel een soort van ook nog wel voor de gasten een beetje top, maar nu worden ze nog steeds geleverd met plastic. Dat is gewoon iets wat de leverancier doet. Terwijl dat hoeft gewoon echt niet.

I: [00:23:52] Nee. Nee, heb je d'r wel eens meer over gepraat met de leverancier?

P: [00:23:56] Ja. Jawel, volgens mij gaan ze binnenkort weer veranderen. Dat is dan weer zo'n [[____]] breed verhaal.

I: [00:24:00] Ok.

P: [00:24:01] Een inkoop bij, wij leggen dat aan bij onze inkoop en die zeggen oh ja, gaan we met een slag, kijken of ze dat te kunnen reduceren. Maar verder denk ik in de schoonmaak en een receptie, et cetera niet. Niet? Niet, niet heel veel. Niet zo erg veel als in de FNP.

I: [00:24:19] Ok. En misschien ook de handsanitizer bedenkt ik net. Daar moest je misschien ook veel van leveren. Ik denk ook misschien op elke hotelkamer?

P: [00:24:29] Ja we hadden op elke hotelkamer. Ja da's waar. Ja ja, die hadden we op elke hotelkamer staan. Ja. Ja, en ik zit nu nog steeds ook in de openbare ruimtes nog wel, hier en daar.

I: [00:24:40] En dat kan denk ik ook niet hergebruikt worden. Geen idee hoe.

P: [00:24:43] Nee dat zijn dezelfde flacon eigenlijk. We hebben dus ja van die, van die flacons en die gaan uiteindelijk ook inderdaad weg. Ja, ja dat is er een.

I: [00:24:53] Ok, interessant en uhm, even door naar het volgende onderwerp. Over gasten, betrokkenheid en ook personeels betrokkenheid. Doen jullie iets om plastic gebruik van gasten en personeel terug te dringen? Bijvoorbeeld door een soort van nudging? Ken je nothing? Weet je wat het concept is? Een soort van.

P: [00:25:13] Nee.

I: [00:25:14] Het is een soort van de gast. Op een subtiele manier een positieve keuze laten maken.

P: [00:25:18] Ja, ja, ja. Ja, we hebben dat natuurlijk wel, maar dat is over waterverbruik. Uhm, hebben we het gedeeld over de handdoeken van eh, reuse your towel. En dus dat hebben we wel. Dat staat dan klein op de spiegel, maar eigenlijk doen we dat op gebied van plastic. Doen we dat niet. Nee. Nee.

I: [00:25:40] Ik heb misschien wel een leuk voorbeeld. Ik kom uit zelf uit Den Haag en ik studeer in Friesland. Maar ik, ik, ik liep laatst. In de voorjaarsvakantie liep ik op het strand en dan hadden een aantal strandtenten een soort collectief opgezet. Dat als je een zak meeneemt naar het strand en plastic raapt en een volle zak inlevert in het restaurant. Dan krijg je korting op een drankje of zo.

P: [00:26:06] Oh ja.

I: [00:26:07] Dat is ook zo'n zo'n positieve nudging om gasten meer gewoon t strand te laten opruimen.

P: [00:26:13] Ja, ja, ja ja

I: [00:26:17] Dat zou ook mooi zijn voor [[____]].

P: [00:26:17] Nee, nee dat. Uh. En uh, ik moet ook eerlijk weer zeggen dat we op [[____]] terwijl, [[____]] is juist een plek waarbij je zou zeggen daar daar, daar staat de natuur en ons milieu op nummer één zijn wij een vind ik überhaupt daar als eiland zijnde helemaal niet. Heel proactief vind ik mee bezig. Ik zie het. Ik zie het ook bij mijn collega ondernemers ook heel minimaal. En we zijn niet, we zijn niet, we zijn echt niet daarin de koplopers. Totaal niet. Terwijl, ik, ergens is het wel een plek waarbij je dat zou verwachten.

I: [00:26:49] Maar is dat ook op de andere eilanden of weet je dat niet?

P: [00:26:52] Nee, da's ook op de andere eilanden hoor. Ja, ik vind het bij alle eilanden niet heel, heel sterk naar voren komen. Nee.

I: [00:27:00] Dat is wel interessant.

P: [00:27:02] Ja. Er zijn vast wel initiatieven hoor. Maar ik vind gewoon dat op andere plekken daar. En het heeft ook te maken met het met het type ondernemen dat in de stad en zo is. Er is er vaak toch toch vooruitstrevender toch? Meer betrokken bij bij de maatschappijen en ook een jongere doelgroep die dat ook aan. Die dat ook wilt. En ik heb het idee op de eilanden dat het iets slaperig is en wat later eigenlijk op gang komt.

I: [00:27:28] Wat? Wat is meer de doelgroep die naar de eilanden komt? Zijn dat meer de senioren of verschil dat?

P: [00:27:35] Dat is echt zo wisselend. In de vakanties zijn het gewoon ook wel gewoon heel veel gezinnen. En. Maar het zijn. In het voor en naseizoen zijn het voornamelijk meer senioren. En ehm, het ligt ook nog wel weer aan wat voor eiland, [[____]] is wat truttige en ouderwetse weer dan Vlieland, Vlieland wordt ook wel Vlibiza genoemd. Ja, want het heeft wel, de de de hippe Amsterdammers gaan er daar weer wat meer naartoe. Dus ik uh, het wisselt denk ik ook wel een beetje qua eiland.

I: [00:28:06] Ja, ik zat te denken. Volgens mij heeft Vlieland ook best wel een gezamenlijk iets opgezet om het meer duurzamer te projecteren naar de mensen die er op.

P: [00:28:15] Ja ja, en dat heeft [[____]] niet.

I: [00:28:18] Nee, maar is een soort van collectief tussen de gastvrijheidssector op op [[____]] , waar jullie dit soort dingen kunnen bespreken. Of?

P: [00:28:26] Ja, we hebben wel een ondernemersplatform. Dat is dan echt voor alle ondernemers. En dat is ook weer dusdanig groot moet ik zeggen, want daar zit ook de stratenmaker bij dat dat wel, dat daar wel onderwerpen aan bod komen, maar dat circulaire hospitality niet direct volgens mij een van de hoogste op de lijst is momenteel.

I: [00:28:47] Ok. Misschien ook leuk om een keer op te brengen in zo'n ondernemingsplatform, maar ik weet niet of je.. {Lacht}.

P: [00:28:57] Ja dat zou kunnen, ja ja ja.

I: [00:29:00] En wat is eigenlijk jullie, of jouw motivatie om? Uhm beter bezig zijn met plastic? Zie je dat vooral omdat je graag iets goed wil doen voor het milieu of zie het meer als vermindering van kosten in een bedrijf of wat. Wat is jouw motivatie?

P: [00:29:19] Nou, ik denk dat ik twee verschillende motivaties heb. Ik heb een persoonlijke motivatie en de motivatie vanuit mijn functie.

I: [00:29:26] Ja.

P: [00:29:28] En ik merk dat ik vanuit mijn persoonlijkheid dat dat het heel erg veranderd, dat het door de jaren heen dat ik het daadwerkelijk ook echt veel belangrijker ben gaan vinden. Niet omdat het wordt gezegd, maar omdat ik het ben gaan vinden. Dus echt als persoon zijnde. En vanuit mijn zakelijke zie ik het zich ook echt dat ik het dat ik de mijn doelgroep wil bedienen en dat ik, ja wil bieden wat wat de gast eigenlijk wilt. Dus op het moment dat dat verandert en zij

verwachten dat wij dat gaan doen, dan ben ik vanuit mijn gastvrije mind, zeg maar ook. Nou, dan moeten wij dat ook doen. Ja. Dus uhm ja, dan heeft het ook een andere. Heeft het ook een ander doel. Dan wil ik. Uiteindelijk wil ik dat die gast blij is met het verblijf, omdat wij iets hebben gedaan wat past bij hun waarden en normen.

I: En nu, merk je al dat het, dat de gast meer vraagt om duurzaamheid?

P: Ik heb het idee van wel, en dat het de laatste maanden sowieso niet plastic, maar bijvoorbeeld, wij hebben altijd hier allemaal haarden aan staan. En eh, in het begin van het hele eh, gas probleem waar we nu middenin natuurlijk zitten, had ik ze nog aanstaan. En toen dacht ik nouja, ik weet nou niet zo goed wat we ermee moeten, maar binnen no-time kregen we gewoon van mensen opmerkingen. Van nee jij hebt, doe het gewoon uit en zet het gewoon aan als we eventueel komen zitten. En toen dacht ik ja, daar gaan we. Terwijl voorheen, konden we nog wel eens klachten krijgen van de haard stond nog geeneens aan toen we binnen kwamen.

I: Ja.

P: Dus dat besef is natuurlijk, en dat is hetzelfde dat iedereen wel/niet twee graden omlaag wil. Dus die noodzaak is ineens heel erg hoog. En ik denk dat dat, op het gebied van plastic enzo ook.. Iets meer is maar nog niet zo hoog hoor. Maar al wel een stuk meer.

I: Dat is wel heel interessant.. Maar ik denk ook met de hele situatie met de oorlog nu, dat het mensen ook meer aware worden van de gasprijzen en dat we misschien toch meer naar de duurzame energie kant moeten gaan. Tenminste dat hoop ik.

P: Ik zeg al, mijn ouders, die zijn 60 ongeveer, die hebben eigenlijk, die zijn opgegroeid eigenlijk, in een, in een ontzettende consumptie maatschappij.

I: Ja.

P: En alles was prima en alles was goed, toen was er ook nooit, er werd nooit te veel over gepraat. En misschien is het de afgelopen 20 jaar, is die start ingezet. Alleen ik denk dat we nu ineens op een punt zitten waar ook zei doorhebben van, oja, misschien is het ook eigenlijk niet

oké. En dan niet perse over plastics. Maar over alle onderwerpen die te maken hebben met duurzaamheid. En dat is nog een heel groot deel in Nederland, dat zijn echt nog super veel mensen die babyboomers.

I: Ja dat is de meerderheid toch?

P: Ja dus ik denk dat daar nu veel te halen en die voelen dat nu ook. Die hebben nu ook volgens mij ook het idee, oh ik doe wel een extra trui aan en ik zet de kachel wat lager. Oh ik gebruik inderdaad bij de Albert Heijn zo'n zakje die ik heen en weer kan nemen. In plaats van elke keer weer lekker die rol pakken en alles lekker in zo'n zakje stoppen. Ja.

I: Ja het is wel interessant dat die mindset langzaam aan het veranderen is.

P: Ja en het gaat, ik denk dat het nu misschien wel snel gaat. Maar het moet wel praktisch blijven. En ik zag bijvoorbeeld laatst bij de Albert Heijn inderdaad he, dat je dus ook , dat je rijst, dat je 50 gram rijst kan pakken dan 50 gram noten, en daarna 50 gram, nouja noem maar op, allemaal gedroogde dingen. Ja, en toen dacht ik, dat, dat vind ik echt super. En dat vind ik hetzelfde met alle groente en fruit. Als je nu hier in de supermarkt, als ik taugé wil halen moet ik zo'n bak taugé kopen. Terwijl taugé is vaak iets waar ik maar een handje van nodig heb. En gelukkig zijn er ook wel weer groentewinkels die dat nog steeds doen. Maar ik hoop dat we daar weer heel gauw naar terug gaan dat al het groente en fruit etcetera, dat het allemaal gewoon daar ligt en dat je het allemaal in linnen zakjes kan doen of weet ik veel wat voor duurzame oplossing. En dat je daardoor ook voedsel, eh voedsel verspillen vermindert en plastic verpakking verminderd. Of paprika's, soms kan je alleen maar drie paprika's kopen.

I: Inderdaad, in zo'n groot stuk plastic.

P: In zo'n groot stuk plastic ja, bizar. Of dat alle paprika's per stuk in plastic verpakt worden.

I: Ja vreselijk.

P: Ja en ja.

I: Nee maar de albert heijn verpakkingsvrij vond ik ook een hele leuke ontwikkeling, ik zag het op LinkedIn, en uh, ik hoop dat het snel naar Leeuwarden komt maar.. Het was volgens mij nog een pilot of zo maar ik weet het niet.

P: Nou voordat dat dan weer op [[____]] is zijn we weer zijn we nog weer {lacht}

I: Oh ja dat duurt ook nog wel even.. Ze hebben nu ook Pieter Pot, dat is eigenlijk ook een soort Albert Heijn maar dan alleen online, maar dan krijg je alles in een pot. Je krijgt rijst in een pot, chips in een pot. Maar ik denk ook niet dat dat al beschikbaar is in [[____]] .

P: Nee en wij krijgen dus ook heel veel van ons voedsel op die manier binnen, terwijl van ons mag dat ook in iets anders komen maar ja..

I: Maar dat is dan meer [[____]] hoger op die dat regelt?

P: Ja, en uiteindelijk bestellen wij voornamelijk bij de grote leveranciers in Nederland. Die zijn daar echt al mee bezig, dat weet ik zeker. Dat zij he, de Bidfood dat was vroeger DeliXL, Hanos uhm, Bunzel, Bunzel is een grote in alle materialen die we gebruiken.. Eeh. En die zijn daar wel mee bezig.

I: Jullie werken echt met Bidfood, Hanos en DeliXL? Alleen jouw hotel?

P: Maar waarom zoveel verschillende?

I: Nee hee de Bidfood is DeliXL en eh, vroeger was het DeliXL nu is het Bidfood. En ehh, Bunzel is dan weer voornamelijk voor alle non-food eh, zaken, en eh, we gebruiken ook nog wel VersSelect voor groente en fruitleverancier. We gebruiken ook nog een aparte vleesleverancier. Vis halen we hier op het eiland. De verschillen waarom heeft ook te maken met prijs.

P: Oke. En merk je bij de ene leverancier meer plastic dan bij de ander?

I: Nou dat weet ik eigenlijk niet. Nee dat durft ik niet zo te zeggen.

P: Nee en het liefst willen we zo veel mogelijk dichtbij, natuurlijk, halen. Alleen soms ja, zijn die prijzen zo wisselend dat we de eene keer de tomaten daar halen de andere keer de tomaten hier. En eh, de ene keer ja prijs. En dat is nu nog belangrijker dan ooit natuurlijk.

I: Ja zeker met de inflatie. Maar dat bestellen jullie wel zelf of doet [[____]] dat?

P: Nee dat bestellen we allemaal gewoon zelf ja.

I: En dan komen bij het laatste onderwerp circulaire economie. Kun je mij vertellen hoe je het concept van circulaire economie begrijpt en dan vooral in eh, [[____]] en of je dit als een positief iets ziet voor het hotel of meer als een uitdaging.

P: Eh ja, ik begrijp het concept. En ik eh, ik vind het wel heel erg moeilijk om hier, voor dit bedrijf, dingen te bedenken hoe we dat zouden kunnen doen. Ehm, bijvoorbeeld we hebben we eens een eh, kwekerij hier gehad voor paddestoelen op koffiedik, he dat is zo'n bekende initiatief, is toen een keer een poosje geweest maarja dat werkte dan eigenlijk niet echt goed. Intussen wordt er zoveel koffiedik opgehaald dat de paddenstoelen daar niet meer tegenop kunnen groeien. Wij proberen wel, ook door midden van, wij hebben menu's die elke dag veranderen. Dus we en een gewoon menu maar daarbij hebben we een soort verrassingsmenu en daar eh, daarmee proberen we wel heel erg tegen voedselverspilling te gaan. Dat we dus zoveel mogelijk van onze producten goed kunnen gebruiken. Dat is zowel aan de kostenkant goed maar ook gewoon voor het milieu beter. Maar verder heb ik niet spullen waarbij ik denk dat gooi ik nu weg, nou we gebruiken ons papier heel vaak als kladpapier. Nouja, {lacht}. Maar verder dan dat kom ik daar eigenlijk niet.

I: Oke, en de op verrassingsmenu, werk je dan met lokale producten?

P: Ook, maar niet alleen maar.

I: Dus je ziet het vooral nog best wel als een uitdaging om circulaire economie in het bedrijf toe te passen?

P: Ja vooral om initiatieven te vinden die ook operationeel goed werkbaar zijn. Ehh.. en dat we daadwerkelijk ook, eh, echt iets positiefs is. Niet alleen alsof we doen dat het circulair is.

I: Ja, een beetje greenwashing ofzo?

P: Ja, weetje, dit is een ander voorbeeld hoor maar we hadden laatst een hele discussie. We hebben nu nog op de kamers van die cups, die plastic cups, die nog in plastic verpakt zitten. Hartstikke hygiënisch maar en niet praktisch en natuurlijk niet goed voor het milieu. Dus we zijn nu bezig om een ander soort cups te krijgen. Heel [[___]] breed zijn we daarnaar op zoek. Dus we hebben al heel veel verschillende soorten bekeken. Maar uiteindelijk als we het erover gaan hebben, ja wat is nou beter, een plastic cupje eh, dat uiteindelijk de prullenbak in gaat als het gescheiden word. Of een eeh, polycarbonaat cup die je kan afwassen maar die de vaatwasser ingaat waardoor er heet water moet worden gebruikt en zeep en energie, nou ja wat is belastender voor het milieu?

I: Ja dat ligt ook aan waar het uiteindelijk belang dat plastic cupje. Of het goed gerecycled word of niet.

P: Ja dus als het goed gerecycled wordt dan, dan zou je misschien kunnen zeggen nou dan is dat plastic toch beter maar eigenlijk weten we het allemaal niet zo goed. Dus dan gaan we zeggen nee we doen geen plastic cups meer, we gaan nu het gewoon afwassen. Oke, nou dan gaat dat door een vaatwasser die op zoveel graden staat, ja nou ja, dat zijn gewoon leuke discussies want weten ook het antwoord niet.

I: Zeker, ja het ligt dan ook aan hoe vaak je die polycarbonaat cup gebruikt natuurlijk.

P: Ja, voordat je hem weer weggegooid, ja dat heeft er ook weer mee te maken. Het voorbeeld geef ik aan, soms dan helemaal in de, in het bedrijfsleven staan we soms vooraan om te schreeuwen hoe groen we zijn omdat we dat gebruiken als imago, maar daar zit ook de twijfel in hoeverre dat daadwerkelijk ook zo is. En dat dat werkelijk doorgevoerd is in het hele bedrijf. En dat het initiatief eigenlijk helemaal niet zo groen is.

I: Ja dat is heel lastig, ook met de Green Key zou je denken dat allemaal nog progressiever is volgens mij valt dat wel een beetje mee soms. Maar waarom ook niet de keuze om een glazen cup te gebruiken in plaats van plastic of in plaats van polycarbonaat?

P: Ja, bij glas in de badkamer, dat is wel echt een beetje een dingetje natuurlijk. Eh, dus dan doe je het meer vanuit de beleving ook als je glas laat vallen in de badkamer, de kans dat het dan misgaat is ook wel wat groter dus dat proberen we te vermijden.

I: Oke, zo had ik er nog nooit over nagedacht. Dat is wel interessant.

P: Ja dus dat heeft niks te maken met milieu maar gewoon met, een beetje met veiligheid ja.

I: Ja dat is ook heel belangrijk. En, maar zie je wel de circulaire economie als een bruikbaar concept voor je bedrijf of een ideaal waar je naar kan streven? Of wat je graag ziet in de toekomst?

P: Ja ideaal zou ik wel vinden dat we, dat we bijvoorbeeld qua zeep en dat soort dingen, wat ik net vertelde, dat we dat wel bijvullen op een of andere manier. Ik denk dat dat ook best wel haalbaar zou moeten zijn. En zo zijn er denk ik nog wel een aantal eh, voorbeelden waarin we het zouden kunnen gebruiken. Maar ja, niet alles. Ja, ik zie het zeker als een ideaal maar ik denk ook wel dat we dan met elkaar hele goede initiatieven moeten te hebben om dat waar te maken.

I: Ja en om dat, omdat je de Green Key hebt, dan heb je waarschijnlijk ook een Green Key team, komen jullie dan vaak samen, maandelijks ofzo?

P: Nee, niet maandelijks, om de paar maanden en dan hebben we het even over een aantal zaken maar op dit moment doen we, moet ik ook eerlijk zeggen, alleen het nodige wat binnen Green Key valt en ook vanuit [[___]] hebben we nog bepaalde richtlijnen. Ja, wat ik al eerder zei, we hebben momenteel niet het team hier waarbij ik de drive en ambitie voel om impact te maken. Dus dan is het soms ook lastig om te trekken zeg maar.

I: En wat voor, wat voor personeel zit er dan in dat team? Is dat vooral, bijvoorbeeld, mensen die bij het buffet staan of is het meer hoger op?

P: Nou we hebben nu eigenlijk altijd een team met van eigenlijk elke afdeling 1, we zijn nu eigenlijk altijd met z'n vijfen. En eh, technische dienst, receptie, restaurant, en schoonmaak.

I: Oke, en dat zijn voornamelijk mensen van 20 tot 30 en die zijn niet zo gemotiveerd?

P: Nee, het klinkt ook allemaal als extra werk altijd of zo he?

I: Ja, dat snap ik ook wel. Het is ook, ja het is een stukje bewustwording denk ik ook. Om bewust te worden van wat voor impact het heeft, misschien op het eiland. Maar eh, eigenlijk waren dat al mijn vragen tot nu toe.. Heb je misschien nog vragen voor mij of ben ik iets vergeten?

P: Eh... Heb je ander interviews gehad?

I: Ja ik had er dinsdag eentje, met [[_____]].

P:Ja

I: En ik heb er zondag weer een met [[_____]]. En eh, waarschijnlijk ook nog binnenkort met, eh, wat zijn naam, [[_____]].

P: Ohja, nou dan moet je maar eens vragen ook hoe hij het ervaart op het eiland, of dat inderdaad klopt wat ik zeg. Of dat het meer gevoel is.. eh.

I: Ja inderdaad, dat is wel een interessant onderwerp.

P:Ja, ik eh geloof, ik denk als je, als we als hospitality branche eh, heel hard vooruit moeten, dat, dat die regel- en wetgeving wel heel erg helpt. Want dan denken we vanuit het bedrijf oké we moeten het doen, en dan lukt het ineens. Maar op het moment dat het een beetje te maken heeft met, met, met bewustwording en met de verantwoordelijkheid die iemand neemt, dan zul je zien dat er wat ondernemers zijn die het heel erg goed doen maar dat het gros toch een beetje achterblijft.

I: Dat is wel interessant, dus je ziet wel dat de regel- en wetgeving het voorbeeld moet geven en de grenzen..?

P: Ja het werkt dan door in alle stappen binnen zo'n keten he. De leverancier zeggen dan we gaan ermee aan de slag, wat zouden jullie willen. Het gaat ineens rollen, dus eh, ja dat denk ik.

I: Oke, en ehm ben ik verder nog iets vergeten, is er nog iets waar heel veel plastics wordt gebruikt in het bedrijf, waar je denkt van oh ja die zijn we vergeten? Of misschien gebruik je vuilniszakken die biologisch afbreekbaar zijn of iets? Nee?

P: Nee, nee, nee.

I: Oke, super dan eh, ja wil je graag het rapport ontvangen als ik het af heb? Het onderzoeksrapport? Zal ik het naar je toesturen?

P: Ja dat vind ik wel leuk om te lezen.

I: Oke dan schrijf ik dat even op. Anders vergeet ik dat misschien. Nou super bedankt voor je participatie, ik ben heel blij dat ik je even kon stelen uit je werkdag!

P: Graag gedaan heel veel succes met het schrijven van het rapport en het project.

7.3.3 Transcript of Participant 3

Transcript Key

{...} = Introduction / Conclusion

I = Interviewer

P = Participant

(...) = Pause

[[____]] = Redacted text for anonymity

[laughs] = Laughter

I: [00:00:20] Uh, nou ja, ik ben dus uh Livia Westgeest. Zit nu in m'n laatste jaar van m'n uh bachelor op de Rijksuniversiteit Groningen. En vanuit mijn bachelor doe ik uhm uh een stage bij uh Lucia Tomassini en Elena Cavagnaro voor het Sia raak MKB project over plastic vermindering in de gezondheidssector. En uhm, ik doe nu als, in de vorm van mijn scriptie doe ik voor onderzoek voor dit project.

P: [00:00:51] Ja.

I: [00:00:51] En daarin ben ik echt gaan kijken naar de innerlijk, de inner group of van de Friese Doorlopers en de partners van het SIA RAAK MKB. En ik ben aan het onderzoeken wat eigenlijk de barrières en de successen zijn van plastic vermindering in deze groep.

P: [00:01:06] Ja.

I: [00:01:08] En uhm, vandaar dat ik jou dus ook wil interviewen. En dit komende uur zou ik dus een aantal vragen stellen over drie eigenlijk uh thema's. En dat eerste thema is plastic beheer. Uh, tweede thema is gasten en personeel is betrokkenheid en de derde thema is circulaire economie. Uhm, alleen voordat we daar aan beginnen heb ik nog wat korte vragen om beetje een idee te krijgen. Uhm, wie je bent en wat je doet en hoe lang je bedrijf al bestaat natuurlijk. Uhm, dus ja, als eerste vraag is eigenlijk hoe lang run je het? En is het jouw bedrijf? En?

P: [00:01:44] Ja, ik ben [[____]]. Uh [[____]], vind ik een hele mooie achternaam als je een camping hebt.

I: [00:01:52] Zeker.

P: [00:01:52] Uhm, samen met [[____]], mijn man. Uh hebben we sinds negentien zevenentachtig, dus vijfendertig jaar. Uh deze camping. Uh met zoveel hypotheeken dus. Uh uh, hij is ook eigenlijk van de Rabobank. Uh zeg maar met al die hypotheeken.

I: [00:02:13] Ja.

P: [00:02:14] Uhm, duurzaamheid is altijd een thema bij ons geweest. Uhm va vanaf het prille begin. Ik ben als kind opgegroeid in de buurt van de kleine aarde in Boxtel. Misschien zegt je dat wat?

I: [00:02:29] Nee, ik kom uit Den Haag, dus dat is een beetje. Maar maar dat.

P: [00:02:34] Is uh ook een uh uh een uh, echt een nationaal instituut zeg. Uhm ja, wat heb ik als kind meegekregen? De, de Amercentrale die gif uh lekt daar. Uh Lekkerkerk waar allemaal huizen stonden op een gifveld in achtenzeventig.

I: [00:02:52] Oh!

P: [00:02:53] Uh. Een vriend van mijn vader heeft megeschreven aan uh uh uhm. Uh dat ding van Rome. Uhm in die tijd, duurzaamheid is altijd wel een thema geweest. Uhm, ik denk dat onze footprint toen in die tijd lager was. Onze negatieve footprint he, Ja uh, dan dat ie nu is, ondanks alle initiatieven die wij. Uh.

I: [00:03:19] Hoe kan dat?

P: [00:03:20] Uhm, wij zijn. Uhm. Uh de de camping. Dus Jacob en ik. Met de medewerkers plus onze gasten vanaf t moment dat ze van huis komen totdat ze weer thuis zijn. Uh, vroeger gingen mensen meer met openbaar vervoer dan nu. Vroeger uh. Kwamen mensen hooguit met één auto, nu heel vaak met twee, in sommige gevallen zelfs drie, want dan nemen ze de cabrio nog leuk mee.

I: [00:03:51] Oh, jeetje.

P: [00:03:52] Uhm. Vroeger werd t uh uh, had je roeiboten? Nu heb je sloepen.

I: [00:03:57] Ja. Uhm ok, dus technologische ontwikkeling. Uh ook een beetje. Dus van de sloepen en auto's.

P: [00:04:06] Ja toen. Uh uhm vroeger. Uhm uh kookte mensen op één gaspitje. Nu hebben ze s. Nou ja, ik uh. Dus ik kan wel doorgaan. Maar ja. Dus die impact die is. Dus wij hebben wel ooit een loods gebouwd. En toen was t meest duurzame. TL verlichting.

I: [00:04:28] Oh ja.

P: [00:04:28] Die hebben we ondertussen vervangen door LED verlichting. Maar ondanks dat is denk ik de footprint toch alleen maar groter en groter aan t worden. Ok. E dat is zorgelijk. Uhm.

I: [00:04:41] Ja.

P: [00:04:42] Maar dat is een beetje achtergrond. Uhm.

I: [00:04:46] En en wat voor opleiding heb je zelf gedaan hiervoor?

P: [00:04:49] Ah, de verpleging. Dat vind ik een hele help volle opleiding. Uh, want of je nou als verpleegkundige naar een patiënt kijkt en probeert om die beter en comfortabeler te krijgen of naar een gast. Zo ben je dan geconditioneerd, dus dat is uh, dat is mooi. Toen ik een midlifecrisis had op m'n veertigste, toen dacht ik nou, die man is een beetje saai. Die vijf kinderen die we hebben. T Zijn ook, ja. Dus ik heb een allergie voor saai. De camping kende ik ook al wel lang genoeg. En toen dacht ik ja, maar al om dat op te geven heeft allemaal heel veel uh gevolgen. En niet alleen voor mij, maar ook voor. Uh, en toen dacht ik ik begin maar met een nieuwe studie. Toen ben ik commerciële economie gaan doen.

I: [00:05:40] Ok. Hoe beviel dat?

P: [00:05:45] Ja. Heel erg. Uhm. Want bij commerciële economie leer je kijken of naar product, prijs, toegankelijkheid, service en uhm. Beleving. En je leert manipuleren.

I: [00:06:06] Ja.

P: [00:06:07] Dat zal een marketeer niet gauw zeggen. Maar uh uh uh, dat is hoe ik ernaar kijk en je kan t manipuleren ook naar t goede.

I: [00:06:18] Een beetje nudging?

P: [00:06:19] Dus. Uhm, wij hebben bijvoorbeeld. Maar je kan straks nog wel rondkijken op de camping. Je uh, maar in het toiletgebouw hebben we een soort houten waterdruppels met een oproep die stimuleert om minder water te gebruiken. Uhm. Nou ja, zo heb je allerlei manieren om je ontwerp zo te maken dat mensen uh uitgenodigd worden, verleid worden om beter gedrag te laten zien.

I: [00:06:54] Ja. Mooi. En uhm, hoe oud ben je nu?

P: [00:06:59] Zesenvijftig en een half. Nou, bijna zevenenvijftig. In juni word ik zevenenvijftig. Ja, ik ben ook al oma. Is ook belangrijk om te weten. Twee kleinkinderen.

I: [00:07:11] Gefeliciteerd, ik weet niet of het recent was maar.

P: [00:07:13] H. Nee, dat niet. Nou ja, dat.

I: [00:07:18] En uhm och een een een. Uh wa welke afvalinzamelaar hebben jullie?

P: [00:07:22] De NNRD, de Noord-Nederlandse reinigingsdienst.

I: [00:07:25] Ok. Mmm. Uhm. Dat waren een beetje de, de korte vragen die ik van tevoren had. En nu wil ik graag meer dieper ingaan in het plastic beheer op de camping. Uhm, kun je mij een beetje globaal vertellen hoe jullie een plastic hier beheren? En uhm, of je misschien een strategie waarin je het recycled?

P: [00:07:46] Ja. Uhm. Als je kijkt naar al het huishoudelijk afval wat wij en de gasten produceren, dan is een overgroot deel daarvan bestaat uit plastics. Uh, dat heb jij denk ik ook wel uitgevonden, dus uh, meer dan de helft is plastic van al dat afval.

I: [00:08:03] Ja.

P: [00:08:04] Mijn grote inspirator is Ricardo Semler. Ik weet niet of jij die kent of al opgezocht hebt? Bij de Baak in Driebergen kan je zelf Semco stijl uhm, trainingen volgen. Leiderschaps training. Dus Ricardo Semler zit in het Noorden van Zuid-Amerika, heeft daar een dorpje gekocht en in dat dorpje produceren die uh zevenhonderd mensen die daar wonen. Uhm, als we alleen maar inzoomen op t plastic, maar hij hij, hij is heel mooi, holistisch, duurzaam daar hoor. Maar ja, maar t op t afval, daar produceren ze uhm. Minder afval in het hele jaar dan wij in een week hoogseizoen. Dus ik weet dat t kan.

I: [00:08:52] Ja maar w wat is dit voor een plek? Is t ook een camping of meer een community?

P: [00:08:57] Dat is een dorpje.

I: [00:08:58] Ja, een dorp.

P: [00:08:58] Dus. Daar leven ook mensen.

I: [00:09:00] En die zijn heel erg gefocust op duurzaamheid?

P: [00:09:02] Ja ja. Uh, dus t t afval kan sowieso heel veel minder. Heel veel afval wordt geïmporteerd bij t aanschaffen van producten.

I: [00:09:15] Ja.

P: [00:09:16] Het overgrote deel door onze gasten. Uhm. Een heel groot deel heb je. Heb je uhm geen impact op hun gedrag. Voor een heel klein deeltje.

I: [00:09:36] Van de gasten?

P: [00:09:37] Van de gasten. Voor een heel klein deeltje wel. Uh, maar ook ja uh. Ik koop nieuwe producten dit staat allemaal klaar voor in uhm in een nieuw tiny house. Oh leuk. Maar heel veel, heel veel is verpakt door de leverancier al uh met plastics. Dan hoeft dat niet per se. Soms is dat de beste oplossing. Plastic voor de verpakking en de houdbaarheid. En h dus als je de bij voeding kijkt, dan is t beter om een klein beetje huishoudfolie te gebruiken om iets af te dekken waardoor t langer vers blijft. Dat heeft uh een betere positieve impact dan dat de dingen geproduceerd zijn en eerder. Uhm. Niet meer bruikbaar is. Dus het is heel uh, t is echt aan wetenschap op zich.

I: [00:10:32] Ja.

P: [00:10:33] Je kan niet zomaar zeggen alle plastics is uh niet te doen. Uhm. Maar daar waar we kunnen bijvoorbeeld die vlaggen die aan de weg staan. Die zijn natuurlijk ook van plastics, maar die zijn van uh oude pet flessen gerecycled tot mol. Uh, als je bij de Dokkumer vlag centrale vraag van goh uhm uh. Wij willen die petflessen in in basis uh bieden ze t jammer genoeg nog n niet echt actief aan. Maar als je daar actief naar vraagt dan zeggen ze oh ja, mooi hebben we ook.

I: [00:11:08] Uh {lacht} bijzonder.

P: [00:11:11] En dat is dan. Nou weet ik t niet uit m'n hoofd hoor, maar ik geloof dat n vlag in uhm herproductie. Dus de ontwerp is al eens een keer daar geüpload. En maar als ik één nieuwe vlag, ik geloof dat dat iets van vijfenvijftig euro is vergeleken vijftig euro of zo. Dus t is.

I: [00:11:29] Ok.

P: [00:11:29] Is dat nog geen tien procent duur dan. Uh, maar dan koop ik wel een gerust gemoed zeg maar.

I: [00:11:37] Ja ja. Uhm.

P: [00:11:39] Bij de schoonmaakmiddelen, dus dat is een chemische interventie in t toiletgebouw. Ja, dat zit ook verpakt in plastic flacons, maar ze hebben die. Uhm die uh chemische middelen, die hebben ze zo. Uhm hoe zeg je dat nou?

I: [00:12:02] Ontworpen?

P: [00:12:03] Uh, geconcentreerd. Dat je een klein beetje in een flacon moet doen. En dan moet je t aanleggen met water en dan heb je ook een liter uh schoonmaakmiddel. Dus ook daar is voor, is er op gestuurd om zo min mogelijk verpakkingsmateriaal nodig te hebben en het volume zo klein mogelijk te behouden zodat t in de logistieke processen uhm ja zo beperkt mogelijk is.

I: [00:12:27] En herbruik je dan die flacons en dan doe je er weer poeder bij. Hoe werkt dat?

P: [00:12:31] Nee. Uh, dus jij hebt een grote uh jerrycan.

I: [00:12:34] Oh ok.

P: [00:12:35] En dat tap je wat vanaf. Dat doe je in een klein handzaam uh liter. Uh verpakking. Ja. Uh, dan leg je t aan met water in de juiste verhouding.

I: [00:12:44] Ja.

P: [00:12:45] Uh. En uiteindelijk die grote jerrycan als die leeg is, die doe je weg.

I: [00:12:50] Ja. En maar die die liter fles, die, die. Uh die herbruik je?

P: [00:12:54] Ja, Ja, tenzij die kapot zou gaan of zo. Datzelfde hebben we ook van de handzeep, dus we krijgen wel grote jerrycans waar t in zit. En in de handzeep automaten kunnen we dat per halve liter bijvullen. Uhm. En dat is ook heel geconcentreerd, dus je hebt maar heel klein beetje handzeep nodig om een fijne was ervaring te hebben, zeg maar. Want je kunt je voorstellen van alle plastic, nou ja, t is maar een druppeltje op een gloeiende plaat. Maar maar ook hé die vlag en die verpakking van die schoonmaak. En...

I: [00:13:34] Ja. En hoe werkt het dan voor de gasten? Kunnen zij hun plastic scheiden of hebben jullie?

P: [00:13:42] Nee, t uh afval wordt niet gescheiden opgehaald en dat levert uh uhm...

I: [00:13:50] Door de NNRD?

P: [00:13:52] Ja maar alle afval van Friesland, Groningen en Drenthe gaat allemaal naar Omrin toe in Heerenveen en daar zeggen ze dat zij t. En ik heb t gezien hoe t daar werkt bij John van Ooij.

I: [00:14:05] Ja.

P: [00:14:05] Dat ze daar uh beter kunnen scheiden. Ja dan dat, Uh dat dat t gescheiden aangeleverd zou worden. Maar uh, ik vind m nog steeds lastig, want t helpt niet bij uh t bewustzijn van de gast. Ja. Dan was ik een paar jaar geleden op de Dutch design week daar zag ik een container waar een shredder in zat en een uh, een 3D printer daar. Uh, dus ik heb een heel concept bedacht en gelobbyd bij de gemeente, de basis, kijk, wij hebben het druk als uh de scholen t niet druk hebben, als die stil staan. En de scholen daar is veel reuring als wij geen reuring hebben of nauwelijks.

I: [00:14:50] Ja.

P: [00:14:51] Dus de scholen d'r bij betrokken om een een constante afvalstroom te hebben. En dan denk ik nou, dan kunnen we hier t hele jaar door rond t plastic uh versnipperen en daar nieuwe producten van maken die weer helpvol zijn. Het mooiste zou zijn als we daar uh producten van maken. Uhm. Die door de gast gebruikt kan worden. En dan wel zo dat vrienden en familie dat dan ook zien, want dit is geproduceerd van gast afval op [[____]].

I: [00:15:27] Ja uhm, maar daar zijn jullie nu al mee bezig?

P: [00:15:30] Nou, t komt niet verder, want wij mogen dat niet, want dan ben je naar een afvalverwerker. En dan moet je aan de hoogste milieu eisen voldoen. Wat wij nooit kunnen doen, want wij zitten sowieso daarvoor al veel te dicht in uhm.

I: [00:15:45] De natuur?

P: [00:15:46] Nee, in t in de, Uh, de bebouwde kom. Dus het is onmogelijk met de huidige wet- en regelgeving. Uhm. De gemeente heeft daarbij heel erg mee zitten denken. Van de week was ik bij de Vereniging Circulair Friesland en toen zat ik weer naast die ambtenaar die daar heel veel uren in had gestopt. Die geeft t ook echt een kans. Maar die zitten ook met handen en voeten gebonden. Als ik een financieringsaanvraag dan. Vraag, is t eerste wat de Rabobank zegt. Heb je hier de juiste vergunningen voor? Dus ik kan ook niet zomaar zo starten. Ik kan ook niet een financiering of een deel financiering van de gemeente krijgen voor dit project.

I: [00:16:26] Ok.

P: [00:16:27] Want uhm..

I: [00:16:29] Door de wet dan regelgeving?

P: [00:16:31] Ja, die wet en regelgeving zit in de weg en dat zit heel vaak in de weg. Ik sprak net met iemand uit Amsterdam een van onze gasten en die werkt voor de Tweede Kamer. Die doet daar onderzoeken voor, voor allerlei politieke partijen. En die zegt ja, uh. Op al die SDG's loopt wet en regelgeving gigantisch achter. Daar zitten, ambtenaren zijn d'raan gebonden. Vinden dat ook niet leuk, maar dat fucked het systeem.

I: [00:17:01] Ja. Lastig is dat. Maar. Als we het hebben over plastic, Uhm, beheer en jouw bedrijf zie je dan de wet en regelgeving als het grootste obstakel eigenlijk?

P: [00:17:19] Voor dit wel.

I: [00:17:20] Ja ja,

P: [00:17:20] Voor dit wel. Kijk, wij hebben ook wel allerlei. Uh kijk m, die ken je misschien ook wel. Ja Loofys, dus, uh ja, we hebben kerstpakketten voor onze uh medewerkers gehad die

helemaal plastic vrij waren om die er awareness ook mee te. Maar dan gaan we al naar kopje twee eigenlijk. Maar wij hebben bij gasten uh workshops gehouden. Zoals de BBC een tv programma had dachten, we, oh dat kunnen wij ook. Daar deden ze t in de straten. Dachten we van nou, dan doen wij dat op de camping. Pak uh, ga op de dijk zitten, die is daar zo. En dan kijk je uit over t water en dan natuur beheersgebied. Ga naar de dijk met een kleedje en leg daar al jouw eenmalige plastics neer. Ja. Die je in je tent of caravan hebt. En dan zag je dat de een heel veel had en de ander heel weinig. En dan leerden ze, we hoefden niet zoveel te doen, maar ze leerden van He, maar jij bent je tandenborstel nog vergeten? Nee, mijn tandenborstel is van bamboe. Oh hu! Bamboe oh, weet je wel. Krijg je zulk soort gesprekken. Wat hartstikke leuk is. Uhm, dus we proberen de gasten wel. Uhm bewust te maken. We leren elke dag nog wat we stom doen of beter zouden kunnen doen. Ook van andere uh uhm, door boeken te lezen. Uhm. Ja.

I: [00:18:43] Want even terug naar de camping, jullie hebben hier jullie eigen accommodatie ook huisjes. Of is t echt alleen maar dat de mensen hier kunnen komen met een tent?

P: [00:18:53] Nee, ze kunnen met een tent komen, ze kunnen met de caravan komen, een camper komen. Een vouwwagen. Wat heb je dan nog meer voor smaken? Uh, mensen kunnen hier als seizoensgast. Uhm een uhm stacaravan, een stalletje of hoe je het ook wil nog maar neerzetten. En wij hebben zelf verhuuraccommodaties en de verhuur accommodaties, de verhuur chalets worden langzaam, Uh, Uh verkocht.

I: [00:19:25] Ok.

P: [00:19:26] En daarvoor in de plaats wordt er langzaam nieuwe cocons gebouwd. En een cocon nou ja, is bijvoorbeeld een uhm, daar zijn we nou mee bezig. Daar staat dit ook voor vol. En. Op een marine fregat. Heb je van die containers waar een reddingsloep in zit. Met zo'n grote klep. Nou, die hebben we gekocht. Uh, deur d'rin gemaakt, ramen d'rin gemaakt. En uh, dan wordt dat een tiny house, zeg maar met een tweepersoons bed erin. Een grote Chesterfield bank, een kleine kitchenette want de mensen huren dan toch maar voor een weekend.

I: [00:20:09] Ja.

P: [00:20:10] En dan ga je toch met lekker weer of buiten barbecueën of uh, uit eten. Maar een keuken heb je niet nodig.

Spreker 3: [00:20:18] Hallo?

P: [00:20:19] Hallo [____], draait jij de deur op slot?

Spreker 3: [00:20:22] Nou ik, ik heb de sleutel zelf.

I: [00:20:24] En draai je het bordje om over?

Spreker 3: [00:20:26] Ik moet even kijken of ik de sleutels heb.

I: [00:20:34] Uhu. Uhm. We hadden het over de tiny houses.

P: [00:20:38] Dus dat d d daar komen allemaal nieuwe tiny houses en allemaal onder een ander thema van de circulaire economie. Dus dit is bijna zonder uh aanpassing kan je een product wat daar niet voor bedoeld was. Kan je gebruiken. We zijn ook met een designer bezig. Uh uit Arnhem, die van uh de doppen van petflessen panelen maakt, dus daar maakt die hele nieuwe plaatmateriaal van. En daar dan weer een tiny house van maken. Dus daar zit wel bewerking op. Uh, maar we willen juist zo veel mogelijk verschillende dingen die d'r ook allemaal heel anders uitzien. Uh, om de mensen te laten zien wat er allemaal kan.

I: [00:21:25] Ok. Mooi. En hebben jullie ook iets van uhm, een restaurant of een eetcafé.

P: [00:21:31] We hebben een klein strand barretje en in t strand barretje verkopen we, uh, vers afgebakken broodjes. Uh kleine lekkere dingetjes voor bij de koffie of thee. We verkopen daar koffie of thee of ijs of bier of wijn.

I: [00:21:49] Het is meer ook een soort lunch plekje?

P: [00:21:55] Ja, maar niet meer dan dat, Uh, om om een uur of vijf. Soms is t als we livemuziek op t strand hebben. Zes uur of zeven uur. Maar eigenlijk is dat vrij. Nou ja, dat is echt incidenteel. Drie, vier, vijf keer in t seizoen.

I: [00:22:10] Ok. Maar ja, dus echt uh accommodatie en een klein uh lunch café?

P: [00:22:17] Nou ja, dan hadden we. In dat lunchtentje hadden we natuurlijk v voorgaande twee jaren erg last. Van uhm Covid dus hadden wij heel veel wegwerp uh. Kartonnen bekers. Maar in die kartonnen bekers zit vooralsnog een plastic coating in. Ja uhm plastic lepeltjes. Ja, heel vervelend.

I: [00:22:43] Ja merkte je veel van Corona?

P: [00:22:46] Nou wij hadden...

I: [00:22:47] In het plastic gebruik bedoel ik specifiek.

P: [00:22:50] Nou ja, dan neemt dat toe. Ja. En uh, niet alleen dat, mensen gingen ook veel meer uhm, eten laten bezorgen omdat ze zelf niet zo zich prettig voelden met uit eten gaan.

I: [00:23:03] Ja.

P: [00:23:04] Dus op een camping kan je wel lekker op jezelf leven maar. Maar daarmee werd de afvalberg wel heel veel groter.

I: [00:23:10] En uhm, ook met mondkapjes en misschien plastic handschoenen, werkte jullie daarmee?

P: [00:23:14] Ja, plastic handschoenen. Uh, mondkapjes hebben pak ik heel even van een kunstenaars, hele leuke [lacht].

I: [00:23:24] Van die herbruikbare?

P: [00:23:26] Nee. Ja. Ken jij deze?

I: [00:23:41] Nee, die ken ik niet.

P: [00:23:42] Er zitten bloemzaatjes in.

I: [00:23:44] Oh!

P: [00:23:45] Dus als je m weggooit.

I: [00:23:47] Wat goed.

P: [00:23:48] Dan wordt. Leuk he?

I: [00:23:50] Da's echt zo heel leuk. Ja. Mooi. Komt dat uit Nederland?

P: [00:23:54] Ja, uit Utrecht.

I: [00:23:56] Super. Hoe heette dat? Marie? Marie Bee Bee?

P: [00:24:04] Dus uhm. En die verkochten we ook.

I: [00:24:08] Superleuk!

P: [00:24:08] Uhm. Ja, dat.

I: [00:24:13] Ja, t is wel echt uh, meer een plastic in die tijd. En is dat nu weer langzaam afgenomen?

P: [00:24:18] Ja weet je, t seizoen moet eigenlijk nog beginnen. Met Hemelvaart wordt dat pas druk. En dan blijft de druk tot augustus, dus daar kan ik niet zoveel van zeggen. Ik hoop niet dat t

zo is, dat omdat de mensen gewend zijn om zoveel wegwerp materiaal te gebruiken. Dat dat zo blijft dan? Ja en Covid is natuurlijk nog niet weg. Het is heel beheersbaar op t moment. Ja, ik weet niet wat dit seizoen gaat brengen. Dat is een beetje te vroeg voor ons.

I: [00:24:52] Ok ja. Nee, dat begrijp ik. Maar ik dacht misschien heb je al een idee, maar jullie zelf?

P: [00:24:58] Nou, ik hoop wel. Ik hoop.

I: [00:25:00] Ja.

P: [00:25:01] Dat we geen uh wegwerp bekers hoeven te gebruiken bij t strand barretje en ik hoop nou ja maar. Maar ja, zo zijn zoveel dingen die ik hoop.

I: [00:25:11] Want hoe deden jullie dat voorheen met uh, de bekers waar we t gewoon van die afwasbare bekers?

P: [00:25:16] Ja ja, gewoon porselein gebakken bekers.

I: [00:25:21] Maar t jullie plan is wel om dat toch weer te gaan gebruiken. Die uh?

P: [00:25:24] Ja, het staat klaar.

I: [00:25:26] Ok. Dat is wel de ambitie.

P: [00:25:29] En ik vind t ook lekker dat drinken eerlijk gezegd, dus de de koffie en thee ervaring vind ik prettiger. In een eh, in een echte beker.

I: [00:25:42] Maar uhm, als je moest kiezen voor een accommodatie of voor de t uh uh, misschien het toiletgebouw hier ook of een douche gebouw of de de lunch café? In welke deel zou je dan zeggen dat t meeste plastic wordt gebruikt?

P: [00:25:57] Oh, door de gasten gasten dus de gasten zelf. By far.

I: [00:26:00] Ok.

P: [00:26:01] En je kunt je voorstellen.

I: [00:26:03] Die nemen dat mee dan?

P: [00:26:04] Ja, die kopen dat. Dus die kopen bijvoorbeeld een een grondzeiltje van plastic om onder de tent te leggen. En als ze weggaan, gooien ze dat alweer weg.

I: [00:26:13] Ja.

P: [00:26:14] En dan heb je een grote boodschappentas vol met een plastic zeiltje alleen al. Nou dan. Uh, hebben ze nog een uh tentje wat uh bij uh Decathlon voor twintig euro hebben gekocht. Het heeft geregend, zit onder de modderspetters. Gooi ook maar weg, als je pech hebt. Uhm, dan hebben ze luchtbedden uh uh van een slechte kwaliteit van de action gooien ze ook, ja nee. En dan heb ik het nog niet over hun uh spullen die ze bij de supermarkt hebben gekocht, uh gehad. Ja.

I: [00:26:55] En dan op hun wekelijkse basis, op een normaal of. Ik weet niet hoe vaak t uh restafval wordt opgehaald. Is dat wekelijks?

P: [00:27:04] Pak ik even en dat is van voor Corona die infographic erbij.

I: [00:27:09] Ik ben wel benieuwd.

P: [00:27:19] Eerlijk gezegd ken ik die cijfers niet. Uh. Oh helemaal uit mijn hoofd, maar dit is dat concept. Even kijken, er staan hier ook kilo's bij. Nee, hier staan geen kilo's bij zo te zien.

I: [00:27:31] Mmm.

P: [00:27:32] Oh, dat is jammer. Maar die ken ik niet uit mijn hoofd.

I: [00:27:35] Ok. Mag ik daar foto's van maken van de deze afbeelding?

P: [00:27:42] Uh nee.

I: [00:27:43] Ok.

P: [00:27:43] En dat d uhm dat dat komt omdat ik niet zou willen dat dat allemaal gedeeld wordt. Uh.

I: [00:27:50] Nee, da's goed. Ja. Maakt niet uit. Maar uhm. Dus je zou zeggen dat bij de gasten zeker de grootste hoeveelheid van plastic vandaan komt. Ja, en als je t zou hebben over je, meer de de accommodatie en het schoonmaakmiddelen en het cafe. Als je uit die 3 moest kiezen.

P: [00:28:09] Waar dan de meeste?

I: [00:28:10] Ja, dat is meer de de tweede plek.

P: [00:28:14] Maar dan is het zoals wij t gebruiken dus niet in het toilet gebouw waar de gast uh oor uh stokjes heeft gebruik van plastic of uh?

I: [00:28:23] Ja meer wat jullie gebruiken.

P: [00:28:26] Dus uh alleen ons gebruik. Waar wordt dan t meeste plastic gebruikt das een goeie vraag. Dus dat is natte vingerwerk van mij hoor.

I: [00:28:34] Ja.

P: [00:28:37] Uhm, dan denk ik in t uh koffiebarretje. Maar ja, is t voor of na Corona?

I: [00:28:45] Dat kan je voor allebei, Uh delen.

P: [00:28:49] Nou by far. Bij uh in Corona tijd, buiten Corona tijd dus daarvoor.

I: [00:28:56] Ja.

P: [00:28:58] Poe dan werd daar niet zo gek veel plastic gebruikt. Oh die vind ik heel lastig. Ik ben, ik heb het nooit absoluut, dus da's echt op gevoel. Denk ik toch dat het uhm. Het strandbarretje het is want ijs zit verpakt in plastic bakken. De broodjes zitten verpakt in een plastic zak van een gro-, en dus 50 broodjes in een grote zak. En qua schoonmaak. Hebben we nou misschien, uh, drie of vier emmers per jaar van plastic die kapot zijn en hebben we eigenlijk vrij weinig flacons uh over, dus ik denk op jaarbasis toch bij t strand barretje maar. Maar als je zegt hoeveel is ons afval vergeleken dat van de gast. Dan denk ik dat dat van de gast een keer of 30 groter is dan, op jaarbasis, dan het van ons is. Dus de grootste winst is dus ook echt te behalen bij de gast.

I: [00:00:02] Interessant dat het zo veel groter is.

P: [00:00:06] Ja, ja, en. Bijvoorbeeld met energie. Da's weer een ander thema. Daar gaat t nou wel niet om, maar wordt het meeste energie wordt door de gasten gebruikt omdat die warm water nodig hebben voor uh de douches. En dat ze elk kampeer inmiddels een beetje vier ampère stroom heeft. Uh, dat staat niet in verhouding met wat wij hier in de receptie of in de loods uh gebruiken of om te repareren of wat dan ook.

I: [00:00:35] Ok. En uhm de plastikken die dan worden gebruikt. In uh in t barretje is dat voornamelijk uh verpakkingsmateriaal? Ja?

P: [00:00:46] Ja.

I: [00:00:46] En doen jullie ook aan bijvoorbeeld afhaal eten? Of krijgen ze dan een plastic bordje?

P: [00:00:51] Uhm wel aan uh afgepakt de broodjes en die zitten in papieren zakken.

I: [00:00:56] Ok. Dus geen plastic?

P: [00:00:58] Nee geen plastic en ook geen plastic coating. En uhm gecertificeerd. Uh papieren broodzakken.

I: [00:01:09] En euh, waar bestellen jullie dan die broodjes of dat het eten wat geserveerd wordt?

P: [00:01:14] Bij de groothandel.

I: [00:01:16] En uh, is dat de Hanos of?

P: [00:01:17] Nee. Bidfood.

I: [00:01:19] Ok. En uh, hebben jullie wel eens geprobeerd om in gesprek te gaan met Bidfood over misschien een plastic vermindering van de verpakking?

P: [00:01:27] Ik denk dat dat niet kan.

I: [00:01:28] Nee?

P: [00:01:30] Ik denk dat dat niet kan. Ik zie daar zelf geen mogelijkheid voor als je een doos met uh vijftig uh uh broodjes bestelt. Diepgevroren. Dan moet dat wel in een plastic zak in die kartonnen doos.

I: [00:01:47] Ja. En uhm. Waar als we t hebben over het afvalbeheer? Uhm, waar hebben jullie dan in de afgelopen jaren? Of misschien beter gezegd voor Corona. Uhm veel plastic geprobeerd te verminderen? Hebben jullie misschien een strategie toegepast om te kijken hoe kunnen we hier plastic verminderen?

P: [00:02:13] Nou, bijvoorbeeld in de schoonmaak. Dus door dat geconcentreerder te laten aanleveren. Uhm, verbruik je daar minder plastics en bij de inkoop wat ik net zei met die vlaggen bijvoorbeeld. Dus daar waar wij weten dat er een goed alternatief is. eh. Proberen we dat.

I: [00:02:36] En doen jullie ook aan? Uh, hergebruiken. Bijvoorbeeld ik denk dan gelijk aan die uh literflessen. Waar dan dat geconcentreerde uhm schoonmaakmiddel in gaat. Maar zijn er ook andere dingen die jullie misschien hergebruiken?

P: [00:02:50] Uhm.

I: [00:02:54] Bijvoorbeeld. Uh {anoniem} had bijvoorbeeld die uh kreeg dan uh emmers met frituurvet binnen en die emmers bracht ze dan weer naar tuinieren die dan de emmers gebruikt om. uh. Onkruid wieden. Dat is misschien een leuk voorbeeld.

P: [00:03:09] Nee, we hebben wel uhm gasten ooit geïnspireerd. Ken je van die flacons plastic flacons? Waar zeg maar wasverzachter of zo in zit zo'n soort fles met een handvat?

I: [00:03:21] Ja.

P: [00:03:22] Ja. En als je die schuin afsnijdt, dan heb je een hoos valt om je boot leeg te hozen.

I: [00:03:27] Oh, dat is wel grappig.

P: [00:03:29] Dat dat soort, uh. Ja. Ja en uhm, dat is uh. Dubbel gebruik. Als je. Ben je een watersporter?

I: [00:03:39] Eeh, ik doe aan golfsurfen, maar ik weet niet of dat telt.

P: [00:03:44] Ja. Uh, als je kijkt naar zeilers, surfers, die hebben dan zo'n wit plastic tonnetje met een knalrode deksel. Ja, om het waterdicht uh dingen te vervoeren.

I: [00:03:55] Ja.

P: [00:03:56] Ja. Maar als je dat tonnetje vult met warm water en je doet daar je onderbroek of je sokken in met een beetje wasmiddel en je gaat met dat tonnetje voetballen. Mmm. Dan heb je geen wasmachine nodig, maar dan heb je onder het voetballen. Dus uh uh t dubbel gebruik van een ding is sowieso uhm beter dan dat je twee verschillende opties hebt. Dus met dat soort dingetjes proberen we wel. Uhm met je gasten mensen..

I: [00:04:25] Ja leuk. En hoe doen jullie dat dan? Heb je dan misschien een een poster of zo?

P: [00:04:30] Ja, wij hebben. Wij hebben nieuwsbrieven die van rond te sturen.

I: [00:04:34] Mooi.

P: [00:04:35] Dus even denken gaat wat daar voor. Uhm.

I: [00:04:38] Daar staan dan een soort tips in?

P: [00:04:39] Bijvoorbeeld. Nu ja. En nu gaat t dan niet over plastic, maar nu gaat t uh over s uh look niet look. Dat is een plantje onkruid of een onkruid. En dat gooi ik nu de komende maand. En als je daar de blaadjes eraf haalt, maar je kan t hier overal plukken en je doet dat op je boterham. Uh. Mm hu. Kaas, dan smaakt t. Dat is een fijnere smaak dan bieslook. Nog zag ik dat m boter gegaan. Ja lekker, dan hoeft je niet naar de winkel. Je hoeft geen plantje met plastic d'r om te kopen. Uhm. Uh en e en t is verser dan vers. Uh. Ja. Dus alles wat je in de natuur direct kan plukken, of ja, dat scheelt al heel veel impact.

I: [00:05:24] En stuur je dan een maandelijks zo'n nieuwsbrief?

P: [00:05:26] Ja.

I: [00:05:26] Ja. Mooi en hebben jullie hier...

P: [00:05:29] En die wordt ook weer net zoals dat Gerco dit getekend heeft. Ja. Dus ik lever alleen de platte tekst aan. En Gerco. Maakt daar mooie dingen van.

I: [00:05:40] Ja, hij had ook voor de Friese Doorlopers van uh de inspiratie gesprekken. Hele mooie tekening gemaakt.

P: [00:05:49] Zo zijn zij ook bij uh Gerco gekomen, die kan dat heel goed.

I: [00:05:52] Oh ja, ja dat had hij heel mooi gedaan.

P: [00:05:55] Dus uh, dat is met de nieuwsbrieven, maar dit soort dingetjes verkopen.

I: [00:05:58] Ja.

P: [00:06:00] Aan dit soort dingetjes over vertellen. Mm hu. Want ze bij Loffy allemaal hebben.

I: [00:06:05] En stoppen jullie die dan in de accommodatie of kunnen ze dat hier kopen de gasten? De Loofys producten?

P: [00:06:12] Uh nee, want ik uh uh, heb geen ruimte om hier een winkeltje van te maken. Uhm. Maar de meesten bestellen t ook zo. Dan zit er ook geen opslag. Uh tussen of niks. Ja.

I: [00:06:27] Ok en dat zit dan alleen in de tiny houses. Of staat dat ook een de toiletgebouw?

P: [00:06:33] Nee, het is jammer dat deze receptie dit kan. Er komt er nieuwe vloet in. D'r komt na vijftwintig jaar een nieuwe receptie en die wordt gebouwd door Opnieuw, ook helemaal circulair. Uh, dus t is hier n grote chaos om omdat. Uh heel veel kasten heb ik al leeg moeten halen. Maar ja, ik hoop. De bedoeling was dat t echt uh in maart al klaar zou zijn, maar zij zitten met personeelsgebrek. Uh t is t schuift maar op. Ik heb ze gister weer gebeld. Wanneer krijg ik t ontwerp? Ja, volgende week krijg je het ontwerp nog maar te zien.

I: [00:07:12] En poeh.

P: [00:07:14] Ja.

I: [00:07:15] Jeetje. Maar dan de producten van Loofys. Waar kan de gas die dan vinden? Is dat dus dat alleen voor de mensen die een huisje boeken of kunnen?

P: [00:07:24] Nee, normaliter staan ze hier. En dan zien ze dat in dan zien ze die oesterzwammen. En..

I: [00:07:30] Ja.

P: [00:07:31] Uh ja, dit is bijvoorbeeld een lampje. En met de opbrengst van de, a als een Nederlander of als wij hier een lampje in Nederland van kopen gaat dan ook een lampje naar Afrika. Kunnen kindjes weer uh huiswerk doen.

I: [00:07:49] Mooi.

P: [00:07:50] Ja.

I: [00:07:52] Maar dat staat normaal allemaal?

P: [00:07:54] Ja, staat hier altijd vol met uh.

I: [00:07:58] En ik zit hier ook de Green Key hebben. Ja. Dus heb jij de Green Key goud? Of?

I: [00:08:02] Ja.

I: [00:08:03] Heel mooi. En merk je daar ook veel? Uhm. Ja, eisen vanuit de Green Key om plastic te verminderen.

P: [00:08:11] Oh ik vond t uhm. Uh uh niet ja. En dan vraag je maar specifiek op dat plastic. Daar weet ik eigenlijk niet heel veel meer van te herinneren. Bij het invullen.

I: [00:08:24] Ja.

P: [00:08:26] Uhm. Maar ook op. Uh plastic vermindering of afvalvermindering sturen zei. Dat is een thema natuurlijk. Ja. Maar weet je? Uh, ik vond dat altijd dikke onzin. Certificering hou ik sowieso niet heel erg van. Dan denk ik uh. Is dat nou nodig? Of uh.

I: [00:08:44] Het is ook best duur toch?

P: [00:08:44] Bijna iedereen kan die. Je moet wel echt het heel beroerd doen wil je geen Green Key certificering krijgen. Mmm. Dus ik vind de, de eisen nog een beetje laag. Maar daar zaten zeker eisen bij waarvan ik dacht bijvoorbeeld dat gaat ook niet over plastic, maar ons papier wat ik in de kopieerapparaat gooide. Ja. Ja. He dat was gewoon. Nou ja, nam ik t goedkoopste mee. Doos vol. Mm hu. Uh, en nu? Nu hebben we denk ik. Oh ja, shit. Nee dat, dat moet ook goed. En waar we naar op zoek gingen. Wat er nog helemaal niet was in ieder geval een jaar geleden. Werkhandschoenen voor uh, de, nou ja, onze medewerkers. En dan bedoel ik niet uh van die dunne latex, uh schoonmaak handschoenen aan, maar k bedoel echt werkhandschoenen om een straatje te leggen of om hout te schuren. Of uh. Ja van die. Maar werkhandschoenen zijn niet circulair die worden niet, dus een overall of een uh tuinbroek of uh voor de medewerkers wel.

I: [00:09:52] Moeilijk om te vinden.

P: [00:09:53] Maar die werkhandschoenen? Ja, als er nooit iemand naar vraagt. Ja dan doet, blijft iedereen het doen zoals het ooit werd gedaan. Als er geen prikkel is om dat te veranderen, dan moet je wel he. Echt uhm heel veel geluk hebben wil iemand denken. He die is eigenlijk heel raar.

I: [00:10:15] Mm hu. Oke. En uhm. Als we kijken meer naar de positieve kant. Op welke grote successen heb je afgelopen jaren in je bedrijf gezien voor plastic vermindering.

P: [00:10:29] Ja uhm, dus dan zeg ik weer even, niet specifiek op plastic. Maar omdat het toch bij ons allemaal in n grote bak terecht komt was de grootste quick win waar wij niet op stuurden

op minder afval. Mmm. Dus dat was niet, Uh, onze onze prikkel om dit uh deze service te bedenken. Maar wij rijden, uhm uh, en in Corona tijd deden we dat ook niet omdat dat Corona technisch niet handig was, verstandig, maar dan rijden wij met een karretje langs onze gasten en dan komen we t afval ophalen. En dat was ontwikkeld die service. Uhm, dus de de intrinsieke prikkel van ons was, als ik op vakantie ga of als ik thuis ben en ik wil van m'n afval af, dan loop ik tien meter, tenzij ik een hele lange oprijlaan heb. Maar om van m'n afval af te komen in een hotel doe ik drie stappen. En ik. En op een camping moet ik misschien wel tweehonderd meter lopen. Dat is eigenlijk raar. En daar kwam ik op. Uh, door de Blue Ocean strategie, ken je dat boek? {telefoon gaat} Die moet ik heel even oppakken hoor.

I: [00:12:08] Uhm, waar waren gebleven bij de uhm. Je had het over dat je een een soort karretje dat langskwam..

P: [00:12:16] Ja dus uh d daar gaat een medewerker langs. Uh de blauwe oceaan strategie boek las ik. En dat gaat over hoe ze Cirque du Soleil ontwikkeld hebben. Uh, dus d'r waren allemaal circussen. Uh. Uhm. Die prijzen stonden enorm onder druk. Uh, en toen gingen ze kijken naar alle processen binnen dat bedrijf en alles wat ze aanboden en daarin waren. De wilde dieren waren de hoogste kostenpost. Terwijl t maatschappelijk ook al wat begon te schuren toendertijd. En toen dacht ze als we nou die hoogste kostenposten uithalen en waar voegen iets toe uit een andere sector namelijk uh, de theatersector. Want de theaters zijn wat elitair daar, daar staan de prijzen niet zo onder druk. Dus toen hebben ze dat toegevoegd. Ok. Daar gaat dat boek over ja. En toen dacht ik oh, wat is nou eigenlijk wat onze gasten allemaal in de customer journey doen? En wat is nou eigenlijk heel raar bij ons of in onze sector? En toen dacht ik ja, dat is dat afval nou. Maar daar dus. Zo hebben we ook wel op de Dutch Design Week Florieke Martens ontmoet. Die stond daar op de Graduation Show. Was zij afgestudeerd met een karretje, ook voor achter de fiets. Uh, wat een uitklappen buiten keukentje, een veld keukentje is. En toen vroeg ik haar. Ik vond het een mooi ontwerp. Heel erg. No nonsense. Uhm. Florieke, kan je dit ontwerp aanpassen? Uh, naar een fiets karretje waarin ik de dingen gescheiden op kan halen dus glas en oud papier en..

I: [00:14:00] Ja.

P: [00:14:00] En toen heeft ze dat dan gedaan. Toen zei mijn man nog van je bent niet goed, want dat kaartje was al zeventien honderd gulden of euro. En dan moet er ook nog personeel opgezet worden. Dat verdienen we nooit terug. Dus ik ja, nou ja, maar je weet hoe t gaat in een huwelijk. Soms krijg je gelijk, soms niet. Ik kreeg gelukkig mocht ik t toch doen. Ik weet t ook niet. Maar toen hadden we in dat jaar, sinds we dat ging een doen vijftientig of dertig procent minder afval. Zo, en dat kan je verklaren om de afval in t algemeen he, dus ook die plastics wat t allergrootste deel natuurlijk is. Als jij naar toilet gaat en je hebt uh gepoept, dan vind je t vervelend als na jou meteen de volgende jouw hokje ingaat. Want dan denk je oh, dan kunnen ze misschien wel merken dat ik gepoept heb. Mensen schamen zich voor hun afval. Als een ander het ziet of kan merken wat t afval was. En omdat dit iedere keer vonden ze t een geweldige service. Ze hoeven niet meer lang te lopen, maar om nou iedere dag zo'n groot, dus mensen gingen hun best doen om dat afval te verkleinen.

I: [00:15:13] Ja, dat is wel mooi.

P: [00:15:16] Uhm ja, dat heeft de grootste impact gehad denk ik. Maar wij meten dat ook niet iedere keer door. Dus zo'n workshop. Uh, met eenmalige plastics op de dijk. Uh, dat doen we niet elk jaar. Maar misschien was dat wel een goed idee om dat vaker te doen. Maar het helpt wel voor mensen om elkaar te inspireren. Wat zijn alternatieven? En uh ja en bewustzijn. Want d'r worden heel veel plastics toegepast daar waar het niet per se hoeft. Zie, dit is een pot, had, had ook een glas glas gekund of nog mooi aan in een pot, Uh die uhm, hergebruikt is of dat je het met je eigen..

I: [00:16:09] Of Pieter Pot, ook een leuk concept.

P: [00:16:12] Die hebben we vorige keer uh voor april in de nieuwsbrief gehad. Zit in eh Leeuwarden ook he.

I: [00:16:18] Ja ik bestel het ook thuis.

P: [00:16:19] Ja. Dus dan kan je uh ouwe flessen daar inleveren en dan maken zij d'r een mooie pot van.

I: [00:16:25] Mm hu. Ja. Ja mooi. Super. Maar dat zijn al hele mooie successen die je benoemde eigenlijk. Ik vind t wel heel gaaf dat je dat karretje hebt Uh laten om-designen. Uhm, maar dat dat loopt nog steeds dat uh karretje dat afvalt ophaalt?

P: [00:16:44] Niet in corona tijd. Ok. Dus uh nu. Uh vanaf Hemelvaart gaan we daar weer uh mee beginnen. Ja. Tenminste als de Corona niet opnieuw terugkomt keihard.

I: [00:16:57] Ja maar uhm. Over het karretje. Wa wat werd er nou in verzameld? Wel welke verschillende afvalstromen?

P: [00:17:06] Ja. Uhm, oud papier.

I: [00:17:09] Ja ja.

P: [00:17:11] Oud glas.

I: [00:17:12] Ja.

P: [00:17:13] Restafval en uhm batterijen.

I: [00:17:19] Ok. Uhm. Geen GFT?

P: [00:17:24] Nee, dat mogen ze op een. Uh ja, ze kunnen het wel daar inleveren maar leveren. Maar ze kunnen dat ook op. Uhm. Want gft is bij ons met al dat gras, dus die ene bananenschil kunnen ze wel inleveren. Maar het afgehakte gras, dat is veel meer.

I: [00:17:41] Ok. Ja. Mooi. En uhm, even door naar het volgende onderwerp over. Over gasten en betrokkenheid, maar ook personeelsbetrokkenheid. Uhm want gezien we nog niet zo heel veel tijd meer hebben. Uhm, maar t was heel super interessant is.

P: [00:17:57] Ik heb het ondertussen ook al een paar keer gezegd he, dus wat wij doen om t. Dus met een kerstpakket kan je een statement maken. Daar is dat boek ook van meegegeven. Nou ben ik hun naam even kwijt van die twee zusjes uit Amersfoort. Die hebben een boek geschreven over plastic vrij leven.

I: [00:18:15] Oh mooi! Misschien? Uh, Elisa Pals uit Breda?

P: [00:18:21] Nee, nee, t zijn twee zusjes uit. Uh, en die ze hebben ook een eigen winkel in uh Amersfoort. Hele leuke winkel met uh, bijvoorbeeld van die bamboe, Uh tandenborstels en zo.

I: [00:18:32] Ja. Maar voor de de gasten die jullie ook. Uhm, je had het bijvoorbeeld over die waterdruppel van hout, waar je dan een soort van mensen proberen te nudgen? Van Uhm, verminder je watergebruik? Ken je nudging? Weet je wat dat is?

P: [00:18:46] Ja, ja, ja, manipuleren. Ja ja.

I: [00:18:49] Maar toen jullie dat ook op een manier met plastic?

P: [00:18:52] Uhm. Nee, we wilden dit doen. Uh, dat zou heel veel impact hebben.

I: [00:18:57] Maar dat is nu nog niet mogelijk wet- en regelgeving? Nee?

P: [00:19:01] En uh nee, of ik moet een een uh stille uh financierder vinden en uh en. En dat dan zonder uhm wet- en regelgeving. Uh gewoon maar doen en dan zeggen oh mag dat niet?

I: [00:19:16] Ja. En maar ik vond de plastic workshop op de dijk vond ik ook wel een soort nudging eigenlijk. Ja. Was ook een mooie. En hoe lang? Hoe lang geleden hadden ze dat gedaan?

P: [00:19:27] Uh, dat is drie jaar geleden. Mmm.

I: [00:19:30] Ja. En uhm, waar komt voor jou eigenlijk de de meeste motivatie vandaan om dit soort initiatieven te nemen? Is dat echt zo voor de wereld of ook voor uhm misschien Uh kostenvermindering bijvoorbeeld?

P: [00:19:46] Ja, heel vaak. Ja, een enkele keer heb je een beetje kosten winst door duurzaam. Maar heel vaak kost het je geld.

I: [00:19:55] Ja.

P: [00:19:55] En uh, blijven onderzoeken en blijven. Uhm, dus qua tijd en energie kost het ook best wel veel. Ja uh, ik vertelde jou bijvoorbeeld ik was van de week bij uh. De Vereniging Circulair Friesland, kost me weer een paar uur.

I: [00:20:15] Ja best wel veel op en neer..

P: [00:20:18] Uh t t kost veel om. Uhm dit vak, wat eigenlijk echt een vak is. Uh wat bij proberen te houden d'rop te leren op die thema's.

I: [00:20:32] Ja.

P: [00:20:34] Dus ik zou niet zeggen dat dat uh, dat die economische prikkel dat dat goedkoper zou zijn, die gaat vrijwel nooit op. Ik heb nog een leuk aan naar nudging.

I: [00:20:47] Mmm. Uhm.

P: [00:20:50] Dus als je een vers bloemetje in t toilet ophangt dan uhm maken mensen t minder gauw vies.

I: [00:20:58] Mmm. Oh. Dat is wel interessant.

P: [00:20:59] T is ook zo. Uhm. Maar even ja, even teruggaan op uh. Dus de de de financiële prikkel is niet aan de orde. Uh volgens mij. Uhm, ik vertelde jou waar ik vandaan kom uit wat voor een soort nest ik kom.

I: [00:21:18] Ja.

P: [00:21:19] En ik denk dat dat qua drijvers. Uhm wie wie ik ben, Uh de meeste impact heeft gehad. Dus als je ouders hebt die lieten zien en die discussieerden uh en ook met andere mensen. Uhm wat de impact is van een giflek..

I: [00:21:43] Ja.

P: [00:21:44] Uhm en jou wijzen. Je kan naar een mooie stromende rivier kijken, maar je kan ook de dode vissen zien drijven. Ja. Uh. Maar t is maar net hoe je kijkt. Uh, en dat wordt voor een heel groot deel bepaald door door je opvoeding denk ik. Ja. En daarnaast uhm. Waar komt mijn drijfveer vandaan? Ik denk dat we niet goed bezig zijn op heel veel vlakken. Dat dat kan. Zo niet, dat is niet houdbaar.

I: [00:22:25] Nee.

P: [00:22:27] En als, ik zei ik ben ook oma. Ik zou het wel fijn vinden als mijn kleinzoon en kleindochter ook een uh redelijk goed leven kunnen hebben. Ja, maar dan heb je wel een gezonde aarde nodig en dat is ie helemaal niet. En een gezonde maatschappij? Dat is die ook niet. Dus uh. Zolang uh vijftwintig procent van de jongeren onder de vijfendertig een burn out heeft gehad of heeft denk ik dat we een heel ziek maken de maatschappij hebben. Als de biodiversiteit met negentig procent is afgelopen, afgenomen in zestig jaar tijd, dan is ie wel heel ziekmakend. Uhm.

I: [00:23:07] Zeker weten.

P: [00:23:09] Als de olie in Europa in tweeduizend uh veertig op is. Als we zo doorgaan. Ja.

I: [00:23:21] Het is geen....

P: [00:23:22] Uh, t is uh uh, we lopen tegen alle grenzen aan ja. Of we zijn er misschien al overheen, maar dat wil ik niet geloven.

I: [00:23:33] Nee, dat is wel deprimerend als je daar zo naar kijkt. Maar daar ben ik het mee eens. Uhm. En over de wet en regelgeving? Is dat ook een motivatie voor jou? Zeg maar. Nee, niet op dit opzicht van dat plastic, maar bijvoorbeeld dat. Uh ondernemers...

P: [00:23:52] Ik heb van de week nog een uhm mailtje gestuurd naar de provincie. Uh, waarin ik me afvroeg hoe t kan dat een boer wel een minicamping mag hebben en een windmolen en wij geen windmolen mogen hebben op onze camping.

I: [00:24:08] Ja.

P: [00:24:10] Uh, want zonnepanelen en een windmolen zijn heel complementair in een constante energievoorziening. En we moeten allemaal in die in die energietransitie.

I: [00:24:22] Uh overstappen?

P: [00:24:24] Mee. Ja. Ja nou ja, dat wordt lastig.

I: [00:24:27] Nee.

P: [00:24:27] En uh, dus ook daar zie je een boer wordt vrijgesteld, maar een boer heeft uh. De agrarische sector heeft een hele goede lobby vanuit de bank vanuit uh het verleden en dat heeft de recreatie sector niet. En de recreatiesector heeft met de meeste wet en regelgeving te maken, nog meer dan een ziekenhuis. Je vindt...

I: [00:24:50] Echt?

P: [00:24:51] Ja. En dat heeft Marco Hekkert, een hoogleraar, uh Utrecht. Uhm onderzocht.

I: [00:24:57] Ok.

P: [00:24:58] Waarom is de recreatie sector de minst innovatieve sector? Nou het ligt ook voor een deel aan de suffe ondernemers natuurlijk. Mm hu. Maar t ligt ook aan. Uhm uh. De idioot hoge wet en regelgeving. Je hebt heel veel gemeentelijke uh wet en regelgeving provinciaal landelijk. Je hebt t waterschap, je hebt, je hebt heel veel overheden en verschillende overheden die d'r wat van vinden. En als je je niet goed uh georganiseerd hebt of onvoldoende dan wordt er over je heen gelopen. En dat is wat er gebeurd is. Dat kan ik in m'n eentje niet veranderen.

I: [00:25:39] Nou, dat is wel heel lastig.

P: [00:25:40] Ja. En uhm, we moeten versneld door die transitie. Is mijn idee.

I: [00:25:48] Ja.

P: [00:25:49] Uh. Maar de wet en regelgeving loopt hopeloos achter. En dat is ook een probleem voor die ambtenaren. Die vinden dat ook niet leuk. Maar daar heb je wel mee te maken.

I: [00:26:00] Oh, oh jee.

P: [00:26:04] Ik zou even [pakketje aannemen van postbode].

I: [00:26:12] Daar gaan we weer. Uhm, we had het over de energietransitie en dat uh wet en regelgeving enorm achterlopen.

P: [00:26:20] Nou ja, voor alle transitie loopt de wet en regelgeving heel erg achter. Voor allen.

I: [00:26:29] Dat maakt t wel heel lastig voor de recreatie sector.

P: [00:26:33] Nou voor heel veel sectoren, maar maar ook voor onze sector. Ja.

I: [00:26:38] Jeetje. Uhm. Ik denk dat ik doorga naar het volgend thema. Want onze tijd is bijna om, maar dat gaat over circulaire economie. Uhm ja, ik denk dat je de termen natuurlijk wel kent. Uhm, en kun je mij vertellen hoe je dit concept uhm begrijpt in jouw bedrijf en of je dat ook ziet als iets wat uhm haalbaar is? En uh, zie je dat als een positief iets of meer een een, een, een uitdaging of een positieve uitdaging?

P: [00:27:06] Ik begrijp je vraag nog niet helemaal goed. Uhm, want die circulaire economie, die gaat ons allemaal aan.

I: [00:27:13] Ja, dat is.

P: [00:27:14] Dus ook de camping.

I: [00:27:15] Maar zie het als iets wat uhm moeilijk is om te halen met misschien juist door de wet en regelgeving. Of uh nou.

P: [00:27:26] Nou, we lopen dus ik begon. In t begin van dit gesprek zei ik dat onze negatieve impact op de wereld heel erg veel slechter is geworden sinds mijn jeugd.

I: [00:27:41] Ja.

P: [00:27:42] Uhm dan dat we de goede dingen zijn gaan doen. Dus we zijn naar mijn smaak heel erg gaan sturen op efficiency en op comfort. Efficiency door uhm dingen in de massa veel meer te produceren. Dus t wordt in China geproduceerd of in India en dan moet t verpakt worden en met. Maar t is allemaal efficiency. Dan kan je die kosten en kosten gestuurd. Uhm. En naar comfort. Dus het is comfortabeler om met een auto van A naar B te gaan dan dat je met de bus naar de trein gaat én van de trein weer met de bus hiernaartoe. Mm hu. Als voorbeeld. Ja. Uhm. En dat dat hebben we de afgelopen decennia heel erg gedaan.

I: [00:28:32] Ja.

P: [00:28:35] Ten koste van uh van de uh uh van de natuur. Dat mocht wat kosten, maar de werkelijke kosten, de impact op de natuur, die wordt nergens verrekend. Maar het wordt tijd dat we de echte kosten gaan betalen. En ik denk dat je dan een veel dat dat heel erg helpt in die transitie. Dus als ik moet betalen voor de uitstoot voor het vervoer van China of India naar Nederland alleen al, dan wordt dat product dan. Kijk vroeger, vroeger, toen ik een kindje was en ik kort voor een vriendinnetje voor haar verjaardag, dan was ik zeven jaar of zo. Mocht ik op een kinderfeestje komen, dan kocht ik vierentwintig kleurstiften. Mm hu. En achter in die stiften zat een dopje, een afsluitdopje. En als die ene stift het niet meer zo goed deed, dan liet je uit de kraan één druppeltje water d'rin lopen en dan deed ie t weer. Dan ging ie langer mee. Ja, toen kostte een pak stiften twee gulden vijftig. Als ik nu naar de Action ga en ik koop vierentwintig kleur stiften, dan ben ik onder de euro kwijt. Dat kan niet na vijftig jaar.

I: [00:29:53] Nee.

P: [00:29:55] Bovendien, als ik tegen onze kinderen zeg als je dat dopje d'ruit haalt of je lacht, dan gaat ie langer mee. En dan denken ze je koopt toch gewoon nieuw?

P: [00:00:00] Als je dan het dopje d'ruit haalt of je, dan gaat ie langer mee en dan denken ze je koopt toch gewoon nieuw.

I: [00:00:05] Mm hu. Ja, t is veel meer comfort.

P: [00:00:08] Maar uh, dat is allemaal comfort, gemak.

I: [00:00:14] En de. Maar sommige mensen zien de circulaire economie meer als een, als iets wat heel lastig is om te behalen in bedrijven, ook bijvoorbeeld door wet en regelgeving. Uhm. Zie jij dat...?

P: [00:00:28] Nee, d'r zijn ontzettend veel stappen die je kan nemen. We doen het zo ontzettend ruk met elkaar dat er nog heel simpel, heel veel stappen te maken zijn.

I: [00:00:42] Ok, dat is mooi, maar om dan uiteindelijk de ultieme circulaire economie in je bedrijf op te zetten. Zijn er zeker nog wel obstakels, hoor ik uit jouw verhaal.

P: [00:00:53] Ja, als je het hebt over dit soort dingen, de energie uh plastic, uh recyclen zelf. Uhm. Dan liggen daar uitdagingen. Uh. Maar dan nog zijn daar heel veel stappen die je kan nemen we we hadden. Uh nou, hoe lang geleden is dat dan? Ik denk in negentien achtentachtig zie je die zwarte paaltjes die zijn gemaakt van landbouw plastic door Lankhorst die staan d'r al veertig jaar. Die verrotten niet. Ja, dat was toen revolutionair. Ze waren niet duurder dan een houten diamantkoppaal. Dus ik denk ja, waarom neem je dan een houten paal waar een boom voor om gehaald moet worden, terwijl je t ook van afval, wat je redt van de afvalberg.

I: [00:01:47] Precies.

P: [00:01:48] Uhm.

I: [00:01:49] Mooi. Maar er zijn dus heel veel dingen, stappen?

P: [00:01:54] Ja, er zijn heel veel stappen die je kan nemen, die je kan maken die je kan afkijken bij anderen. Hoe doen die dat nou? Uhm. En we moeten elkaar daarin stimuleren en uh motiveren.

I: [00:02:10] Zeker. En dat doen jullie al heel goed volgens mij met de nieuwsbrief.

P: [00:02:14] En uh nou e en begin. Uhm uh de grootste win, dat is bij de energie door uh te isoleren, goed te isoleren. Maar bij alle inkoop heb je het nodig.

I: [00:02:28] Ja.

P: [00:02:29] En als je het nodig hebt kan je het tweedehands aanschaffen. Dan is er geen. Uhm. Bewerking op nodig.

I: [00:02:38] Ja.

P: [00:02:40] En als het niet tweedehands te krijgen is, uh. Maar z zo kan je zo door die circulaire economie en al die tien thema's heen uh gaan. Maar uh uh de grootste winst is niet dingen kopen die die je toch niet nodig hebt.

I: [00:02:57] Ja. Hergebruiken, verminderen, recyclen.

P: [00:03:02] Ja.

I: [00:03:03] Mmm. Ja, dat waar. Eigenlijk al mijn vragen. Uhm, heb je misschien een vraag voor mij? Of uh.

P: [00:03:09] Ja, ik ben wel benieuwd. Misschien had je t al verteld. Nie niet vandaag, dat weet ik wel. Welke opleiding doe jij?

I: [00:03:15] Ik doe eh global responsibility en leadership. Dat is op uh het campus Friesland, dat is een deel van de Rijksuniversiteit van Groningen, soort van buiten tak in Leeuwarden. En uh, dat is eigenlijk de enige bachelor daar nu. En het is best wel een kleine studie. Maar ja, t is heel erg gefocust op de de SDG's en ja duurzaamheid.

P: [00:03:36] Ja die staan achter jou.

I: [00:03:39] Oh van Spark ook, mooi. Ja, dat is maar mijn uh interesse zijn, Uh, meer specifiek in de circulaire economie en in de gastvrijheidssector en de hospitality sector. Uhm. Ik heb ook uh onderzoek gedaan naar uh koffiedik en uh sinaasappel sinaasappelschil, Uh upcycling Friesland. Want ik heb uh. Hiervoor liep ik stage bij de Toerisme Alliantie Friesland. Ik uh, ik werk daar eigenlijk officieel nog uh in de social media marketing. Dus ik uh. Post allerlei dingen op Facebook en zo. Uhm, maar we hebben ook hele leuke dingen geleerd en ook samengewerkt met uh Hanneke Schmeink van Uh Circulair Friesland. Dus uh hele leuke nieuwe dingen geleerd en uh een beetje meer er achter komen wat mijn interesses zijn, specifiek in circulaire economie. Nu is t wel gefocust op afval vooral, maar t is zo breed. Dus uh.

P: [00:04:39] Ja. Nou, ik kan je alleen maar aanbevelen om ook naar uhm Semco te kijken. Ricardo Semco.

I: [00:04:45] Ja. Oh ja, dat ga ik zeker doen.

P: [00:04:51] Misschien kan je ook Sjon van Ooij nog interviewen van Omrin omdat daar alle plastics terechtkomen. Sjon doet ook hele mooie dingen. Mm hu. Uhm. Met plastics, dus hij zorgt ervoor dat dat wat niet recyclebaar is, lang niet alle plastics uh zijn recyclebaar, het zou helpen als we als we alleen nog maar werken met uhm twintig soorten plastics in plaats van meer dan duizend. Ja dus alleen nog maar twintig plastics die ook recyclebaar zouden zijn. Ja, dat zou ook al heel erg helpen in die hele transitie. Uh. van plastic afval.

I: [00:05:33] Ja. Uh, maar ook.

P: [00:05:35] En daar toe te passen waar die echt, Uhm, Uh van waarde is. Of niet alleen daar toe te passen waren er geen goed alternatief voor is. Ja, als we, als we dat zouden doen, dat zou wel heel veel schelen.

I: [00:05:52] Zeker. Ja, ik vond t ook wel mooi dat we nu die afvalcontainers krijgen in in Leeuwarden tenminste van gerecycled plastic. Is wel leuk. Voor restafval en GFT eigenlijk. Ja, Omrin is wel weer een mooie stap aan t zetten. Maar uhm, wil je graag t uh onderzoeken ontvangen?

P: [00:06:11] Ja hartstikke leuk. Ja.

I: [00:06:14] En ik mocht je, ik heb wel iets goed gekeken mocht ik je noemen in de in de presentatie?

P: [00:06:19] Ja. Uh. Daarnaast denk ik. En die heeft Hanneke ook wel overgenomen. Dus wij ontvangen gasten op de meest mooie momenten in hun leven en dat ze heel relaxt zijn. En als je heel relaxed bent, dan sta je meer open voor nieuw gedrag en nieuwe ervaringen.

I: [00:06:43] Ja, dat is ook bewezen.

P: [00:06:45] En uh, zo hebben hebben wij de knoflook uit Frankrijk of de Italië opgehaald, Uhm in ons menu omdat we daarna gingen eten en k dacht oh da's wel een lekker knobbeltje. Dat gaan we doen. Uhm, de Nespresso koffiemachine in een hotelkamer denk je Oh da's handig die wil ik eigenlijk ook wel hebben thuis. Uhm, dus je hebt je proefritjes al gehad. En ik denk dat als we die, uhm dat gegeven veel meer toepassen op de camping. Dan kunnen we veel meer inspiratie uh efficiënter delen. En daar gaat t om. Uh.

I: [00:07:33] Zeker een goeie plek om mensen bewust te laten worden.

P: [00:07:37] Wij hebben een hele kleine impact in deze omgeving met onze camping. Uh uh hoe wij het organiseren. Maar als wij onze gasten uhm goed weten te inspireren dan heeft dat een veel grotere impact. En als we niet alleen onze gasten inspireren, maar ook onze collega's door te laten zien wat we allemaal doen en kunnen, dan hebben we nog meer. Uhm. Dus dat is ook wel onze droom om uhm van de camping een circulair living lab te maken waar allerlei leveranciers uh laten zien wat ze kunnen. Uh, wij hebben een mooi podium, onze gasten zijn de innovators early adopters. Uh, dus daar beginnen veranderingen ook. Uh, wij hebben een mooi groot netwerk. Uhm.

I: [00:08:34] En met uhm {telefoon gaat}... Ik had nog even een korte vraag over de medewerkers nu je er op kwam, hebben jullie, komen jullie ook samen om te praten over duurzaamheid? Om meer te leren over bijvoorbeeld plastic vermindering?

P: Ja wij zijn een hele kleine organisatie, dat heeft heel veel grote voordelen. Elke dag zitten we hier met mekaar om de tafel koffie te drinken. Dus die lijntjes zijn heel kort. En dan ben ik ergens geweest dan zeg ik ooh dat was ook heel mooi, dit heb ik gezien of dit gaan we doen of hebben jullie een idee?

I: Ja, dus je betreft ze wel meteen?

P: Ja daar ontkomen ze niet aan. Iedereen weet ook wel van elkaar wie wat doet maar dat is puur omdat we een hele kleine organisatie zijn.

I: Oke, en er zitten, zitten de medewerkers bijvoorbeeld ook in het Green Key team? Voor de Green Key om dat bij te houden, dat werkt toch zo of niet? [Bezorger klopt aan].

P: En ehm, soms helemaal niet, op zich snap ik het, als je je bikini bent vergeten, ik bestel er even eentje en dan heb ik hem morgen. [Bezorger klopt weer aan].

Maar sommige bestellen ook hele bureaus of schemerlampen en dan denk ik wat?? Maar dan zeggen ja jij bent toch hier elke dag en wij werken overdag. Soms krijg je zulke grote dingen ... Maar ja dat is weer een andere discussie.

I: Ja wel interessant, maar ik denk dat ik wel genoeg heb geleerd zo en jij moet volgens mij weer door zo te zien.

P: Ik ga gauw naar huis.

I: Maar in ieder geval hartelijk bedankt voor je participatie!

7.3.4 Transcript of Participant 4

Transcript Key

{...} = Introduction / Conclusion

I = Interviewer

P = Participant

(...) = Pause

[[____]] = Redacted text for anonymity

[laughs] = Laughter

I: [00:00:03] Als het goed is, begint het nu. Super. Ehm, nou, ik ben dus Livia Westgeest. Ik ben nu in mijn derde jaar van mijn studie op Rijksuniversiteit van Groningen. Ik zit in Leeuwarden

op Campus Friesland en daar studeer ik Global Responsibility & Leadership. Het zijn een beetje grote termen, maar het gaat heel erg over duurzaamheid. En ik ben zelf heel erg geïnteresseerd in duurzaamheid, in de hospitality en ook in de circulaire economie. Ehm. En ik ben sinds kort junior project assistent van Lucia Tomassini voor het project, het SIA RAAK MKB project over plastic vermindering in de gastvrijheidssector. En ik ben nu voor mijn scriptie een vooronderzoek aan het doen voor dit project en hierin ben ik eigenlijk aan het onderzoeken wat de barrières en kansen zijn om plastic te verminderen in de Friese gastvrijheidssector, maar vooral met de focus op de Friese Doorlopers en op het SIA RAAK MKB project en de partners daarvan. En in het komende uur zal ik voornamelijk een vragen stellen over drie thema's. Het eerste thema is plastic beheer. Tweede thema is de gasten en personeelsbetrokkenheid en het derde thema is circulaire economie. En voordat we daarmee beginnen. Wat kleinere, korte vragen en de eerst vraag is eigenlijk wat jouw rol is in het [[____]] verblijf. Ben je de eigenaar of ben je meer de manager?

P: [00:01:42] Eh ja, ik ben een manager, dus ik ben niet de eigenaar. En de [[____]] is een stichting.

I: [00:01:47] Ok.

P: [00:01:48] Dus er is ook niet een investeerder of iets dergelijks.

I: [00:01:52] Ok. En hoe lang ben je al manager?

P: [00:01:57] Uh, sinds 2008.

I: [00:01:59] Ok. En wat voor opleiding heb je hiervoor gedaan?

P: [00:02:03] Uh, ik heb uhm ik heb hiervoor heb ik gewerkt zeven jaar in de ICT en en ik heb uh als opleiding heb ik bedrijfseconomie gedaan, uh ook aan de RUG.

I: [00:02:14] Ok. Leuk.

P: [00:02:16] Ja. Maar jij zegt, je bent, je werkte, je zit op school op de universiteit van Groningen en je wordt ingezet bij de NHL Stenden?

I: [00:02:25] Klopt, ja, ik ben dus een onderdeel van de onderzoeksgroep over Sustainability in Hospitality.

P: [00:02:33] Ja.

I: [00:02:33] Ik studeer daar niet, maar ik ben. Ik loop er wel een soort van stage.

P: [00:02:37] Ja, ok.

I: [00:02:38] Dus een beetje complex. Maar ik zit niet op NHL.

P: [00:02:41] Nou, het is oké, blijkbaar kan dat.

I: [00:02:44] Ja, ik, ik wist dat ook niet. Uh ja. Lucia Tomassini en Ellen Cavagnaro hadden mij benaderd of ik daar geïnteresseerd in was en het leek me wel een hele leuke kans.

P: [00:02:54] En ze kon dus geen mensen vinden in en binnen hun eigen gelegenheid. Dan denk ik of.

I: [00:03:00] Nou er hadden wel mensen zich opgegeven. Of hoe noem je dat?

P: [00:03:06] Ja, aangemeld?

I: [00:03:07] Ja, maar die hadden het niet alle uh aspecten waar zij naar op zoek waren denk ik.

P: [00:03:15] Ja.

I: [00:03:15] Uhm en ik. Hiervoor liep ik stage bij de Toerisme Alliantie Friesland.

P: [00:03:21] Ja.

I: [00:03:22] En toen was dus Lucia Tomassini was mijn supervisor. En ze vond dat ik het daar heel goed deed en ze vond het mij juist een goede aanvulling voor dit project.

P: [00:03:33] Ok. Leuk.

I: [00:03:34] Ja. Dus zo is het eigenlijk gebeurd en ik loop nu sinds maart. Uhm, stage eigenlijk voor hen en dat duurt nog tot februari 2023.

P: [00:03:46] Ja ja, want je loopt stage of dit was toch het vooronderzoek voor je eigen studie?

I: [00:03:52] Ja ja, dat dit voor onderzoek is tot 10 juni. Ja. En de stage is dus tot februari 2023.

P: [00:04:00] En die stage, die is wel gewoon voor jou een opleiding aan de rug?

I: [00:04:04] Nou nee, want mijn m'n opleiding eindigt dus dit jaar. Maar daarna is er een vrijwillige stage om gewoon te leren over duurzaamheid in hospitality. Nou eigenlijk een soort, je kan het zien als een tussenjaar denk ik. Uhm ja, da's een beetje mijn plan. Uhm. Maar nog even terug naar nog twee korte vragen. Wie is de afvalinzamelaar van [[____]] of welk bedrijf?

P: [00:04:35] Bij [[____]] ? Uh, werken we samen met Renewi en alleen op [[____]], is dat de Omrin.

I: [00:04:43] Ok, maar euhm. [[____]] zit toch op [[____]]?

P: [00:04:50] [[____]] zit overal in het land, er zijn 20.

I: [00:04:53] Oh okay.

P: [00:04:54] Het is een keten. En de meeste die werken samen met Renewi, maar die hebben geen afname op het eiland.

I: [00:05:03] Ok, ok. Dus normaal, met de keten is het Renewi, maar hier [[____]].

P: [00:05:08] Ok.

I: [00:05:09] En ook nog wat is jouw leeftijd?

P: [00:05:12] Ik ben 47.

I: [00:05:16] Ok, Ehm. En dan even naar de dat de grotere vragen. En en uh, hoe, kun je mij een beetje globaal vertellen over hoe jullie plastic beheren in [[____]] op [[____]]? En heb je bijvoorbeeld een plastic strategie om te recyclen? Of?

P: [00:05:32] Mmm. Ja, dat is. Kijk binnen. Uh uh dat dat. Het is heel ingewikkeld, want uh de Omrin, die verzamelt het niet apart.

I: [00:05:46] Ja.

P: [00:05:47] Dus alles gaat in de container richting Harlingen richting de verbrandingsoven. En dus ja, wat heeft het voor ons voor zin om het te gaan scheiden? Uhm, dus het de de afvalscheiding aan zeg maar het laatste gedeelte. Uhm, dat dus dat is. Dat is voor ons heel lastig, want dan zouden we zelf in de scheiding de afvalstroom moeten gaan beheren. Uh, zeg maar qua afvoer. Nou dat we we hebben. Uh, dat dus eigenlijk niet te doen voor ons. Dus wij moeten echt aan de voorkant en door het plastic verminderen minder gebruiken. En dat soort dingen, daar moet het echt gaan.

I: [00:06:27] Uh en een in [[____]]. Om welk aspect van [[____]] zie je dan het meest plastic? Is dat in de schoonmaak of hebben jullie ook een restaurant misschien?

P: [00:06:41] Ja ja dus de de, de keuken en uh, en de schoonmaak. Dat zijn de twee plekken waar we het meeste plastic verbruiken. En dan is het nog niet zozeer. Uhm, dan is t vaak ook het

verpakkingsmateriaal van bijvoorbeeld de kaas van uh de groenten en de koek. Ja dat zit allemaal plastic omheen en.

I: [00:07:01] Dus de...

P: [00:07:03] De voedselverpakkingen en schoonmaakmiddelen.

I: [00:07:06] Okay, dat zijn de... verpakkingsmaterialen?

P: [00:07:12] Ja, we hebben de de lakenpakketten. Die krijgen we aangeleverd zonder plastic. Er zit dan nog wel een plastic hoes omheen, wat volgens mij ook niet zou moeten, maar dat is vrij hardnekkig om dat eruit te krijgen.

I: [00:07:24] Ja. En uhm. Van de verpakkingsmaterialen voor het ontvangen van de Hanos of werken jullie met een ander?

P: [00:07:37] We werken met Bidfood.

I: [00:07:37] Hebben jullie wel eens geprobeerd om in gesprek te gaan met de Bidfood? Om te proberen om het verpakkingsmateriaal te verminderen?

P: [00:07:45] Ja, we hebben wel, in het verleden ben ik wel eens bij Bidfood geweest. Bij een introductiedag toen nog van de Hanos, oh wat zeg ik, toen we van de Sligro over gingen naar uh naar naar de Bidfood. En uhm, alleen ja, wij zijn als als. Zelfs als keten zijn we te klein voor zo'n organisatie omdat daar echt verandering in aan te brengen. Uhm, dus ik heb wel het gesprek gehad en ik heb, ze zijn ook, hebben ze ook echt wel ideeën als het gaat om hun eigen producten wat ze willen verminderen. Dus uh, hun huis huishoudproducten, daar kunnen ze wat mee. Maar bijvoorbeeld ja, iets van wat ze van Unilever inkopen en doorverkopen. Ja, dat kunnen zij ook niet zomaar aanpassen.

I: [00:08:36] Ja ok.

P: [00:08:38] Dus dat dat, daar zijn zij ook maar een beperkt in. En wat dat betreft is het natuurlijk ook een enorm geoliede machine die, die niet zomaar even een verpakkingsvrije producten uit het schap gaan scheppen. Of nou ja, hoe je het ook maar op een andere manier zal kunnen bedenken. En dat dat dat dat verandert niet zomaar.

I: [00:09:00] Ja. Mmm.

P: [00:09:02] Dus, Uh dus ja, het gesprek zijn we al aangegaan. En ze zijn ook echt wel bereidwillig, maar tot concrete stappen vanuit nu gaan we volgend jaar dit doen. We gaan deze pilootprojecten proberen, daar ben ik hier niet aan toegekomen.

I: [00:09:15] Ok. En met andere leveranciers bijvoorbeeld frituurolie of andere dingen die jullie misschien nodig hebben voor een keuken, hebben jullie daar geprobeerd?

P: [00:09:25] Nee wat we moeten doen is dan wij moeten daar zelf gaan zoeken naar de juiste producten.

I: [00:09:31] Ok. En hebben jullie ook wat gevonden als jullie zelf zoeken?

P: [00:09:38] Ja we doen natuurlijk wel, Uh veel d'rop. Dus uh als wij iets kunnen doen bijvoorbeeld boter. Ja dat komt niet in plastic kuipen binnen maar in uh in papieren eh papieren wikkels of het of of we gaan het weer hergebruik. Uh ja uh koekjes, dat soort dingen, uh maar noem maar op. We hebben geen monoverpakkingen dat. Ja. Uhm ja. Eigenlijk dingen die wij zoals kaas, die krijgen we per plakje. Krijgen we ook binnen, dus dat is zo verpakt, Ja, dat is niet zomaar eventjes te vervangen. Zo'n snijmachine hebben, dat mogen we dan weer niet hebben voor ons hoofdkantoor qua veiligheid. Daar zit je aan wat beperkingen.

I: [00:10:21] En speelt veiligheid een grote rol als jullie proberen om plastic te verminderen? Ik heb bijvoorbeeld hiervoor met {interview 2} gepraat. Mmm. En [[___]] wilden bijvoorbeeld geen glazen in de badkamer zetten, want als dat brak in de badkamer, dan was dat een veiligheidsprobleem voor de gast.

P: [00:10:41] Ja.

I: [00:10:42] Hebben jullie ook zo'n soort uh perspectief?

P: [00:10:47] Ja, we hebben wel uh, wij waren geen uh we. Voor ons is dat niet zo'n issue. Nee, maar wij hebben dan wel bijvoorbeeld van dat uh melomaan plastic, van van dat hele sterke wat je niet zomaar weggooit. Dus niet van die wegwerp plastics, maar gewoon uh herbruikbaar.

I: [00:11:02] Oh ja. Maar waar gebruik je dat als als glazen? Of?

P: [00:11:05] Ja, als glazen bij de, in de badkamer. Maar goed, het ziet er niet zo heel luxe uit, dus misschien moet je daar nog eens een keer kijken worden. Of we zouden hier iets van de jut fabrieken kunnen halen en dat op de kamers neerzetten dat je daar informatie bijzet.

I: [00:11:20] Ja. Ja. En krijg je daar ook wel eens commentaar van de gasten op alternatieven die jullie gebruiken? Misschien gebruik je ook uhm andere rietjes of iets?

P: [00:11:31] Uh ja, wij gebruiken papieren rietjes en we zijn natuurlijk ook nog wel (inaudible) kunnen gebruiken, maar we hebben papier rietjes op dit moment. En, ja wij vragen al onze gasten om uh wat wat zij vinden van ons sustainability beleid en of zij nog suggesties hebben. En uh ja, dan krijg je soms wel suggesties binnen.

I: [00:11:51] Mm hu. Maar geen negatieve reacties op de.. ?

P: [00:11:55] Nou ja, sommige sommige mensen vind dat het meer kan. En sommige mensen vinden dat je het goed doet. Maar niet uitgesproken dat ik denk van nou dat moet ik hier vermelden.

I: [00:12:06] Oke, interessant. En uhm, over de. Wa. Wat zie jij als de grootste plastic barrière in [[___]]? Is dat, heeft dat te maken met verpakking of misschien zelfs met de regelgeving?

P: [00:12:25] Eh de grootste plastic barrière. Je bedoelt om een bepaald type plastic niet te gebruiken?

I: [00:12:31] Eh ik denk gewoon in plastic beheer in het algemeen. Wat is voor jullie echt lastig om te doen? Is het uh kost het veel tijd? Uh om bijvoorbeeld ..

P: [00:12:40] Ik denk dat de grootste barrière is. Is het niet gescheiden kunnen inleveren.

I: [00:12:50] Oke.

P: [00:12:50] Ja, kijk dan. Dat is gewoon een hele stroom van van recyclen die wij gewoon kunnen meenemen. Want dat gaat naar, naar Harlingen, naar de verbrandingsoven. Dus ja ja. Niet anders inleveren dan dat je dat is zonde.

I: [00:13:12] Ja zeker. Ok. En uhm, als we het hebben over hergebruiken van plastic. Zijn er specifieke dingen die jullie hergebruiken? Bijvoorbeeld met een andere ondernemer waar ik mee heb gepraat, die gebruikte plastic emmers waar de frituurolie dan weer in kwam. Die bracht ze dan naar volkstuinten en daar gebruikt ze de emmers om er plantjes in te doen en of onkruid wieden.

P: [00:13:37] Ja. Ja. Ja, wij gebruiken ook. Uh hergebruiken bakjes. Uh en uhm. Uh wij vaccumeren nou niet heel veel, dus dat scheelt ook wel even wat. Uh qua hergebruik.

I: [00:13:52] Ja.

P: [00:13:53] Ja.

I: [00:13:54] Vaccumeren is dat, dat doe je met eten en toch?

P: [00:13:59] Ja ja, luchtdicht verpakken zodat het langer houdbaar is.

I: [00:14:03] Ja. En hoe. Want ik heb wel eens met andere bedrijven gepraat die ook heel vaccumeren. Waarom? Hoe verminderen jullie dat?

P: [00:14:14] Nou door gewoon vers te maken op de dag zelf. En uh alleen, ja, dat hangt van je bedrijfsvoering af ook. Of dat te realiseren sommige dingen. Uh, sommigen hebben een ander type keuken waarbij ze daar gewoon op het laatst niet weten of mensen mee eten bijvoorbeeld. En dan hebben ze ook Aubain Marie en gaan ze dan uh producten alsnog warm maken, dus die maakt je last minute warm. Ja. Ja, en dat is dan Uh uh van tevoren gevaccumeerd en in plastic verpakt, maar zo zo kan je het een beetje zien.

I: [00:14:46] Ja het is wel interessant, want de ondernemer waarmee ik had gepraat die vond het heel lastig om het vacuümeren te verminderen, maar dat ligt je dus aan je bedrijfsstrategie..

P: [00:14:56] Ja, dat is maar net hoe je, ook je keuken is ingericht en en waar je. Uh waar je achter staat. Maar het vaccumeren is een uh. Is wel echt nog een ding die wat je niet zomaar kan vervangen anders dan anders gaan werken. En ja..

I: [00:15:11] Ok, en als we het hebben over plastic reductie, waar reduceren jullie het meeste plastic? Of hebben jullie in het verleden op met een speciaal aspect plastic vermindert?

P: [00:15:24] Uh, zeg maar dat er minder plastic überhaupt binnenkomt?

I: [00:15:27] Ja, of dat je een alternatief hebt gekozen zoals de papieren rietjes?

P: [00:15:31] Ja. We hebben sowieso, we hebben bijvoorbeeld bij ons ontbijt hebben wij een uh hebben wij helemaal geen plastic meer, dus we hebben geen boterkuipjes. En geen, geen, hagelslag, nutella, pindakaas, noem maar op. Dat is allemaal uh. We hebben geen monoverpakkingen meer. Ja je krijgt eh, bij ons uh, wij uh krullen zelf de boter in een bakje en dan kunnen mensen dat pakken en. En ook de Nutella en de pindakaas ook. Ja.

I: [00:16:01] En tijdens Corona hadden jullie ook deze set up voor het ontbijt? Of hadden jullie toen wel meer monoverpakkingen?

P: [00:16:09] Ja, tijdens Corona dan. Toen was dat wel heel lastig, maar ik moest toen ook take away doen. Ja, dat gaat heel lastig.

I: [00:16:16] Waar deden jullie dat in?

P: [00:16:17] Sorry?

I: [00:16:19] Waarvoor? Waar vervoerden jullie dan de takeaway in, zeg maar. Wat gaven jullie dan aan de klanten? Wat voor bakjes?

P: [00:16:26] Ja dat dat. Uh, gewoon in principe met papieren zakjes. Maar op een gegeven moment moet ik eerlijk zeggen heb ik t ook genegeerd en uh gewoon uh op dienbladen meegegeven. En dan? Uh nou misschien wel net een dingetje eroverheen. Maar wat een onzin was dat zeg.

I: [00:16:40] Ja, maar geen plastic gebruikt in de takeaway.

P: [00:16:45] Nou, we hebben vast wel wat plastic gebruikt. Ik durf niet honderd procent zeker te zeggen, maar uh ja uh doorgaans gewoon Uh papier.

I: [00:16:54] Oke, dat is wel heel goed. En in t algemeen tijdens Corona merkt je dat je veel plastic ging gebruiken in een bedrijf? Misschien ook plastic handschoenen in de keuken Uh mondkapjes?

P: [00:17:08] Ja.

I: [00:17:09] Dus je zag wel een stijging in plastic gebruik toen? En uhm, misschien ook de hand sanitizer deden jullie die ook misschien op de, in de in het verblijf van de gasten? Ging jullie daar ook meer plastic gebruiken tijdens Corona?

P: [00:17:27] En ja, niet zozeer. Nee. Maar misschien wat, wat eh handzeep. Wat je in uh, hadden we wel in dispenser. Maar goed, dat is nog steeds een verpakking handzeep de uhm.

I: [00:17:42] Was dat anders tijdens corona het handzeep?

P: [00:17:45] Ja, dat hadden we eerder niet, maar dat voor mij zit er nu nog. We hebben die nu nog op de kamer ook.

I: [00:17:51] Dus dat zo'n hervulbare dispenser.

P: [00:17:53] Ja dat is gewoon zo'n uh zo'n drukker, dat je ook gewoon het toilet hebt eh, alles.

I: [00:17:59] Ja. Oh ja, ja. Ok. En uhm. Hebben jullie het sinds Corona uhm het plastic verminderd wat gebruikt werd destijds?

P: [00:18:12] Uhm ja, voor corona hadden we niet veel plastic toen hadden we iets meer in plastic en nou zitten we weer gewoon op het niveau van niet zo veel plastic. Alleen in de ja in de keuken met keuken en en en schoonmaakmiddelen. Daaruit zouden we nog wel kunnen winnen.

I: [00:18:28] Nu na na Corona bedoel je?

P: [00:18:31] Ja, ja, ja ja.

I: [00:18:33] Nouja er is nog steeds Corona eigenlijk. Uhm, toen ik ook sprak met de ondernemer van [[____]]. Mm hu. Uh, hij had een beetje een een een view. Of hoe zagen er Nederlands perspectief op dat eilanden dat ze niet heel erg de ambitie hadden om duurzaam te zijn. Misschien voornamelijk op [[____]], maar ik vroeg me af hoe ziet dat eruit op [[____]] zie je dat veel ondernemers daar bezig zijn met duurzaamheid of loopt het nog een beetje achter?

P: [00:19:07] Ja het verschilt, vind ik, Uhm. Uhm, ik heb daar bij mij wat ik zeg w uh ik doe. Uh uh, ik zit bij de Plasticvrij Terschelling. En daar nodigen we ook bedrijven voor uit. Ja, dat zijn wel bedrijven die uh die dan mee, zich aanmelden, wel een stuk of 8/9 en die doen ook uit

zichzelf wel wat. Maar uiteindelijk zijn we gewoon aan het geld verdienen. Dus ja, dan is de dan heeft dat niet de alle aandacht. Eh ja, met geld verdienen bedoel ik een bedrijf runnen, zeg maar he dus. Het is natuurlijk belangrijk dat je vooral genoeg personeel hebt dat iedereen goed ingewerkt wordt dat ze snappen wat ze moeten doen. En dan is het mooi meegenomen, als we dan als we dan ook nog meer plasticvrij werk zoals we dat al deden of he dus eh...

I: [00:19:59] Ok. Maar dat klinkt wel alsof er al veel meer actie wordt ondernomen dan op [[____]], op [[____]] hebben ze bijvoorbeeld geen plastic vrij [[____]] initiatief genomen?

P: [00:20:09] Volgens mij hebben ze wel een andere initiatief zag ik voorbij komen over het plasticvrije verpakkingen van van de snackbar en van uh andere horeca. Dus de take away verpakking hebben ze een project voor gedaan.

I: [00:20:24] Op [[____]]?

P: [00:20:25] Dat was op [[____]],

I: [00:20:26] Oh [[____]]. Ok.

P: [00:20:28] Dus. Uhm ja ik. Ik durf niet te zeggen hoe het daar precies is. Ik weet wel dat dat er echt nog veel ondernemers zijn die het in dat gebied niet interesseert nog uh, wellicht dat dat wel gaat veranderen. Ja, ik denk dat veel mensen denken van nou wat zal mijn bijdrage nu helpen? Weet je, het is zo wijdverspreid dat dat ja, wie gaat er beginnen?

I: [00:20:56] Oké, maar zo'n plastic vrij Terschelling initiatief klinkt als een goed begin.

P: [00:21:02] Ja, het is al even gaande, dus op zich mogen er wel weer wat stappen gemaakt worden.

I: [00:21:08] Hoe lang bestaat het dat dat plastic vrij Terschelling?

P: [00:21:10] Ja, net voor Corona. Toen zijn we wel begonnen en alleen op een gegeven moment. Uh, toen kwam Corona. Ja, dat is dan moeilijk bij elkaar komen, ligt alle handel stil. Je weet niet wat je gaat doen. Ja dat was geen doen om er dan en dan even de bedrijfsvoering aan te passen, terwijl de bedrijfsvoering al steeds aan verandering onderhevig is.

I: [00:21:30] Nee, dat is wel lastig. Gelijk een grote tegenslag na de oprichting.

P: [00:21:36] Wat zeg je dan?

I: [00:21:37] Dat is wel een grote tegenslag is Corona na de oprichting van Plasticvrij Terschelling.

P: [00:21:42] Ja ja.

I: [00:21:44] Maar misschien is het meer de positieve kant op. Eh welke successen heb je door de jaren heen gezien in het plastic beheer op [[____]] op [[____]]?

P: [00:21:54] Ja. Uh, bij mij ook in. Nou, wat we in ieder geval al sinds de jaren negentig toen is. We maken altijd de stranden schoon met uh, met [[____]]. Dus het milieu juttten doen wij. Dan halen we duizenden kilo's op. Dus dat is leuk. Wat we nog meer doen is dat. We hebben heel veel aan uh bewustwording gewerkt bij scholen en door ook. Uh uh uh uh. Om het te verweven in de arrangementen die we hebben voor scholen en het onder de aandacht te brengen. Uh, we hebben dus een een uh plastic vrij buffet hebben we gerealiseerd. De bar is nagenoeg plasticvrij. Uhm. Ik denk dat onze medewerkers ook allemaal best wel heel bewust hiermee bezig zijn en even nadenken als ze plastic gebruiken. Uh, we hebben uhm, even kijken, hier de Gaia Green Award plastic vrij gewonnen.

I: [00:22:53] Oh wat goed! Wauw, hebben jullie toevallig ook de Green Key?

P: [00:23:04] Nee, we hebben een ecolabel.

I: [00:23:08] Heet dat gewoon eco label. Of is dat van een specifiek bedrijf?

P: [00:23:11] Nee het is de European Ecolabel, kan je opzoeken ja. We zijn uh ja, dus we hebben die prijs hebben we gewonnen. We hebben uh met Visit Denmark hebben we, zijn we onder de aandacht gebracht we zijn door Wereldnatuurfonds onder de aandacht bedacht als uh keten of als [[____]] [[____]]. Uh. als goede bestemming om met je met je, om heen te gaan. Wij zijn nu ook bij {unknown} international worden we ook genomineerd. En dat is wel eigenlijk het plastic afvoer hier dat heel lastig is en ook qua duurzaamheid is ook best lastig maar wat we doen, we proberen echt binnen de mogelijkheden die we hebben proberen we wel daarin alles te doen. Ja.

I: [00:23:59] Wat goed is, jullie hebben wel veel successen en over het stranden schoonmaken. Hoe doe je dat? Met de gasten of doe je dat zelf met de medewerkers?

P: [00:24:08] Gasten ja.

I: [00:24:11] En hoe werkt dat dan? Hoe vaak doen jullie dat?

P: [00:24:14] Uh, nou we ik. Ik ben ook voorzitter van de milieujutter op Terschelling. Uhm en uh. Samen met uh. Samen met gemeente, Arriva, met de fietsverhuur, de met de rederij Doeksen, met de strandbus, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat. Ja, zorgen we ervoor dat alle middelen en vervoersmiddelen en mogelijkheden zijn om op die punten van het eiland te komen waar veel plastic ligt. Dat zijn mooi op de uiteinden, dus de kom je niet zo makkelijk. En uh, dus zodoende proberen wij dan. Uh uh, dan gaan we de mensen meenemen. Zorgen dat er vervoer is om het afval af te voeren. Dat ze de handschoenen en plastic zakken er zijn, dat de begeleiding is, dat de EHBO is. En dan gaan we het strand schoonmaken.

I: [00:25:04] En hoe vaak doe jullie dat?

P: [00:25:06] Dat doen we in februari doen we dat soms ook in oktober. En anders verwijzen we de mensen door om op, elke zaterdag samen met de milieujutter mee te gaan.

I: [00:25:16] Ok. Wat, wat gaaf. En is dat? Hoe overtuig je dan de gast om mee? Zeg je gewoon, want dit is een dag waar we plastic opruimen met z'n allen of?

P: [00:25:27] Ja we hebben gewoon een arrangement dus mensen boeken daarvoor, dus die komen daar ook voor.

I: [00:25:31] Ok.

P: [00:25:32] We hebben daar een heel randprogramma erbij met sprekers, we werken ook samen met de Waddenvereniging en dus op die manier.

I: [00:25:42] Dus er zit een heel programma omheen met allemaal ..?

P: [00:25:45] Ja, met uh, bijvoorbeeld dan gaan we met Uh uh ja natuur gericht excursies bijvoorbeeld. Of met Staatsbosbeheer mee of met uh, Dark Sky of met uh ze kunnen naar het theater gaan voor een film te kijken. We hebben mensen die beroepshalve het één en ander kunnen vertellen en dan hierheen komen en daarover vertellen.

I: [00:26:09] Leuk, mooi en dat doe je al sinds de jaren 90 zei je?

P: [00:26:13] Ja.

I: [00:26:14] Dat is wel heel lang ja. Super. En voor de bewustwording bij scholen hoe, hoe werkt dat precies? Gaan jullie dan naar scholen toe met de medewerkers of ook met de gast?

P: [00:26:25] Wij krijgen heel veel schoolreizen hier en dan, wat we proberen te doen is dat we ze op een natuurexcursie kunnen laten doen of een milieujutten of een Wadexcursie. Zodoende leren ze dan wat over het Wat over het wad of over het eiland of over afvalproblematiek. We werken ook samen met het Ik Jut, uhm project van uh van de Waddenvereniging. En en ja, als dan zo'n school komt, dan gaan we daar wat over vertellen, ze krijgen een rondleiding nemen we ze mee. Maar kijk, ik heb nu sinds kort heb ik via de TAF of waar je dan volgens mij bij zit. Of dat is volgens mij de ze noemen het een overkoepelende organisatie voor ondernemers gekoppeld aan een aan aan het onderwijs. Ik weet niet of dat of dat dan ook nee dat is niet de toeristische alliantie, maar het is de, ik kan het wel even opzoeken.

I: [00:27:28] Nee het komt me niet bekend voor wat je ...

P: [00:27:30] Wat zeg je?

I: [00:27:31] Het komt me niet bekend voor wat je...

P: [00:27:33] Nee, het is een uh associatie die de ik, ik kan het wel uitleggen dat. Uhm. De ondernemer uh in contact, koppelt aan scholen. Dus ik heb een opdracht uitgegeven en dat je zegt van nou wat ik eigenlijk zoek is ik wil onze schoolreizen die wil ik nog nog duurzamer maken. Dat er eigenlijk een hele dag gewoon alleen maar gericht is op de basisscholen en dat als ze komen dat ze weten dat ze CO2 neutraal ervaren. Dat als ze komen, dat ze een dag gewoon helemaal geen plastic gebruiken. Dus ook dat ze lunchpakketten gewoon hun eigen brood bakjes meenemen. Weet je dat ze niet meer single-use plastic vooral meenemen dat ze dan een dag uh in de ochtend en de middag en de avond educatie krijgen over uh over circulariteit en duurzaamheid, circulaire economie en duurzaamheid op het eiland. Uhm nou dat ze dat dan gaan uitwerken. Dus ze die opdracht is nu aangenomen door een opleiding en een eh lectoraat. En die gaan daar de studenten voor inzetten om daar een programma voor te maken.

I: [00:28:42] Ok. Ja, ik denk dat je. Toerisme Collectief Friesland, TCF misschien?

P: [00:28:47] Ja zo. Ja, dat kan. Ja.

I: [00:28:49] Ja, zij werken met uh educatie. En uhm onderwijsinstellingen.

P: [00:28:54] Ja.

I: [00:28:55] Uhm, het is inderdaad de.

P: [00:28:58] Ik ken die groep nog niet zo heel lang, maar dan uh. Met dat dat dat is de club inderdaad.

I: [00:29:01] Ok. Ja, dan weet ik wat je bedoelt. En over single-use plastics gesproken. Jullie gebruiken dus totaal geen single plastics in, in Stayokay?

P: [00:29:11] Ja, nooit honderd procenten en dat is ook dat is ook gelijk het probleem een beetje. Uhm. Je kan nog zoveel willen doen. Ja hoe moet ik dat uitleggen. Uhm. Je weet je bent nu maar één klein schakeltje in het geheel van. In deze samenleving is er gewoon heel veel plastic en heel veel single-use plastic dus. Ja, laatst komt er een uh een school en die laat een doos met koekjes in plastic achter. Ja gooi je het weg of ga je t opeten? Ja, nou ja, ik kan het ook uh, gewoon bij de koffie meegeven. Maar dan geef je wel single-use plastic mee. Aan de andere kant je recycled het, Uh ja, t is al gekocht en het is al geproduceerd. Nou zo uh, dat hadden we ook, met trouwens met, eh, met Kerst was de {unknown} school, zeevaart school, die was hier twee weken dicht en die hadden allemaal spullen, die gingen over datum. Ze zeiden van ja wil je het hebben? Toen hadden we allemaal monoverpakkingen, ham, kaas, noem maar op enzo in van die enkele pakjes. Ja dat zou bij ons.. Ik denk het is gewoon. We kijken er ook naar van. Nou, dat is toch niet nodig? En en dan maar dan toch komt het af en toe de organisatie in of gaat het er weer uit. En ja. Dan zeg maar, krijg je een doos bonbonnetjes of je koopt het en opeens zit het wel in allerlei plasticjes. Dus helemaal honderd procent haal je het er niet uit nee.

I: [00:00:37] Nee.

P: [00:00:38] Ja, in de wereld om je heen gewoon wijdverspreid is ook.

I: [00:00:43] Dat is heel lastig.

P: [00:00:45] En ja, maar het is zorgen dat je juist ook uh het woord spreidt en daarin je best doet om het niet te.

I: [00:00:53] Ja, een heb je dan nog ben je toen nog in gesprek gaan met de zeeschool over waarom hebben jullie zoveel monoverpakkingen?

P: [00:01:01] Ja, zij doen dat ook alleen zij kunnen, zei hebben binnen hun organisatie hebben zij veel moeite om uh om daar verandering in te brengen omdat van de hoger af wordt dat anders

bekeken of er is dan 1 persoon de kok die dat dan besteld die interesseert het allemaal helemaal niks. Ja binnen de samenleving is nog een hele lange weg te gaan, Uh, als die al überhaupt genomen wordt door ons. Misschien dat nou met het tekort aan uh oliën dat straks ook het plastic wat minder word.

I: [00:01:30] Ik hoop het zelf wel, maar wij weten, ik kan de toekomst niet zien. Maar t zou wel ideaal zijn als we dat plastic gaan verminderen. En uh.

P: [00:01:38] Ja uiteindelijk. Uh is gewoon t helemaal verminderen van wat we consumeren misschien ook een goed idee. Ja consumeren.

I: [00:01:48] Ja zeker. Euhm. Werk jullie toevallig ook samen met initiatief zoals Pieter Pot, die dan eten aanleveren in potten? Soort van het, online Albert Heijn, maar eigenlijk krijg je al je eten verpakt in potten.

P: [00:02:04] Of ik wat ik? Uh ja, ik bedoel, we wonen hier op een eiland, dus we krijgen niet al die dingen mee. Altijd nee.

I: [00:02:09] Nee nee. Tuurlijk dat uh vergeet ik soms natuurlijk, maar we gaan even door naar het volgende thema gezien de tijd. Ok, dat is uh personeels en gasten betrokkenheid. Uhm wat doen jullie met jullie personeel om meer bewustwording over plastic verbruikte te, te creëren eigenlijk?

P: [00:02:32] Ja, wij hebben een uh uh goed bezig ambassadeur. En dus we hebben binnen [[___]] ook een 'goed bezig programma' en het programma heeft verschillende thema's en één onderdeel van van dat programma. Uh kan zijn, is in ieder geval afval en van dat afval thema daar valt dan het plastic reduceren onder. Uhm, dus dat wordt één keer in de uhm maand is daar een bijeenkomst van en we hebben iedere [[___]] goed bezig die zich binnen de organisatie hard maken mag niet de hostel manager zijn. Dus die ambassadeur die is samen met de hostel manager bezig om de verduurzaming en de de de het goed bezig programma uit te dragen. En en vanuit die hoedanigheid zijn er allerlei projecten gaande. Uhm. En die worden door onze aandacht gebracht met door middel van posters, door middel van communicatie via onze intranet

zeg maar wat. Uhm, (inaudible). En dan uh ja, worden mensen daarvan op de hoogte gesteld van wat we voor acties hebben.

I: [00:03:40] Gaaf en in zo'n programma, wie zit er dan allemaal in? En zitten daar alle medewerkers in van [[____]]? Want je hebt dan één ambassadeur, maar.

P: [00:03:50] Der zitten de ambassadeurs, het is een uh, het goed bezig programma, is onderdeel van het strategisch plan. Binnen [[____]] hebben wij vier strategische pijlers tot op heden en een daarvan is goed bezig, dus dat is echt een van onze vier strategische pijlers om op een, Uh, duurzame bedrijfsvoering, te hanteren, eh te voeren. En daarvan is t eh ik ben even de vraag. Hoe zei je?

I: [00:04:24] Ik was gewoon benieuwd of alle medewerkers dan in zo'n in zo'n vergadering zitten elke maand. Of zijn dat een aantal aangewezen personen?

P: [00:04:32] Het zijn dus de goed bezig ambassadeurs, die zijn dan een spreekbuis van het hoofdkantoor vanuit die vertaling van het strategisch plan van wat we gaan doen. Ons strategisch jaarplan moeten wij ook echt opschrijven wat wij allemaal doen voor het goed bezig programma. Dus daar zijn we ook daar weer onderdeel {unknown} instellen ook in mijn uh uh woners uh structuur zeg maar. Dan moet ik dan een aantal targets uh neerzetten en een van de onderdelen is 25 procent daarvan is ook gericht op wat voor verduurzaming binnen het hostel. Dus het is wel ook in de organisatie embedded.

I: [00:05:10] Ja, maar het klinkt nu alsof het zeg maar. Vanuit de ketens is er zo'n hoofd ambassadeur en zij geven jullie daarvan de opdracht om deze strategische plannen uit te voeren. Zeg ik dat goed?

P: [00:05:23] Nee.

I: [00:05:23] Oh, ok.

P: [00:05:26] Nee dat dat. Uh de uh de vertaling, dat omdat het een een belangrijke pijler is binnen uh binnen [[____]]. Een bindend strategisch plan dat vormgegeven wordt wil niet zeggen dat uh dat het dan ook nog van bovenaf opgelegde uh strategie is die wij met z'n allen gaan uitvoeren omdat zij het zo zeggen.

I: [00:05:48] Oh ok.

P: [00:05:49] Je kan zelf doelen stellen en kan zelf dingen bedenken. En iedereen hier en overal kan met suggesties komen. En juist de betrokkenheid van de verschillende hostels is op dit gebied juist heel belangrijk, want het is al moeilijk genoeg om dit door te voeren.

I: [00:06:06] Zeker, ok dat is wel mooi dat iedereen dan betrokken is. En dan hebben jullie die maandelijkse bijeenkomst en daar kan. Dus. Alleen die ambassadeurs zijn daarbij in in die maandelijks bijeenkomst of ook alle medewerkers uit [[____]]?

P: [00:06:24] Ok.

I: [00:06:25] Dan snap ik dat nu.

P: [00:06:27] Maar goed, we kunnen uh uh. Bij onze tien vergaderingen één keer per maand kunnen wij natuurlijk gewoon over goed bezig praten.

I: [00:06:34] Ok.

P: [00:06:35] Over wat we daarmee doen. Ja.

I: [00:06:38] En over de gasten betrokkenheid? Hoe? Hoe betrekken jullie de gasten in het plastic verminderen en hoe communiceren jullie dat met elkaar? Is dat voornamelijk met die posters waar je het over had? En de evenementen zoals het plastic verminderen - eh- plastic opruimen op de stranden?

P: [00:06:55] Ja, we hebben dus bij onze balie hebben wij ook een uh, en daar kunnen we dat, dat, onze balie is zo ingericht, er zit een vitrine in en daar staat. Daar zit een grijper in en daar zit een kaart in en een plastic zak en handschoenen. Eventueel kan je ook nog een ander type zak halen. En dan zeg je van uh. En daar staat een kaartje van als je het leuk vind, kom bij ons spullen halen en kom lekker plastic rapen als je daar toch even tijd voor hebt. Dus afgelopen zaterdag kwamen wat mensen naar me toe, he, we willen graag even wat plastic rapen. Kan dat? Ja, hier alsjeblieft heb je wat handschoenen.

I: [00:07:32] Tof!

P: [00:07:33] Ja. Zodoende betrekken we gasten, ze worden geïnformeerd, vooral.

I: [00:07:42] En ook met de posters je het over had? Of waren die posters meer voor het personeel?

P: [00:07:47] Voor uh, allebei zowel gasten als personeel?

I: [00:07:52] En doen jullie ook aan nudging bij de gasten? Ken je het concept nudging?

P: [00:07:58] Nou, leg maar even uit.

I: [00:08:00] Zeg maar een soort van dat je gasten positief beïnvloedt zodat ze positieve keuzes maken. Omdat jullie bijvoorbeeld een een, een, een, een, een een een soort van een zetje geven bijvoorbeeld. Ehm, ik kom uit Den Haag uit Scheveningen en daar hebben de stranden, de strandtenten hebben een collectief gesloten dat je bij de strandtent een tas op kan halen en als je die vult met plastic, als je dat allemaal opruimt of wat, dan krijg je korting of een kopje koffie. En dat is dan eigenlijk soort van de gasten nudgen om iets te doen en dan krijgen ze er wel iets voor terug. Maar je beïnvloedt ze wel op een positieve manier om plastic te verminderen.

P: [00:08:41] Ja. Uhm. Ja, weet je? Een uhm ik uh da dat. Uh dat is uh is in samenwerking gedaan met uh met de Shore volgens mij en en we are nature en wij werken ook samen met Plasticvrij Terschelling ook met [[____]]. En we hebben ook de mannen van the Shore ook als

spreker als als gast een keer uitgenodigd om te vertellen wat ze doen. Uh, dus t is zoals zij doen dat dat, dat ken ik ook wel. Uh ja, of wij. Ik heb daar niet. I ik, ik. Ja ik vraag me af of mensen daadwerkelijk iets gaan doen vanwege een kopje koffie en zo dat, dat denk ik niet zo heel snel. Maar zeker met het milieu juttten zelf proberen we natuurlijk wel, proberen we heel programma d'r aan en rond te te bieden het goedkoper aan te bieden om om mensen wel te bewegen om mee te doen. Maar ja, of dat dan nudging is, dat denk ik ook weer niet. Uhm. Dat zeg ik, ik zou niet zeggen dat wij dat niet op deze manier doen dat ze bij ons een extra beloning krijgen of zo.

I: [00:09:46] Nou, ik was ook benieuwd of jullie zoiets doen. Maar leuk dat je het ook kent dat je ja, de eigenaar van The Shore ook kent. Dat was denk ik [[____]]? Ja? Ik heb daar vroeger surfles gehad. Ik ik zat vroeger op surfles bij de Shore. Ik ken Hans ook een beetje, maar niet echt goed.

P: [00:10:06] Oh leuk!

I: [00:10:07] Euhm. Maar wat is eigenlijk jouw persoonlijke motivatie om dit soort plastic vermindering acties?

P: [00:10:14] Geen idee.

I: [00:10:18] {Lacht }Dat het kan, voor sommige mensen is dat een puur gaat...

P: [00:10:21] De eer en glorie van mezelf denk ik niet. Nee, uhm ja. Kijk. Uhm nou uh. Ik vind het sowieso ja, geeft het wel een goed gevoel om dat om dat te kunnen doen. Ja er zijn verschillende redenen. Ik vind het goed om te doen, het voelt goed. Ik denk dat het de toekomst ligt, dus ik denk ook dat voor de bedrijfsvoering hartstikke belangrijk is om het door te voeren. Ik vind het interessant om meer van te leren. Ik vind het leuk om met de mensen bezig te zijn die dat en die die ook die kant op willen gaan. Uhm. Uh dus dus dat alleen uh ik. Ik vind het ook moeilijk om te zeggen van. Nou dit is echt uh, maar drive, toch niet helemaal, want daarvoor heb ik er gewoon ook weer te weinig tijd voor en dat is dat is eigenlijk wel jammer. Was net iets meer eh dedicated. Het zou wel helpen om het uh nog beter doen, maar dat dat ligt. Ja, dat ligt bij mezelf dus ik vind het ook lastig om wat dat betreft het teveel uh eer aan te meten.

I: [00:11:30] En zijn er dan specifieke dingen die meer tijd kosten dan andere?

P: [00:11:35] Ja ja, dat. Uiteindelijk kost het veel tijd, als je het echt goed wil doen. Dan moet je continu ermee bezig zijn en dat ja die die tijd is mij op dit moment nog niet gegund. Neem ik het zelf ook niet voor, dan zou ik dingen moeten laten, maar ik denk dat dat het hele problemen is bij uh bij heel veel mensen. Van wat laat je d'r nou echt voor? Of het.

I: [00:11:55] Ja.

P: [00:11:56] Ja. En. Ja. Welke keus maak je nu echt?

I: [00:12:02] Eeh.

P: [00:12:04] Ja. Ja, maar het gaat wel steeds meer die kan op hoor dat je denkt van ja wat wanneer Uh ga k t nou echt een invulling aan geven..

I: [00:12:13] Ja ok. En dan ga ik even door naar het laatste thema over de circulaire economie.

P: [00:12:20] Ja. Uhm.

I: [00:12:24] Nou, ik, ik. Ik heb door dat je al heel veel dingen doet omtrent circulaire economie in bedrijven en ik denk dat je de term ook kent. Circulaire economie als ik hoor wat jullie allemaal aan t doen zijn op [[____]] het klinkt allemaal heel goed. Ehm, mijn vraag is voornamelijk uhm. Wat is jouw goal voor het bedrijf van [[____]]? In In het zeg maar in het perspectief van circulaire economie zie je een toekomst van [[____]], waar het bedrijf volledig circulair is? Of is dat een ambitie van [[____]]? Of is het meer iets waar je naar streeft en naartoe werkt of dat het een proces is? Als je me een beetje begrijpt?

P: [00:13:10] Ik heb er niet zo over nagedacht zoals je nu zegt. Mijn uh, mijn eerste ingeving zou zijn. Is is dat we wat wat op zegt van nou we zijn. We gaan plasticvrij of we verbruiken helemaal geen fossiele brandstof meer. Maar ik zou, zeg maar uh, dat we d'r eigenlijk continu naar streven om om, om, om ons steeds te verbeteren om zo min mogelijk afdruk te hebben. Zeg maar

belastingen op onze omgeving. Ja die, dan, daarin neem je elke verbetering die je kunt doen probeer je mee te nemen als dat op op dat moment daar de tijd rijp voor is. Dus eh we we zouden nu kunnen zeggen van nou uh, we gaan nieuwe zonnepanelen doen. Maar ja goed, wij zijn binnen [[____]] nog niet aan de beurt of het kost dan weer te veel. Zodra die kans er is proberen wij proberen dat wel te doen. Ja ja. En zo zijn we, eh, dat doen wij eigenlijk op alle vlakken, zijn we maatschappelijk betrokken, dus we zijn veel in gesprek met uh, met bedrijven met stichtingen om steeds meer informatie daarover te krijgen. Ons hoofdkantoor doet ook best heel veel dingen om daarin verbeteringen aan te dragen. Dus ja, we zijn eigenlijk continu, uh, zijn we ons aan aan t verbeteren om te groeien als bedrijf. Ja, ik heb niet een eh, de ambitie van nou, we gaan nu uh helemaal van alle plastic afval af, wij zijn volledig honderd procent energie neutraal. Want dan frustreer ik mezelf alleen maar, want die invloed die heb ik helaas niet binnen dit bedrijf ook.

I: [00:14:57] Uhm. En zie je circulaire economie als iets wat bruikbaar is om steeds te verbeteren in je bedrijf? Zie het of zie het meer als een een een uitdaging? Is het een positief concept circulaire economie? Dat is dat, begrijp je een beetje mijn vraag?

P: [00:15:15] Nou wa wat wat? Uh wat? Uh uh vertel.

I: [00:15:19] Nou ja, of je of je het concept van circulaire economie ziet als een positief concept dat je haalbaar is in je bedrijf, of dat je het meer ziet als iets negatiefs, wat misschien een grotere uitdaging brengt. Of dat het toch het allemaal abstract is?

P: [00:15:42] En met circulaire economie daar bedoel je mee van van uh, de de hernieuwbaar of de herbruikbare of?

I: [00:15:49] Ja, alles recyclen, hergebruiken of zo, zo veel mogelijk groene of duurzame energie gebruiken. Ja ja.

P: [00:15:59] Ja, ik zie dat als een uitdaging. Ja, dat is ook (inaudible).

I: [00:16:04] Nee, maar wel als een positieve uitdaging of een?

P: [00:16:08] Ja tuurlijk ja. Ok.

I: [00:16:13] Mooi. Uhm. Maar je hebt dus niet de ambitie om in de toekomst zo'n zero waste bedrijf te zijn of zo van uh?

P: [00:16:22] Uh, nou [[____]]. Uh, op zichzelf heeft dat wel.

I: [00:16:25] Ok zero-waste.

P: [00:16:26] Ja. Ja, energieneutraal, we zijn daar absoluut, zijn we daar mee bezig. En ik denk ook dat dat super belangrijk gaat worden in in de hospitality. Ja, ik denk ook dat de, zodra de vraag daarnaar ook is van gasten en die komt al steeds meer. Ja, dan zou je dan dan dan gaan bedrijven sneller om. Dat je dus niet meer bezocht wordt op momenten als als je niet groen bezig bent.

I: [00:16:59] Ja.

P: [00:17:00] Ja. Maar daarvoor is ook wel uhm. Daarvoor is nog wel veel nodig. Weet je, ik heb bijvoorbeeld bij. Uhm, op [[____]] is er een bedrijfje bij de haven en die heeft z'n koekjes, die heeft ie in plastic, want hij zegt van ja, als ik dan terugkomt kan ik het nog een keer bij een kopje koffie verkopen. Dat gaat dan over een koekje van vijf cent. Maar de hele haven ligt bezaaid onder die zwarte plastic hoesjes die wel zijn gebruikt. En maar er volgens mij geen persoon die daar die en niet die zegt van nou, ik drink daar mijn koffie niet, want daar hebben ze plastic koekjes. Terwijl, uh, die norm, die zou eigenlijk wel, je zou eigenlijk moeten kijken van wat is dat nou voor iets gekks weet je wel, daar gaan we niet meer heen. Alleen zo ver zijn we nog niet.

I: [00:17:46] Ja, de norm moet nog veranderen.

P: [00:17:48] Ja eerst. Uh, de de normen zetten is nog niet, eh, daar.

I: [00:17:53] Dat is een stukje bewustwording ook.

P: [00:17:57] Ja ja.

I: [00:17:58] Ja. En uhm, zie je de wet en regelgeving ook als een een must eigenlijk om deze verandering door te brengen? Van Uhm dat we minder plastic gaan gebruiken?

P: [00:18:10] Ja, het is denk ik en het is allemaal en en. Maar maar goed, ja je. Voor zover het daadwerkelijk gedaan wordt hoor. D'r is niet iemand die controleert de wetgeving die wordt uitgesteld en uitgesteld en uitgesteld.

I: [00:18:27] Ja. Want er is wel recent het Single Use Plastic Directive waar ze rietjes gingen, een aantal plastic producten werden verboden.

P: [00:18:39] Ja klopt, plastic takeaway bekers mag niet meer ook niet eens van papier meer. En ja.

I: [00:18:46] Dat hebben jullie allemaal doorgevoerd in jullie bedrijf?

P: [00:18:50] Ja ja.

I: [00:18:52] En uh, maar je hebt geen controle zei je, dat is wel interessant. Ik ik weet niet hoe in principe het werkt uberhaupt, of ze daar uberhaupt op controleren?

P: [00:19:01] Er is niet om single-use plastic, politie of kliklijn of zo.

I: [00:19:05] Nee, dat zou wel mooi zijn als dat bestaat, maar.

P: [00:19:09] Een kliklijn dat iemand kan bellen, van kijk is!

I: [00:19:13] {Lacht} Klik lijn.

P: [00:19:17] Ja die Russische praktijk.

I: [00:19:19] (lacht) de Russische praktijk. Maar uhm, dat waar ik al mijn vraag al heb je misschien nog vragen voor mij of misschien iets waarvan je denkt dat hebben we over het hoofd gezien of een plastic obstakel in een bedrijf? Of nog een succes?

P: [00:19:33] Ja, zegmaar de hele de de cultuurverandering binnen een bedrijf. Uh, hoe ga je ervoor zorgen dat dingen blijven hangen? Dat. Uh uh, daar zit ook een enorme uitdaging bij, daar hebben we het nog niet echt over gehad. Dus hoe ga je zorgen dat je, dat dat jouw personeel erin is geïnteresseerd? Hoe ga je ervoor zorgen dat ze geïnformeerd zijn? Hoe ga je zorgen dat ze er tijd voor krijgen of te kunnen maken om uh circulair te werken? Hoe gaan ze, hoe ga je dat, hoe ga je die verbeteringen doorvoeren als zij dingen zien op de werkvloer wat anders kan?

I: [00:20:11] Ja.

P: [00:20:11] Ja.

I: [00:20:13] Maar het klinkt alsof jullie er wel al positief mee bezig zijn met de posters.

P: [00:20:17] Ja, maar dat is wel een hele grote uitdaging.

I: [00:20:20] Ok, dat is wel een grote uitdaging.

P: [00:20:22] Ja, als iemand nou niet geïnteresseerd is in die dingen en denkt van het zal allemaal wel, ga maar weg linkse rakker, we gaan iets anders doen. Zit mij niet lastig te vallen hiermee, ik probeer gewoon mijn werk te doen.

I: [00:20:33] Gebeurt dat veel? Zijn er veel ongeïnteresseerde medewerkers?

P: [00:20:36] Nou ja, of een gewoon eh, minder intelligente mensen die gewoon ja die die gewoon daar niet bij nadenken.

I: [00:20:50] Ok.

P: [00:20:52] Ja.

I: [00:20:53] Dat is ook lastig.

P: [00:20:56] Dat vind ik het aller lastigste moet ik zeggen.

I: [00:20:58] Ja, dat hadden ze bij uh, het Noordzee Hotel ook. Dat juist mijn generatie daar dan werkt en geen interesse had in plastic vermindering of bezig zijn met duurzaam initiatieven. Dus vanuit gesprekken die ik heb gehad, komt dat wel voor als we iets wat vaker gebeurt. Zeker een groot obstakel. Uhm ja, wil je als ik het uh rapport af heb of het onderzoek af heb wil je het graag ontvangen?

P: [00:21:31] Ja nou ik heb overal ja gezegd op gezegd volgensmij.

I: [00:21:35] Ja oke mooi dan. Uh ja. Heb je nog andere vragen of branden nabranders?

P: [00:21:42] Nee nee. Ik ben benieuwd wat uh wat er uitgekomen en wat. Hoe je het verder gaat aanpakken. En ja ik ben benieuwd.

I: [00:21:49] En zouden jullie er ook voor openstaan om in de toekomst mee te doen aan het onderzoek voor het uiteindelijke SIA RAAK MKB project? Ik denk dat we dan een pilot willen doen en dan echt langs willen komen om plastic te inventariseren. Volgens mij hebben jullie samengewerkt met Marcel Krul?

P: [00:22:09] Ja hoor!

I: [00:22:12] Oke top. Dan houden we contact en ik wil je in ieder geval super erg bedanken voor je participatie. Echt top. Uhm ja.

P: [00:22:23] Graag gedaan.

I: [00:22:24] Dan. Uh mensen die nog een hele fijne dag vertellen. Dank je wel tot ziens.